

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

Τεύχος 6 - 2 Ιανουαρίου 1998 - Τιμή 250 δρχ

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ
ΚΑΙ ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ
ΕΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΚΟΝΙΤΣΑΣ
ΕΥΧΟΝΤΑΙ
ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ
ΚΑΙ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ
ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΑ

το 1998
ΣΕ ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Ο Δήμαρχος και το
Συμβούλιο
ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ
ΚΑΛΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ

Το Δ.Σ. και οι εργαζόμενοι
της ΔΕΤΑΙ
σας εύχονται
Χρόνια Πολλά
και καλές γιορτές

Η πρόεδρος, τα μέλη του Δ.Σ.
και οι εργαζόμενοι στο Πνευματικό
Κέντρο Ιωαννινών

Αγαπητοί συμπατριώτες
Εύχομαι σε ό
ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ
ΚΑΙ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ
ΤΟ ΝΕΟ ΕΤΟΣ

Το 1998 να είναι έτος δημιουργίας
και ελπιδοφόρο για όλους
Ημετρο και την πατρίδα. Τη
Ρ. Ημετρο και την πατρίδα. Τη
πολύπλευρη κρίση.
που σκεπάζεται την περίοδο αυτή η
Πατρίδα μας.

Απόστολος Γρ. Φουσιός
Βουλευτής Ιωαννινών
Δημότοπος

και οι εργαζόμενοι στο Πνευματικό Κέντρο
Δήμο Ιωαννινών
σας εύχονται
Χρόνια Πολλά

Μήνυμα του Γ.Γ.Π.Η. Γιάννη Κίτη

Στις μέρες χαράς που είναι οι μέρες
των Χριστουγέννων, ο ενανθρωπισμός
του Κυρίου και η συμβολική του γέννη
ση στέλνουν πάντα το ίδιο μήνυμα, της
πίστης και της ελπίδας, της ανθρωπιάς
και της αγάπης. Ας το αφουγκραστούμε
ξανά και ας μας εμπνεύσει πάντα στις σκέ
ψεις και στα έργα μας.

Εύχομαι σε όλες τις Ηπεριμασίες και σε όλους τους Ηπει
ρώτες υγεία, ατομική και οικογενειακή ευτυχία

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ

Συμμετέχουν: Χρήστος Μασσαλάς,

Παράδοση και ποιότητα

Και η κορονιά!

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Συνέντευξη: Συζητάμε με τον Χρήστο Μασσαλά, Πρότανη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

14

1997: Ποιο ήταν το σημαντικότερο γεγονός την χρονιά που πέρασε;

25

Η πρόεδρος, τα μέλη του Δ.Σ. και οι εργαζόμενοι στο Πνευματικό Κέντρο Δήμου Ιωαννιτών

σας εύχονται
Χρόνια Πολλά

Σε αυτό το εξώφυλλο: Φάτι Μάτια Ευχές

Υστερόγραφο του Εκδότη: Γιατί ο Δήμαρχος και το Πνευματικό Κέντρο αισθάνονται την ανάγκη να μας ευχηθεί χρόνια πολλά και άλλες ιστορίες

54

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ
Τεύχος 6, 2 Ιανουαρίου 1997 Τιμή 250 δρχ.

Εκδότης: Νίκος Αλμπανόπουλος **Αρχισυντάκτης:** Φιλήμων Καραμήτσος Σε αυτό το τεύχος συνεργάζονται: Γιάννης Παπαδημητρίου, Γιώργος Κοκκώνης, Μαρία Ζουμπούλη, Γιώργος Αράνης, Βασίλης Νιτσιάκος, Μαρία Παπαδοπούλου, Περικλής Ζουμπούλης, Λουκία Τζάλλα, Σπύρος Σκαμνέλος, Χρήστος Δανιήλ, Δ. Βρούνης,

Φωτογραφία: Χρήστος Γκλίβας, **Σκίτσο:** Δημήτρης Χαντζόπουλος

Διαφημίσεις: 093-712406. **Ηλεκτρονική Σελιδοποίηση, Διαχωρισμοί Πολύχρωμο, Εκτύπωση** Τυποεκδοτική Ηπειρού, Πέραμα Ιωαννίνων **Διεύθυνση περιοδικού:** Χατζή Πελλερέν 8, 452 21 Ιωάννινα, e-mail: nikalban@otenet.gr, τηλ. - fax: 0651 22348 - Ετήσια Συνδρομή 5,000 δρχ., Εταιρίες, υπηρεσίες 30,000 δρχ.

Από τον **Γιώργο Νάκο**, ηθοποιό-σκηνοθέτη και διευθυντή του ΘΕΗ λάβαμε μια εκτενέστατη επιστολή όπου εκτίθεται η δική του άποψη για το θέατρο στα Γιάννενα, που ήταν το κεντρικό θέμα του προηγούμενου τεύχους (*συνέντευξη των Γ. Τζέρπου, Μ. Λάζου και Δ. Κωστή*). Δυστυχώς δεν είναι δυνατόν να δημοσιεύσουμε την επιστολή του, κι αυτό για τους εξής λόγους:

α) Η έκτασή της είναι απαγορευτικά μεγάλη: σχεδόν όσο και το σύνολο της επίμαχης συνέντευξης!

β) Για λόγους δεοντολογίας, δεν μπορούμε να δώσουμε στον Γ.Ν. το βήμα για τον τελευταίο λόγο σε μια κουβέντα στην οποία εξ αρχής αρνήθηκε να συμμετάσχει *επικαλούμενος την προσωπική του αντιπαράθεση με τον Γ. Τζέρπο*. Μόνο που η αντιπαράθεση αυτή, δικαιολογημένη ή όχι, δεν μπορεί να αποτελέσει προϋπόθεση για την διοργάνωση δημόσιας συζήτησης ενώπιον ενός κοινού που δεν είναι υποχρεωμένο να γνωρίζει τα πρόσωπα και τα πράγματα του χώρου.

γ) Ο Γ.Ν. μας κάνει την τιμή να μας θεωρεί θεματοφύλακες "ζητημάτων ηθικής τάξεως", όπως αυτά που αφορούν την "νομιμότητα" του νυν καλλιτεχνικού διευθυντή του ΔΗΠΕΘΙ: αν έτσι είναι, πρέπει να μας αναγνωρίσει επίσης την υποχρέωση να δώσουμε την δυνατότητα στον Γ.Τ. να αποκριθεί στον επικριτή του. Όπερ μας ξαναφέρνει πίσω στην πρόταση ανοιχτής συζήτησης, την οποία προς μεγάλη μας λύπη ο Γ.Ν. απορρίπτει εκ προοιμίου....

Αγαπητοί Αναγνώστες,

με την αφορμή της αλλαγής της χρονιάς και της κυκλοφορίας έξι τευχών του περιοδικού, κάνουμε παρακάτω μερικές σύντομες επισημάνσεις.

Πρώτον, η υποδοχή του περιοδικού από εσάς ήταν -χωρίς καμιά υπερβολή- πολύ πολύ καλύτερη από όσο είχαμε φανταστεί και για αυτό ευχαριστούμε. Από την πλευρά μας και λαμβάνοντας υπόψη ότι οι όλοι συνεργάτες κάνουν το κέφι τους δουλεύοντας σε μη επαγγελματική βάση, είμαστε ευχαριστημένοι -τουλάχιστον- για το ότι κυκλοφορήσαμε έξι τεύχη στις σωστές τους ημερομηνίες. Και βέβαια θα προσπαθήσουμε στη συνέχεια για το καλύτερο.

Δεύτερον, η εμπειρία από τα έξι αυτά τεύχη αναδεικνύει σε πρώτη ανάγκη την μείωση του κόστους παραγωγής «καθώς το περιοδικό δεν χαρακτηρίζεται από την κερδοφορία του» (ευφημισμός...). Ίσως στο επόμενο τεύχος να παρατηρήσετε κάποιες αλλαγές προς αυτή την κατεύθυνση, που όμως δεν θα προσβάλλουν την αισθητική του. Κυρίως όμως, ζητάμε σήμερα από κάθε αναγνώστη και αναγνώστρια που θέλει η **Μικρόπολις** να συνεχίσει να υπάρχει, να γράψει έναν *συνδρομητή* (κάνοντάς του την συνδρομή δώρο ή παροτρύνοντάς τον να γραφτεί). Ελπίζουμε στην βοήθεια σας.

Καλή Χρονιά,
ΜΙΚΡΟ

ΧΑΝΤΖΟ...ΜΑΡΕΣ

ΚΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΙ. ΤΡΟΜΕΡΟ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑ ΕΓΙΝΕ ΠΡΟ ΟΛΙΓΟΥ. ΟΙ ΡΕΠΟΡΤΕΡ ΜΑΣ ΠΡΩΤΟΙ ΕΦΤΑΣΑΝ ΕΠΙ ΤΟΠΟΥ ΚΑΙ ΣΤΕΛΝΟΥΝ ΦΡΙΚΙΑΣΤΙΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΦΡΙΚΗΣ! ΤΗΝ ΩΡΑ ΠΟΥ ΕΣΕΙΣ ΤΡΟΤΕ, ΤΕΜΑΧΙΣΜΕΝΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΜΕΛΗ ΣΚΟΡΠΙΣΜΕΝΑ ΤΡΙΓΥΡΟ, ΣΤΟ ΠΟΡΤΙΝΟ ΣΑΣ

ΤΡΑΠΕΖΙ ΘΑ ΜΕΙΝΕΙ ΠΙΘΑΝΟΝ ΑΔΕΙΑ Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΣΑΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΜΕΝΑΤΕ. ΣΕ ΛΙΓΟ ΘΑ ΔΙΑΚΟΨΟΥΜΕ ΤΟ ΕΚΤΑΚΤΟ ΔΕΛΤΙΟ ΓΙΑ ΝΑ ΣΑΣ ΜΕΤΑΔΟΣΟΥΜΕ ΑΛΛΟ ΠΡΩΟ ΕΚΤΑΚΤΟ!!

ΝΑΤΟ, ΝΑΤΟ. ΚΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΙ, ΕΙΝΑΙ ΦΟΒΕΡΟ, ΕΙΜΑΣΤΕ ΤΕΛΙΚΑ ΦΟΒΕΡΟΙ, ΚΑΙ ΑΛΛΟΣ ΤΗΛΕΘΕΑΤΗΣ ΚΡΕΜΑΣΤΗΚΕ ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΟ ΔΙΚΟ ΜΑΣ ΔΕΛΤΙΟ!! ΜΕΙΝΕΤΕ... ΚΡΕΜΑΣΜΕΝΟΙ!!

ΚΡΑΤΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Είναι αξιοπρόσεκτη η αρνητική ψήφος του Δημοτικού Συμβουλίου επί της ανάληψης της λειτουργίας των κρατικών παιδικών σταθμών και η απόρριψη της σχετικής εισήγησης, αφού η μεταφορά της αρμοδιότητας δεν έχει συνοδευτεί από τη μεταφορά επαρκών πόρων. Διότι είναι προφανές ότι ορισμένοι Δήμοι έχουν την οικονομική δυνατότητα άσκησης κοινωνικής πολιτικής υψηλών προδιαγραφών, οι περισσότεροι όμως όχι.

Παρακολούθησα πρόσφατα στην Αθήνα ένα κομμάτι του συνεδρίου με θέμα "προοπτικές του κοινωνικού κράτους στη Νότια Ευρώπη". Ξέρετε πώς περιέγραψε την κατάσταση στην Ισπανία η Σολεντάντ Γκαρσία, καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο της Βαρκελώνης: "Εάν μιά νέα άπορη μητέρα κατοικεί στην Καταλονία, είναι τυχερή, εάν κατοικεί στην Ανδαλουσία είναι άτυχη". Δύο τα πρόσωπα του Ιανού και στην Ιταλία, με τη γνωστή ανισότητα Βορρά - Νότου. Μήπως αυτά είναι τα πρότυπα της αποκεντρωμένης και περιφερειακής κοινωνικής πολιτικής, η οποία προορίζεται να αντικαταστήσει το υπό κατάλυση κράτος πρόνοιας στη χώρα μας;

ΓΙΑΚΟΒΛΕΦ ΚΑΙ C-130

Θυμάστε τον πιλότο που μίλησε στην κρατική NET δύο μέρες μετά από την πτώση του Ουκρανικού Γιάκοβλεφ και απαίτησε να δείξει το κράτος την "ισχύ" του και να τοποθετήσει χωρίς "γραφειοκρατικές καθυστερήσεις" το ραντάρ στην Κοινότητα Περαίας, αγνοώντας τις αντιδράσεις των κατοίκων; "Γραφειοκρατική καθυστέρηση" ίσως να θεώρησε και ο συνάδελφός του χειριστής του C-130 την πιστή τήρηση των κανονισμών πτήσεως με αποτέ-

ΠΟΛΙΤΙΚΟ

από τον Γιάννη Παπαδημητρίου

Οικολόγοι, ο συνήθης ένοχος

Στο προηγούμενο τεύχος του περιοδικού δημοσιεύθηκε ένα άρθρο με τίτλο "Αραχθος ο εκ περιτροπής ποταμός", που συνδυάζει μιά ερώτηση πρώτης όψεως ευαίσθητη ματιά για τον ποταμό και τους κινδύνους από τα φράγματα της ΔΕΗ με μιά ανεξήγητη επιθετικότητα εναντίον του "Συλλόγου Προστασίας Αράχθου". Συγκεκριμένα ο αρθρογράφος **Κώστας Σεμπερής** καταλογίζει στους συλλόγους προστασίας "κοιλάδων και βουνών" ότι ενδιαφέρονται μόνο για τη άγρια πανίδα, για να κάνουν ανενόχλητες το μπάνιο τους οι βίδρες όπως λέει ειρωνικά, ενώ αγνοούν τον παράγοντα άνθρωπο και τις ανθρώπινες ανάγκες. Το άρθρο καταλήγει υπέρ της κατασκευή μικρότερων διαδοχικών φραγμάτων στον Αραχθο, υπό την προϋπόθεση ότι θα διασφαλίζεται η συνεχής ροή του ποταμού, προϋπόθεση που σήμερα δεν τηρείται από το φράγμα Πουρναρίου.

Επειδή δεν είναι το πρώτο άρθρο στο περιοδικό, που ανακαλύπτει "κολλημένους" οικολόγους να φωνάζουν για οικοσυστήματα και να αγνοούν τις ανθρώπινες ανάγκες απόλαυσης του υγρού στοιχείου (προηγήθηκε στο τρίτο τεύχος του περιοδικού το υστερόγραφο του εκδότη με τίτλο "η εικόνα μας για τη λίμνη" και θέμα τα πλωτά της Παμβώτιδας), είναι αναγκαίο να διατυπωθεί ο αντίλογος.

Είναι σύνθηρες φαινόμενο η ειρωνεία -ή η δαιμονοποίηση- εναντίον όσων αντιστέκονται στην καταστροφή του περιβάλλοντος. Το έργο το είδαμε να παίζεται πολλές φορές: είναι "αποπροσανατολισμένοι" όσοι συνεχίζουν να φωνάζουν για τη δράση της **ΕΛΒΙΕΞ** (το κείμενο αυτό γράφεται πριν από τη σχετική συζήτηση στο Νομαρχιακό Συμβούλιο), ήταν "υπερβολικοί" αυτοί που κατήγγειλαν τη χάραξη της Εγνατίας δίπλα στο θέατρο της Δωδώνης, είχαν "άδικο" οι Κονιτσιώτες που αντιστάθηκαν στο βυρσοδεψείο, οι Βαβουσιώτες στη ΔΕΗ και πάει λέγοντας.

Εδώ αυτό το τραγικό πρόσφατο ατύχημα του Ουκρανικού αεροπλάνου πήγαν να το φορτώσουν στους κατοίκους της Περαίας επειδή επέμειναν στην άσκηση των νομίμων δικαιωμάτων τους και προσέφυγαν στο Συμβούλιο της Επικρατείας κατά της τοποθέτησης ραντάρ προσγείωσης με ελλιπείς Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (η δμηνη δικαιολογημένη καθυστέρηση μάρανε τους κρατικούς μανδαρίνους και όχι η αδικαιολόγητη 12χρονη της προμήθειας).

Αυτή η συστηματική πολεμική εναντίον των αγώνων για το περιβάλλον και των "οικολόγων", την ίδια ώρα που κράτος, καταπατητές και εργολάβοι μένουν συχνά στο απυρόβλητο, έχει γίνει αρκετά δημοφιλής στη χώρα μας από τα άρθρα κυρίως του καθηγητή Νίκου Μάργαρη στο "Βήμα της Κυριακής". Ο κ. **Μάργαρης**, με τον κυνισμό αλλά και αποτελεσματικότητά, κατάφερε να "περάσει" στους αναγνώστες του το στερεότυπο ενός οικολόγου - καρικατο-

ΟΜΕΤΡΟ

ρα, δογματικού και αποκομμένου από την κοινωνία, με αντιλήψεις στενές και εξωπραγματικές. Και καθώς οι αναγνώστες του "Βήματος" δεν είναι σε θέση να πληροφορηθούν ούτε τις καταγγελίες σε βάρος του κ. Μάργαρη για αθεράπευτη τερατολογία (την έμμεση συνηγορία του στον εμπρησμό του Σείχ-Σού με το απίθανο επιχείρημα ότι οι δασικές πυρκαϊές είναι απαραίτητες υπενθύμισε σε πρόσφατη ημερίδα ο πρώην Δήμαρχος Πρέβεζας **Νίκος Γιαννούλης**) ούτε τις διασυνδέσεις του με τα Υπουργεία για την υλοποίηση κοινοτικών προγραμμάτων, ο κ. Μάργαρης - και κατ' επέκταση η επιχειρηματολογία αυτού του τύπου - παρουσιάζεται ως μετριοπαθής.

Είναι αναμφίβολο ότι αυτό που αποκαλείται σχηματικά πράσινο πολιτικός χώρος (των οικολόγων όχι του ΠΑΣΟΚ..) στην Ελλάδα, έχει διαπράξει σωρεία λαθών στην πορεία του, ανάμεσα στα οποία η στενομυαλιά και ο δογματισμός δεν είναι το μικρότερο. Και ο γράφων είναι ο τελευταίος που θα διαφωνούσε με την επισήμανση ότι η κοινωνία δεν είναι οικοσύστημα (ωστόσο και η χαράδρα του Αράχθου και η Παμβώτιδα είναι !) και επομένως τα προβλήματα πρέπει να αντιμετωπίζονται στην κοινωνική τους πολυπλοκότητα.

Από το σημείο όμως αυτό μέχρι την ειρωνεία των συλλογικών προσπαθειών για την προστασία του περιβάλλοντος υπάρχει τεράστια διαφορά. Διάβασε αλήθεια ο κ. Σεμπερής τα κείμενα των συλλόγων προστασίας κοιλάδων και βουνών πριν αποφανθεί ότι αγνοούν τις ανθρώπινες ανάγκες; Συνειδητοποίησε ότι ο αγώνας για να μη μετατραπεί ο Άραχθος σε "κοίτη υδροηλεκτρικών σταθμών" δεν γίνεται από "επαγγελματίες" οικολόγους αλλά από ανθρώπους της περιοχής, που μεγάλωσαν ακούγοντας τη βοή του ποταμού, κολυμπώντας ή ψαρεύοντας σ' αυτόν και διασχίζοντας τη γέφυρα της Πλάκας; Και για να αναφερθούμε στο "κόλλημα", μήπως έτυχε να ακούσει ότι τα φράγματα τα απορρίπτουν *μελέτες ειδικών ανατεθειμένες από κρατικές υπηρεσίες*; Ή ότι επισήμως η ίδια η ΔΕΗ τα θεωρεί αντιοικονομικές επιλογές σε σύγκριση με το φυσικό αέριο; Στο κάτω-κάτω είναι η δραστηριοποίηση του "Συλλόγου Προστασίας Αράχθου", που ανέδειξε τις πολλές όψεις του προβλήματος, που ενεργοποίησε τα αντανakλαστικά και άλλων ανθρώπων, που προκάλεσε το γράψιμο κειμένων σαν του κ. Σεμπερή, με αξιόλογες επαναλαμβανόμενες επισημάνσεις για τις συνέπειες του φράγματος Πουρναρίου στην περιοχή της Άρτας. Πάντως, ας αισθάνεται ασφαλής ο αρθρογράφος: η απόλαυση του ποταμού μάλλον δεν κινδυνεύει από τις υπερβολές των όποιων συλλόγων. Αντίθετα κινδυνεύει από το εργολαβικό κύκλωμα των δημοσίων έργων, τη συνενοχή του κράτους και των επιφανών επιστημόνων - συνεργατών του, την αδιαφορία της πλειοψηφίας.

λεσμα άλλους 5 νεκρούς. Πολλές φορές η πραγματικότητα εκδικείται σκληρά.

Όσο για το ραντάρ, η Κοινότητα Περαίας τους έφταιξε για τη 12ετία της καθυστέρησης, επειδή επέμεινε στην τήρηση των νομίμων προϋποθέσεων για την τοποθέτησή του ; Ας σταματήσει επιτέλους η μετάθεση των ευθυνών στον πύο αδύνατο.

ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ

Πότε επιτέλους θα σταματήσει ο εμπαιγμός των ανθρώπων, που έχασαν το Μάρτιο του 1991 τα αυτοκίνητά τους, όταν ο άνεμος παρέσυρε το κακοφτιαγμένο και κακοσυντηρημένο σκέπαστρο της κερκίδας του Εθνικού Σταδίου Ιωαννίνων και το έρριξε πάνω τους. Αν και οι τότε εκπρόσωποι τότε της Πολιτείας υποσχέθηκαν την γρήγορη αποζημίωση των παθόντων, σε λίγους μήνες συμπληρώνεται εξαιτία, στη διάρκεια της οποίας οι ιδιοκτήτες των αυτοκινήτων υποχρεώθηκαν να ασκήσουν αγωγές κατά του Ν.Π.Δ.Δ. του Εθνικού Σταδίου αλλά και να αντικρούσουν τις εφέσεις του, οι αξιώσεις τους έγιναν δεκτές με τελεσίδικες αποφάσεις και όμως ακόμη δεν έχουν εισπράξει τις αποζημιώσεις τους, υποβαθμισμένες έτσι κι' αλλιώς, μιάς και το Δημόσιο επιβαρύνεται με πολύ χαμηλό ποσοστό τόκων.

Για να ολοκληρωθεί ο εμπαιγμός, την ίδια ώρα τα χρήματα ρέουν για την κατασκευή του περιβόητου Πανηπειρωτικού Σταδίου ενώ το Δ.Σ. του Εθνικού Σταδίου νίπτει τας χείρας του και μεταθέτει τις ευθύνες για την καθυστέρηση των αποζημιώσεων στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού.

Μπορεί να είναι αλήθεια, υπάρχει όμως και η λύση της παραίτησης λόγω ευθιξίας. Έτσι δεν είναι κύριοι του Δ.Σ. ;

Αποποινικοποίηση μια συντηρητική λύση

Νιώθουμε συχνά τη ζωή να μας φεύγει, να τρέχει πιο γρήγορα από μας. Ή τουλάχιστον έτσι νομίζουμε, έτσι μας φαίνεται. Και τότε ζητάμε να δοθεί μια λύση, να αλλάξουν όλα με μιας, να γίνει επιτέλους καλή αυτή η κοινωνία όπως μας έταξαν και μας τάζουν ακόμα. Ένα πολύ μεγάλο κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας θεωρεί ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα των καιρών είναι τα ναρκωτικά. Απορεί, βέβαια κανείς, γιατί δεν τους τρομάζει η τρύπα του όζοντος που σκοτώνει πολύ περισσότερους από όσους τα ναρκωτικά ή γιατί άνθρωποι που στην ουσία δεν έχουν καμιά σχέση με τα κυκλώματα και την εμπειρία της χρήσης ανησυχούν τόσο πολύ. Η ναρκοφοβία είναι ίσως καλλυμένος φόβος για το θάνατο, ίσως ακόμα κι ένας φόβος για την ίδια τούτη τη ζωή που γίνεται όλο και πιο δύσκολη.

Δεν μπορούμε εύκολα να ξεχωρίσουμε τι ξεκίνησε πρώτο: Ο φόβος των ανθρώπων για τα ναρκωτικά ή η προπαγάνδα του τρόμου από ΜΜΕ και πολιτικούς. Το γεγονός είναι απ' όταν οι ουσίες απαγορεύτηκαν η χρήση τους αυξήθηκε μαζί μ' αυτήν των νόμιμων ηρεμιστικών (βαρβιτουρικά κ.α.). Πιστεύουμε ότι οι άνθρωποι έχουν τη δύναμη να ελέγχουν τους φόβους τους αν δεν τους υποδαυλίζει το μένος άφρονων τηλεπροσώπων. Συνηθίζουν όσοι τρέφονται από την εικόνα τους και ιδιαίτερα οι πολιτικοί να ζητούν ολοκληρωτικές λύσεις. Μάλλον γιατί νομίζουν ότι έτσι δείχνουν πιο ισχυροί πάνω στον αδύναμο ιστό της εξουσιαστικής θεσούλας τους. Γύρω από τα ναρκωτικά καλλιεργούν την εντύπωση ότι όλα μπορούν να λυθούν με μιας, μ' ένα χτύπημα του σπαθιού στον γόρδιο δεσμό. Άλλοι προτείνουν τη θανατική ποινή για τους εμπόρους κι ας γνωρίζουν ότι στις ελληνικές φυλακές δεν υπάρχει ούτε ένας αληθινός έμπορος για δείγμα

(ποιούς θα σκοτώνουν συνεπώς;). Άλλοι προμηδοτούν την "πρόληψη" παπαγαλίζοντας όλη τη μέρα πόσο κακό κάνουν τα ναρκωτικά, λές και δεν το ξέρουν όλοι πια. Πάντως οι περισσότεροι θεωρούν ότι τα ναρκωτικά είναι ένα παροδικό κοινωνικό φαινόμενο, κάποιο λάθος του προγραμματισμού. Αν για παράδειγμα βάλεις χιλιάδες αστυνομικούς έξω από τα σχολεία κι αρχίσεις να ξυλοκοπείς μαθητές για ένα γραμμάριο φούντα τότε μπορείς να προλάβεις το λάθος. Πετυχαίνουμε έτσι δύο πιο σημαντικότερα πράγματα: Ικανοποιούμε τους εφησυχασμένους μικροαστούς που επιτέλους βλέπουν το κράτος να "δρα" και μυθοποιούμε ακόμα κι ένα φυτό όπως η κάνναβις στα μάτια των παιδιών που πλέον είναι σίγουρα ότι η χρήση ναρκωτικών είναι αντιεξουσιαστική πάλη.

Η λύση της αποποινικοποίησης της χρήσης, την οποία να στηρίζουμε, τρομάζει τους ήδη τρομαγμένους γιατί αποδέχεται ότι οι κοινωνίες εμπεριέχουν στη δομή τους αδυναμίες. Πλεονεκτεί όλων των άλλων λύσεων γιατί δεν εξωθεί στο περιθώριο κανέναν, κατά συνέπεια είναι μια λύση συντηρητική αφού επιθυμεί τη διατήρηση της συνάφειας τούτης της κοινωνίας. Τον αγρότη της Πελοποννήσου που καλλιεργεί δενδρύλια χασίς και προμηθεύει τα γειτονικά χωριά δεν τον εκτελείς ως έμπορο(!) αλλά προσπαθείς να τον πείσεις ότι καλό είναι να ασχολείται μόνο με τη δική του ψυχική υγεία κι όχι και των άλλων. Και τον τοξικόεξαρτημένο μπορείς αν θέλεις να τον σκοτώσεις κι αυτόν αλλά καλύτερα είναι να του παρέχεις γιατρούς, νοσοκομεία, και φάρμακα (δηλαδή και ναρκωτικά). Γιατί αν το κάνεις υπάρχει περίπτωση να μην το χάσεις και μπορεί τέλος παντων να μην αλλάξεις τον κόσμο αλλά θα έχεις ακόμα εν ζωή τους κατοίκους του. Μέγα κέρδος αυτό.

"Κάτι το ωραίο"!!!

Στο Γκίνες θα μπει ο Δήμαρχος. Ο Δήμαρχος της Αθήνας. Έκανε το πιο μεγάλο χριστουγεννιάτικο δέντρο. Τα κατάφερε πάλι ο Δήμαρχος. Μας εντυπωσίασε. Χαρά εμείς... Το πιο μεγάλο δέντρο. Να φαίνεται. Να φαίνεται από παντού. Να φαίνεται, όχι να είναι.. Κι ας είτε ο Χριστός να είμαστε ταπεινοί. Κι ας γεννήθηκε Εκείνος σε μια μικρή φάτνη. Εκείνος ήτανε, ίσως, γι' αυτό δεν είχε την ανάγκη μεγάλων πραγμάτων. Δεν ήθελε να φαίνεται.

πολλά πλαστικά αγγελούδια, τόσο πιο καλά. Και στον πάτο, η πλαστική φάτνη, οι πλαστικές καμήλες, οι πλαστικοί μάγοι... και οι πλαστικές ευχές.

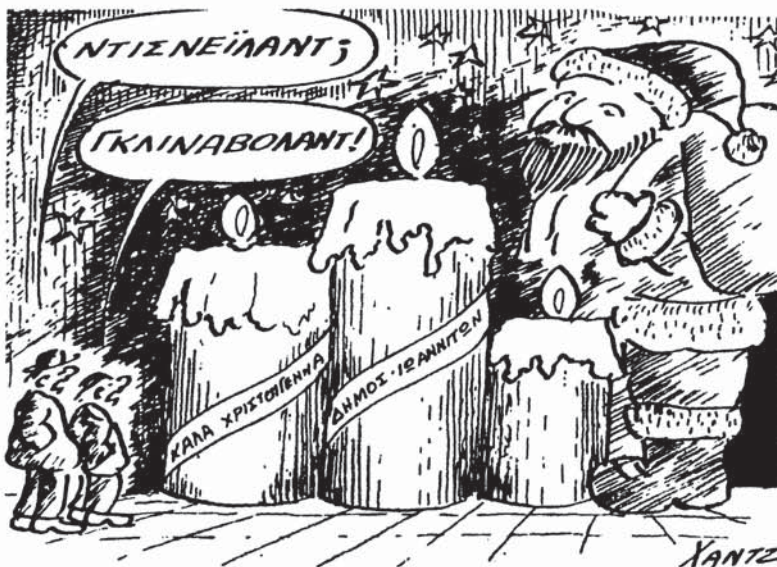
... χρώματα φυτρί, χρώματα μπλέ ρουά, χρώματα πορτοκαλί, χρώματα....

Άγιες ημέρες έρχονται, πρέπει να το νιώσουμε, πρέπει να ζήσουμε το μεγαλείο της Γέννησης του Θεανθρώπου. Κι η αγιότητα σήμερα δεν μπορεί χωρίς πλαστικό. Η ψυχική ανάταση δεν μπορεί χωρίς το κιτς.

Ο καταναλωτισμός είναι στο ζενίθ, συνεπώς και η αισθητική μας. Πρέπει να το δείξουμε. Πρέπει να είμαστε περήφανοι για την πλαστική μας ευμάρεια. Πρέπει να καμαρώνουμε που κάναμε τα αγγελούδια να λάμπουν με ηλεκτρικό φώς...

Και γιατί όχι, αφού η εσωτερική λάμψη εξέλιπε. Γιατί όχι, αφού ξεχάσαμε να γυρίζουμε μέσα μας. Γιατί όχι, αφού αυτό που έχει σημασία είναι να φαίνεται κανείς κι όχι να είναι...

Το προφίλ έχει σημασία. Η εικόνα προς τα έξω. Γι' αυτό παλεύουν όλοι. Και για

από τον Ηπειρωτικό Αγώνα

Κι ενώ ο Αθηναίος Δήμαρχος τό 'ριξε στα μεγάλα, στα φανταχτερά (η γλαμουριά έχει "πέραση" σήμερα), οι άλλοι, οι μικροί δήμαρχοι το 'ριξαν στα αγγελούδια και τους αγιοβασιληδες. "Κάτι το ωραίο" να κάνουν και αυτοί. "Κάτι το ωραίο", για να αισθανθούν οι δημότες καλύτερα. "Κάτι το ωραίο".

Όσο πιο πολλά πλαστικά κεριά, όσο πιο πολλοί πλαστικοί αγιοβασιληδες, όσο πιο

να τη φτιάξουν, βάζουν όσο πλαστικό μπορούν.

Το 'βαλαν και στην πόλη μας. Πανέμορφα τα Γιάννινα. "Χαρείτε νιοί, χαρείτε νιές το κιτς του Κίτσου". Άγιες ημέρες έρχονται... Να διώξουμε τη μιζέρια, ο Χριστός δεν ήταν ταπεινός, τον κάναν κάποιιοι άλλοι. Άλλωστε κάθε κοινωνία έχει τον Χριστό που της αξίζει. Κι ο δικός μας Χριστός είναι πλαστικός.

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ

από τον Φιλήμονα Καραμήτσο

Δεν είχαμε σκεφτεί σε τι λούκι πέφταμε όταν σχεδιάζαμε το **Περίπτερο** και τις άλλες στήλες του περιοδικού. Κάτι πιο ανώδυνο είχαμε κατα νου, έτσι για να ικανοποιείται η αγάπη μας για τα έντυπα. Μετά αρχίσαμε να διαβάζουμε όλες τις εφημερίδες κάθε μέρα κι αυτό κατέληξε να γίνει βάσανο. Γιατί ο τοπικός τύπος είναι ακόμα κολλημένος στη δεκαετία του '70 με τα κακογραμμένα δελτία της αστυνομίας και τα μικρογεγονότα της αυλής των πολιτευτών. Με τις εξαιρέσεις του βέβαια και την όντως αγωνιώδη προσπάθεια εσχάτως, κάποιων εκδοτών, να αναβαθμίσουν την ύλη τους.

Γενικά δεν περνάμε άσχημα. Μας αρέσουν οι "κακίες" και ο σαρκασμός. Σεβόμενοι βέβαια την προσωπικότητα και την τιμή όποιου τυχαίνει να βρεθεί στο στόχαστρό μας (ιδέες κρίνουμε, όχι πρόσωπα) και βάζοντας πρώτοι το κεφάλι μας στη μέγγενη της αυτοκριτικής. Σ' όσους δεν το καταλαβαίνουν το παραπάνω, συνιστούμε απλώς ψυχραιμία.

TV or not TV

Την παραμονή των Χριστουγέννων είπαμε να δούμε λίγη τηλεόραση. Δύο πράγματα μας εντυπωσίασαν: Η παρέλαση των χειρότερων τραγουδιστών σ' όλες σχεδόν τις εκπομπές των αθηναϊκών καναλιών και, στα τοπικά κανάλια, εκείνες οι κάρτες που βάζουν ανάμεσα στο πρόγραμμα (πρόγραμμα, ποιο πρόγραμμα;) στις οποίες δήμαρχοι και κοινοτάρχες μας εύχονται χρόνια πολλά. Είδατε ευαισθησίες ο προεδράκος της Κάτω Πετρούλας; Άφησε το μετερίζι του αντικαποδιστριακού αγώνα κι είπε να βγει στο γυαλί να μας γράψει δυο ευχές. Έτσι και τη φιγούρα μας κάνουμε στο καφενείο με τις "άκρες" που έχουμε στα ΜΜΕ και ενισχύουμε οικονομικά τα κανάλια που μεθαύριο στις εκλογές θα τα χρειαστούμε (γιατί εκεί βρίσκεται όλο το ζουμί όπως γράφει κι ο εκδότης μας στο Υστερόγραφο). Το μοναδικό κανάλι που έπιασε το νόημα των ημερών ήταν το **Show TV** που έβαλε σκληρό πορνό (αν και λίγο βαρετό) μετά τις δύο. Μπράβο σ' όλους.

Πολιτισμός

Πόσες εφημερίδες είχαν ρεπορτάζ για την εκδήλωση που κάναμε προς τιμήν του ωραίου ποιητή **Τάσου Κανάτση**; Μόνο μία ο **Ηπειρωτικός Αγώνας** (19/12) που ήταν στην εκδήλωση με την εκδότριά του και μία μόνιμη συνεργάτριά του. Οι συντάκτες των άλλων εφημερίδων θα είχαν φαίνεται πιο σοβαρές ασχολίες. Εμείς πάντως μαζεuthήκαμε κάτι λίγοι - γύρω στους 50- είπε και μερικά ένας κάποιος Αράγης, κουτσοδιάβασε και κάτι ψευτοποιηματα αυτός ο Κανάτσης, ένα εντελώς ασήμαντο γεγονός δημοσιογραφικά. Πρέπει να το αναγνωρίσουμε, πολιτισμό σ' αυτόν τον τόπο κάνει μόνο το Πνευματικό Κέντρο και η ...Φηγάς. Καλά κάναν και δεν ασχολήθηκαν.

Αχ καλέ, ένας άντρας!

Πάντως μουσικοκριτική υπάρχει στον τόπο. Διαβάσαμε τι γράφει ο **Γ. Σκανδάλης** στην **Ήπειρο** (20/12) για τη συναυλία που διοργάνωσε το Κέντρο Μελέτης Ηπειρώτικης και Βαλκανικής Μουσικής Παράδοσης δύο μέρες πριν: "Ζήσαμε ένα όνειρο, όνειρο που λίγο αργότερα γυρίζοντας στο σπίτι και ανοίγοντας το κουμπί της τηλεόρασης το ρύπαναν κάποιοι νεαροί "βάρβαροι" του ελληνικού τραγουδιού κουνιστοί και λυγιστοί αμφιβόλου αρρενωπότητας". Δηλαδή, αν καταλάβαμε καλά κι ο Σκανδάλης, στην συναυλία του Κέντρου ήταν όλοι "αρρενωποί" (προφανώς εννοείτε ετερόφυλοι, αλλά μην σας βάζουμε λέξεις στο στόμα). Τους θεατές τους κοιτάξατε; Μήπως (λέμε τώρα) σας ξέφυγε κανένας "κουνιστός", (ομοφυλόφυλος εννοούμε) και σας σαπίσει το "όνειρο";

Ένα καζίνο Δήμαρχε;

Η καλή εφημερίδα "**Αποψη**" της Σύρου αποκαλύπτει στο πρωτοσέλιδό της στο τελευταίο της φύλλο ότι το **Καζίνο Αιγαίου** αδυνατεί να εκπληρώσει τις οικονομικές του υποχρεώσεις και δεν αποδίδει τα μερίδια που υποχρεούται σε δημόσιο και τοπική αυτοδιοίκηση καθώς και όσα δικαιούνται ΙΚΑ, εργαζόμενοι και προμηθευτές. Μα γιατί αυτή η ιδιωτική οικονομία δεν

Αποψη

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΣΥΡΟΥ

Έτος 7^ο - Αρ. φύλλου 23 - 23^ο 1997 - Ελευθερία 1997 - Αρ. 202

Αντιπαράθεση Ζαφειράκη - Δεκαβάλλα

Το πρώτο φύλλο της εφημερίδας «Αποψη» κυκλοφορεί με τον τίτλο «Αποψη» και τον υπότιτλο «Μηνιαία Εφημερίδα της Σύρου». Ο τίτλος της εφημερίδας είναι ο ίδιος με τον τίτλο της εφημερίδας «Αποψη» που κυκλοφορεί στην Αθήνα.

ΚΑΖΙΝΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΑΝΟΙΞΑΝ οι ασκοί του Αιόλου

Στη Σύρο, όπως και σε άλλες περιοχές της χώρας, η κατάσταση είναι κρίσιμη. Η ανεργία είναι υψηλή και η οικονομία συρρικνωμένη. Η κυβέρνηση πρέπει να λάβει άμεσα μέτρα για την αντιμετώπιση της κρίσης.

Το πρωτοσέλιδο της εφημερίδας

δουλεύει όπως τη θέλουν οι οπαδοί της; Και γιατί τα σαΐνια της δικιάς μας τοπικής αυτοδιοίκησης που ερωτροπούσε με την ιδέα καζίνου στα Γιάννενα δεν ρωτάνε να μάθουν αν η εταιρεία που χρεωκοπεί τώρα στη Σύρο είναι ίδια με αυτήν που έκανε τις δελεαστικές προτάσεις στα Γιάννενα;

Δεξιά με μυαλό

Αφού, όμως, γράψαμε για ιδιωτική οικονομία να αναφερθούμε και σ' ένα πολύ αξιοπρεπές και σοβαρό έντυπο που έπεσε στα χέρια μας, το **E21**, ένα έντυπο που υπηρετεί με επιμονή τις αρχές του νεοφιλελευθερισμού στη χώρα μας. Στο τελευταίο του τεύχος ο συντοπίτης μας **Σταύρος Καλογιάννης** αναφέρεται στην προχειρότητα με την οποία η Κυβέρνηση οργανώνει την αναδιάρθρωση της τοπικής αυτοδιοίκησης με τον Καποδίστρια αποκαλύπτοντας μάλιστα μια άγνωστη πτυχή του θέματος χαρακτηριστική της πολιτικής των κυβερνώντων. Όσοι δεν πτοούνται απ' την αδυναμία της νεοφιλελεύθερης δεξιάς στη χώρα μας να αποκτήσει υλική βάση και όσοι βέβαια ενδιαφέρονται για ένα ευρύτερο δημόσιο πολιτικό διάλογο ας αποτανθούν στη διεύθυνση **Αλωπεκής 42, Αθήνα 10676**, και στα τηλ. 7293522-3.

Αθλητικόν

Προς κ.κ. αθλητικογράφους: Τελικά ο προπονητής του ΠΑΣ Γιάννενα είναι καλός, κακός, άσχημος ή τυχερός;

ΠΡΩΤΟ ΦΥΛΛΟ

Το πρώτο φύλλο της εφημερίδας

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΚΑΙ

ΚΕΙΜΕΝΑ

Ηπειρωτικός Αγώνας

Τα 75 του χρόνια κλείνει φέτος ο Ηπειρωτικός Αγώνας και το γεγονός δεν μπορεί να περάσει απαρατήρητο. Από το 1923 που ο **Θύμιος Τζάλλας** έστηνε το πρώτο φύλλο έως σήμερα που η **Λουκία Τζάλλα** συνεχίζει το έργο του, η εφημερίδα συνεχίζει να καθορίζει τις πολιτικές εξελίξεις του τόπου και να βλέπει αισιόδοξα το μέλλον της στο κατά τα άλλα άνυδρο τοπίο του επαρχιακού τύπου. Να τα εκατοστήσει.

Φ.Κ

Γκριζα διαφήμιση

Απαγορεύεται από τον νόμο περί Τύπου, αλλά μερικά έντυπα του νομού το έχουν αναγάγει σε επιστήμη, από την οποία αποκλειστικά συντηρούνται. Επιπλέον αποτελεί περιφρόνηση, εξαπάτηση και παραπλάνηση του αναγνώστη. Όπου το σχολίασα όμως, πήρα απαντήσεις του τύπου «και ποιος ασχολείται τώρα με το τάδε περιοδικό;» Μήπως το θέμα είναι λίγο πιο σοβαρό από ότι φαίνεται εκ πρώτης όψεως;

Πάρτε για παράδειγμα περιοδικό που εκδίδεται στα Γιάννενα. Ανάμεσα στις διαφημίσεις, 4-5 κείμενα όλα και όλα εκ των οποίων τουλάχιστον τα μισά είναι έμμεση, γκριζα διαφήμιση, δηλαδή υποτιθέμενα «άρθρα» που στην πραγματικότητα είναι πληρωμένη διαφήμιση. Και μάλιστα, τόσο κακογραμμένα που αναρωτιέμαι αν η συντάκτης τους είχε την αίσθηση ότι κάποιος θα τα διάβαζε.

Για του λόγου το αληθές, παραθέτω αποσπάσματα από «άρθρο» - διαφήμιση αυτοκινήτου (στα οποία έχω αντικαταστήσει το μοντέλο με την λέξη «κατσαριδάκι»): *Πίστενα ότι θα ήμουν πτώμα. Το νέο όμως κατσαριδάκι με ξάφνιασε χάρη στις απίστευτες επιταχύνσεις του και στην άριστη οδική συμπεριφορά... Με το γρήγορο και δυναμικό του δεκαεξαβάλβιδο κινητήρα φτάσαμε στο όμορφο Γρεβενί (!)... Βγάλαμε γύρω στις 36 φωτογραφίες με καινούργιο μας κατσαριδάκι φυσικά, μέσα στα μοντέρνα υφάσματα του, το κόκκινο σπορ αυτοκίνητό μας, μας έδινε ζωντάνια και διάθεση να συνεχίσουμε την όμορφη εκδρομή μας... Δηλαδή το δωδεκαβάλβιδο μοντέλο δεν την βγάζει ως το Γρεβενί;*

Είναι το αεροδρόμιο Ιωαννίνων ασφαλές;

Με τόσα που διαβάσαμε τον τελευταίο καιρό, καλύτερα να δώσουμε την απάντηση στο ερώτημα από την αρχή: **Ναι, είναι!**

Η πτώση του ουκρανικού αεροπλάνου και αμέσως μετά του C-130 έδωσε και πάλι στα αθηναϊκά Μέσα το θέμα που τους είναι απαραίτητο για την εύρυθμη λειτουργία τους (τραγωδία, πόνος, συγγενείς, παραπληροφόρηση, κυνήγι ευθυνών...) και τα ρεπορτάζ βοήθησαν να αναβιώσει σε πολλούς ταξιδιώτες ο παλιός φόβος της πτήσης με αεροπλάνα.

Από κοντά και μια ημερησία τοπική εφημερίδα, βάζει το λιθαράκι της στην φοβία των πτήσεων: Κάνει κεντρικό θέμα της την έλλειψη του συστήματος ILS (σύστημα καθοδήγησης του αεροπλάνου καθώς προσεγγίζει τον διάδρομο) στο αεροδρόμιο των Ιωαννίνων και ορθώς ζητά την τοποθέτησή του. Διαλέγει όμως για τίτλο ένα τεράστιο «SOS ΓΙΑ ΤΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ!» και υπότιτλο «να κινητοποιηθούν οι αρμόδιοι φορείς για να αποφευχθεί νέα αεροπορική τραγωδία». Συνεπώς, η έλλειψη σήμερα του ILS -κατά τον συντάκτη- *μειώνει την ασφάλεια των πτήσεων προς τα Γιάννενα.*

Και έχει άδικο: Όπως μας εξηγεί ο **Αλέξανδρος Οικονομίδης**, κυβερνήτης στα ATR που εκτελούν τις πτήσεις εσωτερικού προς το αεροδρόμιο των Ιωαννίνων, το ILS θα βοηθήσει τα αεροπλάνα να προσγειώνονται στο αεροδρόμιό μας συχνότερα, ακόμα και αν υπάρχει συννεφιά μόλις 300 μέτρα πάνω από τον διάδρομο, ενώ το σύστημα ραδιοφάρου που λειτουργεί σήμερα τα καθοδηγεί στα 1,000 περίπου μέτρα από αυτόν. Σε αυτήν την απόσταση ο κυβερνήτης του ATR πρέπει να δει τον διάδρομο και να προσγειωθεί. Αν υπάρχει συννεφιά χαμηλότερα, που τον εμποδίζει να δει τον διάδρομο, ακολου-

θεί την διαδικασία ανεπιτυχούς προσέγγισης και κατευθύνεται πίσω στην Αθήνα ή σε άλλο αεροδρόμιο. Σε καμία περίπτωση δεν διακινδυνεύει προσέγγιση στα τυφλά, ανάμεσα στα σύννεφα.

Η τοποθέτηση του ILS συνεπώς θα βοηθήσει τον κυβερνήτη να έρθει χαμηλότερα (στα 300 μέτρα) και άρα να προσγειώσει το αεροπλάνο του περισσότερες φορές, μειώνοντας το ποσοστό των πτήσε-

από τον Ηπειρωτικό Αγώνα

ων που ακυρώνονται. Για αυτό, αν το δικαιολογούν και τα οικονομικά δεδομένα που προκύπτουν από την πυκνότητα των πτήσεων, το ILS πρέπει να τοποθετηθεί. Δεν θα προσθέσει όμως τίποτα στην ασφάλεια των πτήσεων. «Είναι το αεροδρόμιο των Ιωαννίνων δύσκολο;» ρωτάμε τον κυβερνήτη. Μας απαντά ότι πράγματι, είναι από τα δύσκολα. Αλλά αυτό δεν σημαίνει πολλά πράγματα. Υπάρχουν όπως είναι φυσικό αεροδρόμια πιο εύκολα και πιο δύσκολα. Όλα αντιμετωπίζονται με την ίδια προσοχή. Το γεγονός ότι των Ιωαννίνων είναι από τα δύσκολα, δεν σημαίνει ότι είναι και επικίνδυνο. Ο φωτισμός των γύρω ορεινών όγκων σε συνδυασμό με τα όργανα προσέγγισης που λειτουργούν σήμερα και την καλή εκπαίδευση και μεγάλη πείρα των πιλότων της Ολυμπιακής, κάνει την προσέγγιση στο αεροδρόμιο ασφαλή. Και μια λεπτομέρεια: Στον προσομοιωτή πτήσεων που εκπαιδεύονται οι πιλότοι της Ολυμπιακής, μια από τις βασικές ασκήσεις είναι το αεροδρόμιο Ιωαννίνων.

Εν κατακλείδι: Ο άνθρωπος θα φοβάται πάντα τις πτήσεις με αεροπλάνο. Ας μην ξεχνάμε ότι περπατάει από μωρό, κολυμπάει από πολύ μικρός, αλλά δεν πετάει ποτέ του. Επιπλέον, δεν έχει συμπληρωθεί ούτε αιώνας από τότε που οι αδελφοί Ράιτ χρησιμοποίησαν το πρώτο αεροπλάνο για να απογειωθούν. Το ξεπέραςμα της φυσικής αδυναμίας του ανθρώπου να πετάξει, που επιτεύχθηκε

με μηχανικά μέσα, αναπόφευκτα περικλείει ένα φόβο και ένα μύθο, που κάνει κάθε αεροπορικό ατύχημα να έρχεται στο επίκεντρο της επικαιρότητας. Έστω και αν οι 70 νεκροί των δύο πρόσφατων ατυχημάτων είναι όσοι χάνονται μια τυπική εβδομάδα του έτους σε αυτοκινητιστικά ατυχήματα, ή οι μισοί από όσους πεθαίνουν το ίδιο διάστημα από παθήσεις που σχετίζονται με το κάπνισμα.

Σήμερα τα αεροπλάνα έχουν βελτιώσει εξαιρετικά την ασφάλειά τους και το ποσοστό των βίαιων από αεροπορικά ατυχήματα θανάτων στο σύνολο των επιβατών έχει μειωθεί δραστικά. Η αύξηση όμως του αριθμού των πτήσεων (σε δέκα χρόνια από σήμερα αναμένεται οι επιβάτες των αεροπλάνων σχεδόν να διπλασιαστούν!) αναπόφευκτα θα σημαίνει αύξηση των αεροπορικών ατυχημάτων, έστω και αν ο δείκτης θανάτων ανά μεταφερόμενο επιβάτη μειώνεται χρόνο με τον χρόνο.

Κάθε ατύχημα λοιπόν πρέπει να αντιμετωπίζεται από τους επιβάτες σύμφωνα με αυτά τα στατιστικά δεδομένα. Ένα στατιστικό μοντέλο δείχνει ότι είναι πιθανό κάποιος επιβάτης να έχει την «εμπειρία» αεροπορικού ατυχήματος αν ταξιδεύει καθημερινά επί 26,000 χρόνια. *Μικρός ο κίνδυνος, αν αναλογιστεί κανείς ότι δεν ζούμε ούτε τα μισά από αυτά.*

AMEL
travel

Εκδρομές, Εισιτήρια, Ξενοδοχεία

Γρ. Σακκά 4, τηλ (0651) 79111,
79222, 29161

Ζητείται Συνεργάτης

Από το περιοδικό Μικρόπολις
ζητείται νέος ή νέα
που θα ασχοληθεί με το τμήμα
Αγορά.

Τηλ. περιοδικού 22 348,
29 695

Ο Χρήστος Μασσαλάς μιλάει για το Πανεπιστήμιο

Συναντήσαμε τον Πρότανη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Χρήστο Μασσαλά στο γραφείο του στην Πανεπιστημιούπολη αργά το μεσημέρι της Δευτέρας 22 Δεκεμβρίου. Είχε μόλις τελειώσει την ξενάγηση του Ηπειρώτη μουσικού Τάση Αποστολίδη στους χώρους του πανεπιστημίου. Μας υποδέχεται φιλικός, με διάθεση για μια ανοικτή συζήτηση, παρόλη την κούραση της ημέρας.

Μικρόπολις: Υπάρχουν πολλά διαφορετικά πανεπιστήμια - σταθμοί στην ιστορία. Υπάρχει αυτό που λέμε αυτό της Αναγέννησης, υπάρχει αυτό της δεκαετίας του '60, της τεχνολογικής επανάστασης και της εξέγερσης και υπάρχει και το πανεπιστήμιο του 1998. Αυτό το τελευταίο πώς το βλέπετε;

Χρήστος Μασσαλάς: Στο πανεπιστήμιο της εποχής μας -που είναι πάντα εποχή της τεχνολογίας- πρέπει να κυριαρχεί η αναίρεση, η αμφισβήτηση, ο διάλογος και η αποβολή της εσωστρέφειας. Το πανεπιστήμιο πρέπει να πορεύεται παράλληλα με τις κοινωνικές εξελίξεις, να στραφεί στην κοινωνία, να αναδείξει τα προβλήματά της, να συμβάλει στην αναγέννηση του κοινωνικού συνόλου. Στις σημερινές συνθήκες, το πανεπιστήμιο μόνο αμφισβητώντας και αναβαθμίζοντας την αισθητική του χώρου μπορεί να παίξει αυτόν τον ρόλο, μπορεί να βοηθήσει την κοινωνία να βρει το πρόσωπο που της λείπει.

Πιστεύετε όμως ότι σήμερα το πανεπιστήμιο αμφισβητεί;

Δυστυχώς όχι. Και η αμφισβήτηση και η αναίρεση αλλά και ο διάλογος λείπουν.

Ίσως γιατί η γενιά που κάποτε αμφισβήτησε σήμερα διδάσκει... Η νέα γενιά φαντάζει λίγο ανήμπορη να αμφισβητήσει τους αμφισβητίες.

Ναι... Αυτό που κυρίως λείπει είναι ο διάλογος. Ο διάλογος γεννά και δίνει την απάντηση στο πρόβλημα. Και αυτό δεν υπάρχει. Φάνηκε

ακόμα μια φορά την χρονιά που πέρασε και η οποία χαρακτηρίστηκε από μια ακόμα εκπαιδευτική μεταρρύθμιση...

...Εννοείτε την πρόσφατη «μεταρρύθμιση Αρσένη».

Ακριβώς. Μια μεταρρύθμιση που δεν γεννήθηκε από διάλογο, αναίρεση ή αμφισβήτηση. Δεν υπήρξε το στοιχείο που θα ήταν σε θέση να γεννήσει, να αναδομήσει. Πορευόμαστε έτσι, γενικώς, γιατί θέλουμε να δείξουμε ένα φορμαλισμό, σαν να βάζουμε το κουστόμι που ταιριάζει στην εποχή μας. Αυτό όμως δεν σημαίνει πρόταση και δεν σημαίνει προοπτική. Δεν νομίζω λοιπόν ότι η επιχειρούμενη μεταρρύθμιση έχει ιδεολογική ταυτότητα. Βέβαια, κανείς σήμερα δεν μπορεί να προβλέψει το μέλλον της κοινωνίας, τις κοινωνικές εξελίξεις. Το μοντέλο της κοινωνίας είναι χαοτικό, ίσως και η συμπεριφορά των Ελλήνων είναι χαοτική. Μόνη ίσως ελπίδα της ελληνικής κοινωνίας ότι τα χαοτικά φαινόμενα από επιστημονική άποψη είναι τέτοια που μπορεί κανείς να βρει την ισορροπία του.

Συνεπώς, στις μεταρρυθμίσεις δεν βλέπετε θετικά στοιχεία;

Το ότι χρειάζονται μεταρρυθμίσεις είναι προφανές. Αλλά εκσυγχρονισμός δεν σημαίνει δυτικοποίηση, μα να βρούμε δομές που ανταποκρίνονται στις προσδοκίες της ελληνικής κοινωνίας. Το εκπαιδευτικό σύστημα θέλει αλλαγές για να ανταποκριθεί στις προσδοκίες του κοινωνικού συνόλου και στην αγορά εργασίας. Τώρα, το πόσο το πετυχαίνει αν δεν έχει συναίνεση, ειδικά στην Ελλάδα, αυτό δεν το ξέρω. Όλα αποτελούν κρίκο μιας αλυσίδας. Όλα πρέπει να σχεδιαστούν με λεπτομέρεια και να διέπονται από μια φιλοσοφία. Τι ρόλο πρέπει να παίξει η παιδεία στην Ελλάδα; Η Ελλάδα δεν μπορεί να βασιστεί σε ποσοτικούς δείκτες, αλλά σε ποιοτικούς. Συνεπώς πρέπει να βασιστούμε σε ειδική και γενική παιδεία

και αξιόπιστη πρόταση για τον πολιτισμό. Δεν βλέπω η μεταρρύθμιση να είναι ντυμένη με μια τέτοια φιλοσοφία και από την άλλη να υπάρχουν τα τεχνοκρατικά βήματα για την ολοκλήρωσή της. Αναρωτιέμαι, είναι προϊόν προβληματισμού της ελληνικής κοινωνίας η μεταρρύθμιση αυτή, ή επιταγή της ευρωπαϊκής Ένωσης;

Το Λύκειο

Και έπειτα το μεγάλο πρόβλημα της παιδείας ξεκινάει από το Λύκειο. Την μόρφωση που αποκτά κανείς στο Λύκειο, δεν μπορεί να την αναπληρώσει -αν δεν είναι σωστή- σε κανένα άλλο διάστημα της ζωής του. Αν δεν μάθει να σκέπτεται, αν δεν μάθει ελληνικά, αν δεν μελετήσει ιστορία, θα πελαγοδρομεί μια ζωή. Και από την άλλη υπάρχει το σύστημα εισαγωγής. Είναι προφανές ότι πρέπει να καταργηθούν οι εισαγωγικές εξετάσεις.

Το λιγότερο. Σήμερα το Λύκειο καταστρέφεται από το γεγονός ότι αποτελεί εξεταστικό κέντρο. Πείτε μας πάντως, το Πανεπιστήμιο θα μπορούσε να έχει περισσότερο από όσο έχει άποψη για το πώς λειτουργεί το Λύκειο;

Το πανεπιστήμιο δεν έχει βρει ακόμη τον δικό του δρόμο...

Ίσως γιατί το εκπαιδευτικό μας σύστημα πάντα ντέγραφε μοντέλα.

Πάντα. Για αυτό ίσως δεν είχαμε ποτέ εκπαιδευτικό σύστημα. Γιατί οι σχεδιασμοί δεν λάμβαναν υπόψη τους τα ελληνικά δεδομένα.

μεταρρύθμιση Αρσένη θα κάνει τα πανεπιστήμια πιο τοπικά; Μήπως οι φοιτητές θα κατάγεται πλέον κυρίως από την περιφέρεια του ανεπιστημίου, κατευθύνοντας και τα ανεπιστήμια στο να αποκτήσουν περισσότερη σχέση με τον τόπο;

Η ελληνική κοινωνία θα αναδιαρθρωθεί έτσι κι αλλιώς με τις γενικότερες αλλαγές. Η ευρωπαϊκή ένωση θα χρηματοδοτεί νέα τμήματα που σχετίζονται με τεχνολογίες αιχμής. Για να μπορεί η πολιτεία να ενισχύσει τα περιφερειακά πανεπιστήμια θα πρέπει να στηρίξει τα ίδια τμήματα αιχμής. Πρέπει να καταλάβουμε ότι η κουλτούρα της νέας τεχνολογίας δεν κλωτώνει τα χαρακτηριστικά της τοπικής κοινωνίας. Αν είχε φιλοσοφία η μεταρρύθμιση θα ρεφόταν ακριβώς εκεί. Θα μπορούσε διαχέει τον πολιτισμό, να εισάγει την αειφορία στην ανάπτυξη. Τα πανεπιστήμια έτσι θα μόνο κρα-

Ο Χρήστος Μασσαλάς γεννήθηκε στους Χουλιαράδες Ιωαννίνων το 1939.

Καθηγητής του τμήματος Μαθηματικών, έχει επίσης πτυχίο Πολιτικού Μηχανικού και διδακτορικό στην Μηχανική. Εξελέγη Αντιπρύτανης στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων το 1994 και Πρύτανης το 1997

τήσουν κόσμο, θα γίνουν ενεργά στην ανάπτυξη μιας περιοχής.

Πανεπιστήμιο - Πόλη

Το Πανεπιστήμιο έχει σχέση με την πόλη;

Να οριοθετήσουμε πρώτα τι εννοούμε «σχέση με την πόλη». Πριν από μερικά χρόνια, όχι δεν είχε. Το πανεπιστήμιο πρέπει να συμμετέχει στα δρώμενα, να αυξήσει το κύρος του στην τοπική κοινωνία και να το χρησιμοποιήσει ώστε να αναδειξει την περιοχή. Ας δούμε τώρα τι από αυτά έχει ως τώρα γίνει. Όσον αφορά τον πολιτισμό, είχε και μια δράση παλιότερα, μα τώρα κάνει και εκδηλώσεις, σε συνεργασία με τον Δήμο, την Νομαρχία, την Περιφέρεια. Έφερε τον Κωστή Μοσχόφ για παράδειγμα, αλλά δεν είναι εκεί το θέμα ότι έφερε ένα πρόσωπο. Προσπάθησε το πανεπιστήμιο, να αποκτήσει μια έκφραση σε κάθε τι που σχετίζεται με τον πολιτισμό. Σε ένα άλλο τομέα προσπάθησε να υπερασπίσει μια άλλη λίμνη. Έφερε τον Ιμπέργκερ. Συμμετέχει και στο σχετικό πρόγραμμα για την σωτηρία της Λίμνης. Αναβάθμισε το ΚΥΒΕ, το Κέντρο Υδροβιολογικών Ερευνών που είχε ιδρυθεί επί Καλλίστρατου και το μετέτρεψε σε ένα κέντρο περιβάλλοντος, ένα κέντρο που ασχολείται με την ποιότητα ζωής στην περιοχή.

Ναι, αλλά δεν έχει απαντήσει ακόμα το Πανεπιστήμιο αν η ΕΛΒΙΕΞ ρυπαίνει τα ύδατα

με τα οποία υδρεύονται οι κοινότητες, αυτή η γνωστή πια ιστορία. Και αναρωτιέμαι, είναι δυνατόν να υπάρχει είκοσι χρόνια τώρα το Χημικό Τμήμα του Πανεπιστημίου δίπλα από την πόλη, να γίνονται εκατοντάδες πειραματικές εργασίες και να μην έχει κινητοποιηθεί το Πανεπιστήμιο για να δώσει μια οριστική απάντηση στο ζήτημα;

Εγώ ο ίδιος πήγα στο Νομαρχιακό Συμβούλιο και ζήτησα να κλείσει η ΕΛΒΙΕΞ.

Ως προσωπικότητα. Επιστημονικά, το Χημικό Τμήμα δεν έχει δώσει ολοκληρωμένη απάντηση σε ένα θέμα που απασχολεί την περιοχή.

Έχετε δίκιο σε αυτό. Πάντως με κάποιο τρόπο έχουμε δώσει τις απαντήσεις μας. Ας συνεχίσω. Ανάμεσα σε άλλα, προκηρύσσεται το Τεχνολογικό Πάρκο, ένας μηχανισμός διάχυσης τεχνολογίας, ένα καλό όργανο διάχυσης του πολιτισμού και παράλληλα ένα όργανο που θα εξυπηρετήσει το όραμα για μια αειφόρο ανάπτυξη. Ήδη η μελέτη τελείωσε, έχει εξασφαλιστεί και η χρηματοδότηση. Την πλειοψηφία των μετοχών θα κατέχουν οι οργανισμοί κοινής ωφελείας, η τοπική αυτοδιοίκηση και οι ιδιώτες. Παρόλο που είναι ο φορέας υλοποίησης, το πανεπιστήμιο θα έχει την μειοψηφία, το 25%.

Άλλος χώρος επαφής με την περιοχή, είναι οι συγκατοικίες. Όταν ολοκληρωθεί η Εγνατία θα πρέπει στην Ηγουμενίτσα να γίνει ένα κέντρο που θα παράγει μηχανισμούς διαχείρισης μεγάλων έργων και διάχυσης της πληροφορίας και ό,τι σχετίζεται με τις μεταφορές. Κάναμε λοιπόν την πρόταση να γίνει ινστιτούτο Μεταφορών στην πόλη. Για την Ηγουμενίτσα επίσης κάναμε μια πρόταση για να υλοποιηθούν οι κατάλληλες πολιτιστικές παρεμβάσεις ώστε να μην μεταβληθεί με την Εγνατία και το λιμάνι σε ένα πλαστικοποιημένο χώρο αλλά να διατηρήσει την ταυτότητά της.

Κάτι άλλο που ενώνει το Πανεπιστήμιο με την πόλη είναι το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο. Τι εικόνα έχετε για αυτό;

Ότι προσφέρει δεν υπάρχουν αμφιβολίες. Τώρα αν υπάρχουν παρενέργειες δεν είμαι αρμόδιος να το πω.

Συνεπώς στο ερώτημα της σχέσης του

Πανεπιστημίου με την πόλη απαντάτε θετικά...

Ναι. Θα μπορούσα να αναφέρω και άλλες δράσεις. Ομιλίες στα Νομαρχιακά Συμβούλια της περιφέρειας, μια σειρά εκδηλώσεων, πολλές ακόμα δράσεις. Προσπαθούμε να αναδείξουμε τα χαρακτηριστικά του χώρου μας και να κάνουμε τους ανθρώπους να μην αισθάνονται δεύτερης διαλογής. Όλα αυτά θεωρώ ότι φέρνουν το πανεπιστήμιο στην καρδιά της τοπικής κοινωνίας. Το να διοργανώσει κανείς μια συναυλία δεν λέει πολλά πράγματα...

Ας πάρουμε όμως τους πανεπιστημιακούς. Βλέπω τους περισσότερους εγκλωβισμένους στην επιστήμη τους -στον βαθμό έστω που την κάνουν σωστά- να δυσκολεύονται να ανακατευτούν με την πόλη, να παρέμβουν, να πουν την γνώμη τους, να γράψουν ένα άρθρο. Είναι έτσι;

Σε αυτό το τελευταίο έχετε δίκιο. Σε ένα βαθμό φυσικά και όχι για όλους, αλλά έχετε δίκιο.

Άσυλο

Ας αλλάξουμε λοιπόν θέμα. Ας σχολιάσουμε ορισμένα γεγονότα που συνέβησαν το τελευταίο διάστημα. Τι έγινε με την κατάλυση του ασύλου και την σύλληψη μιας φοιτήτριας -αν θυμάμαι καλά- για κατοχή λίγων γραμμαρίων χασισιού;
Οι ενέργειες στο Πανεπιστήμιο πρέπει να σηματοδοτούν παράδοση. Ένα Πανεπιστήμιο στηρίζεται στην παράδοσή του και το Άσυλο αποτελεί παράδοση. Δεν μας φταίει το άσυλο, αλλά παθογένειες που σχετίζονται με αυτό.

Στην συγκεκριμένη περίπτωση η είσοδος των αστυνομικών ήταν νόμιμη;

Εκ των υστέρων η έρευνα ήταν νόμιμη.

Αρα όχι κατά την στιγμή που συνέβη.

Όχι. Δεν μπορούσε κανένας να δώσει άδεια. Επιτροπή ασύλου δημιουργήθηκε τώρα για πρώτη φορά από όταν ιδρύθηκε το Πανεπιστήμιο. Στην συγκεκριμένη περίπτωση, αφού δεν υπήρχε η επιτροπή κανείς δεν μπορούσε να δώσει άδεια. Με πήραν τηλέφωνο, μου ζήτησαν άδεια να μουν και να κάνουν την έρευνα. Τους απάντησα ότι δεν έχω την δικαιοδοσία, είμαι αναρμόδιος. Εκείνοι μπήκαν.

Υπήρχε εισαγγελέας μπροστά;
Φυσικά.

Άρα έχει την ευθύνη.

Η κοπέλα τους έφερε μέσα πάντως.

Ίσως από πανικό, ίσως τρόμαξε και δεν ήξερε πώς να αντιδράσει. Η ουσία είναι ότι καταλύθηκε το άσυλο για λίγο χαοίς. Αλλά ας αλλάξουμε θέμα. Ποια είναι η στάση σας απέναντι σε πανεπιστημιακούς που παρανομούν, όπως συνέβη με την σύλληψη και καταδίκη του γιατρού Τομετζή;

Τον παρέπεμψα στο Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο με την συμφωνία της συγκλήτου. Το Συμβούλιο αποτελείται από τους προέδρους του Αρείου Πάγου, του Συμβουλίου Επικρατείας, του Ελεγκτικού Συμβουλίου και εμένα ως εκπρόσωπο το Πανεπιστημίου.

Είστε της άποψης ότι πρέπει ο Πρύτανης να είναι σκληρός σε αυτές τις περιπτώσεις;

Απόλυτα. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο εξάλλου είναι αυστηρότατο.

«Να μας παρασύρουν...»

Για τους μετανάστες που αποτελούν ζωντανό κομμάτι της πόλης, πρέπει να κάνει παρέμβαση το Πανεπιστήμιο;

Θα πρέπει οι μετανάστες να έχουν την ίδια μεταχείριση και τον ίδιο σεβασμό με τους Έλληνες πολίτες. Σε μια πολυ-πολιτισμική κοινωνία που προσπαθούμε να προωθήσουμε δεν πρέπει να κάνουμε διακρίσεις.

Ετην πράξη τι κάνει για αυτό το πανεπιστήμιο;

Νομίζω ότι ακολουθεί την αρχή που ανέφερα. Έχουμε αναπτύξει και κάποιες δράσεις σε αυτήν την κατεύθυνση που σχετίζονται πανεπιστήμια με γειτονικών χωρών. Αλλά εκτός από ο επίσημο πανεπιστήμιο, θα έπρεπε οι άνθρωποι που ασχολούνται με τις ανθρωπιστικές επιπτώσεις, να το παρασύρουν (το Πανεπιστήμιο) με μια τέτοια διαδικασία.

Η διαδικασία βέβαια είναι πολιτική, όχι επιστημονική.

Ναι, αυτό εννοώ και εγώ.

Υπό που λείπει από την πόλη είναι οι δομές. Ίσως το πανεπιστήμιο να είναι ελπίδα για την δημιουργία τους. Νομίζω ότι οι ελπίδες που πήραχαν κάποτε στην τοπική αυτοδιοίκηση ή τα πνευματικά κέντρα έχουν εξανεμιστεί.

Λείπει κάπως η συζήτηση, ο διάλογος, για κοι-

νωνικά θέματα. Λείπει κάποιο φόρουμ που θα συνέβαλλε στα δρώμενα. Υπάρχει έλλειμμα αισθητικής και έλλειμμα πολιτισμού.

Υπάρχει ένα επίκαιρο θέμα με το πρόγραμμα ΕΠΕΤ στο οποίο συμμετέχει το Πανεπιστήμιο όπως συμμετέχει και στο Κέντρο Μελέτης Ηπειρωτικής Μουσικής Παράδοσης σε συνεργασία με τον Δήμο. Υπάρχει πρόβλημα με τα προγράμματα αυτά;

Υπάρχουν κάποιες αρνητικές εξελίξεις, τις παρακολουθώ περιμένω να δω τις εξελίξεις, να συζητήσω και να σταθμίσω την στάση μας. Ένα άλλο θέμα είναι αυτό των προσλήψεων στο Κέντρο, το γνωρίζω. Έγινε πρόσληψη στο Κέντρο ακόμα και με κλήρωση, με ευθύνη του Δήμου. Εδώ ακολουθούμε μια διαφορετική στάση. Με τόση ανεργία, οι διαδικασίες προσλήψεων είναι τόσο αυστηρές ώστε να μην έχει κανείς άνεργος νέος την αίσθηση -την αίσθηση έστω- ότι αδικήθηκε.

Το Πανεπιστήμιο όμως είναι εταίρος και δέχεται μέρος της κριτικής. Ας πάμε και σε ένα θέμα που σχετίζεται με την γνώση στο σημερινό Πανεπιστήμιο, ή μάλλον με την σχετικότητα της γνώσης. Αυτό που σήμερα θεωρούμε δεδομένο χτες ήταν άγνωστο ή λανθασμένο και ποιος ξέρει τι θα είναι αύριο. Έχω όμως την εντύπωση πως αυτή την βασική αρχή οι φοιτητές δεν την «διδάσκονται». Με δυο λόγια μαθαίνουν την επιστήμη τους χωρίς την ιστορία της και χωρίς την φιλοσοφία που την προσδιορίζει. Και αυτό είναι κάτι που απογυμνώνει την γνώση. Θα συμφωνήσετε;

Πιστεύω ότι η ουτοπία του χτες είναι ο τόπος του σήμερα, ότι δεν υπάρχουν δόγματα. Η μεθοδολογία, το να έχεις μια διαλεκτική σχέση με την «αποκάλυψη» της γνώσης είναι πράγματα που διδάσκονται. και οι πραγματικοί επιστήμονες μπορούν να το διδάξουν αυτό.

Να κλείσουμε με ένα ερώτημα. Ποια είναι η κύρια δουλειά ενός Πρύτανη;

Να παράγει όραμα!

Όραία. Να ευχηθούμε να έχετε πάντα όραμα και διάθεση. Ευχαριστούμε για την συζήτηση.

Και εγώ ευχαριστώ.

Την συνέντευξη πήραν ο Ν.Α. και ο Γ.Κ.

Κορνήλιος Καστοριάδης

«Δεν τιμά κανείς έναν στοχαστή επαινώντας ή έστω ερμηνεύοντας το έργο του, αλλά συζητώντας το, διατηρώντας το κατ' αυτόν τον τρόπο στη ζωή και δείχνοντας έμπρακτα ότι αψηφά τον χρόνο και διατηρεί την αξία του». Αυτή η επισήμανση, με την οποία ο **Κορνήλιος Καστοριάδης** ξεκίνησε την εισήγησή του κατά τη διάρκεια συμποσίου στη μνήμη της **Χάννα Άρεντ** (Νέα Υόρκη, 1981) θα μπορούσε να λειτουργήσει και ως –ασύνειδη ίσως– υποδήλωση για τον τρόπο με τον οποίο θα επιθυμούσε και ο ίδιος να πολιτογραφηθεί στο χώρο των θεωρητικών επεξεργασιών του μέλλοντος. Αυτή είναι άλλωστε και η μοναδική μορφή αθανασίας που θα ήταν διατεθειμένος να παραχωρήσει στον εαυτό του ο φιλόσοφος που δεν βρίσκεται πια ανάμεσά μας.

Η κριτική του Καστοριάδη στο σοβιετικό μοντέλο, η οποία μέσα από μια επίπονη και αυτοαναιρετική εν πολλοίς πορεία επεκτείνεται στο σύνολο της μαρξιστικής κοσμοθεωρίας, έχει ήδη καταλάβει μια θέση στην ιστορία των ιδεών και μπορεί να προμηθεύσει υλικό για αρκετές γενεές σχολιαστών· αλλά αυτό δε θα

ήταν κάτι που θα ενδιέφερε τον ίδιο, όπως άλλωστε δεν θα τον ενδιέφερε και η ιστορικο-φιλοσοφική απλώς -επιβίωση της κατ' εξοχήν θετικής συνεισφοράς του που συνίσταται στην επισήμανση του φαντασιακού στοιχείου που ενυπάρχει σε κάθε κοινωνική θέσμιση.

Ο φιλόσοφος και ψυχαναλυτής Καστοριάδης, ο στοχαστής της θνητότητας του ανθρώπινου όντος και του ανθρώπινου τεχνουργήματος, δεν επιζητούσε για τον εαυτό του και για το έργο του μιαν απολιθωμένη «αθανασία», όπως εκείνη στην οποία καταδίκασαν οι (ευγνωμονούντες) επίγονοι το σώμα και το πνεύμα του **Β.Ι. Λένιν**. Γνώριζε ότι η ιστορία της Φιλοσοφίας δεν είναι παρά η ιστορία των ερειπίων στα οποία κείτονται τα μεγαλειώδη συστήματα και οι -ισμοί του παρελθόντος. Και γνώριζε εξίσου καλά ότι, αν η ριζική ερώτηση που συγκροτεί τη Φιλοσοφία πρόκειται να μείνει για πάντα ανοιχτή, αυτό δε μπορεί να γίνει παρά μόνο μέσα από την κριτική όλων ανεξαιρέτως των απαντήσεων –και της δικής του.

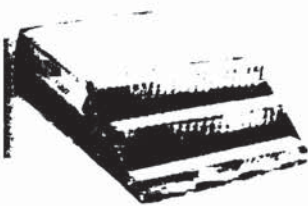
Σπύρος Γ. Σκαμνέλος

COCO-MAT

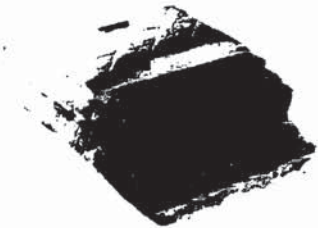
Sleep on Nature
Οικολογικά προϊόντα ύπνου

**Τώρα
και στα Γιάννενα!**

ΑΤΛΑΣ

Στρώμα μεσαίας σκληρότητας με επιλογή σκληρής-μαλακής πλευράς για ανάλαφρο ύπνο.

ΑΘΗΝΑ

Η ποιότητα COCO-MAT σε οικονομική τιμή, με ελαστικό κοκκοφοίνικα και ελατήρια.

ΔΙΑΣ

Στρώμα χωρίς ελατήρια, με επιλογή σκληρής-μαλακής πλευράς.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ

Μαλακό στρώμα με τεχνολογία ανεξάρτητων ελατηρίων.

ΣΤΡΩΜΑΤΑ COCO-MAT

Κατασκευασμένα από φυσικά υλικά.

Φυσικό καουτσούκ, φυσικό ελαστικό κοκκοφοίνικα, βαμβάκι και αγνό, παρθένο μαλλί.

Τα μόνα που προσφέρουν δυνατότητα επιλογής σκληρής-μαλακής πλευράς, ανάλογα με την επιθυμία σας και κάλυμα με φερμουάρ, που βγαίνει και πλένεται.

ΝΕΕΣ ΚΡΕΒΑΤΟΚΑΜΑΡΕΣ COCO-MAT

Αποκλειστικά χειροποίητες, φτιαγμένες με τον παραδοσιακό τρόπο, από μασίφ ξυλεία, χωρίς τη χρήση χημικών και τοξικών ουσιών.

Μοναδικά κρεβατοστρώματα συνδίκου τύπου, COCO-MAT.

ΚΙ ΑΚΟΜΗ:

Έπιπλα χώρου, καναπέδες, πολυθρόνες, σκαμπό.

Ζεστά και απαλά παπλώματα, σεβτόνια, μαξιλάρια, κουβερ-λι, όλα από φυσικά επεξεργασμένο μαλλί και βαμβάκι.

Όταν η γνώση συνδιάζεται
με το μεράκι και τις υψηλές
αισθητικές απαιτήσεις,
τότε το αποτέλεσμα δεν μπορεί
παρά να είναι ξεχωριστό.

Οι χριστουγεννιάτικες
δημιουργίες και οι
εορταστικές διακοσμητικές
προτάσεις
από τις floral designers
Γιώτα και Βιβή Νάτση
καταφέρνουν να φέρουν
το πνεύμα και την μαγεία
των γιορτών σε κάθε σας
δώρο και να ικανοποιήσουν
κάθε απαίτηση
για ένα τέλειο αποτέλεσμα.

Γιώτα και Βιβή Νάτση
Floral Designers
Διεθνούς σχολής Οντοφλο.

Κεντρική Πλατεία 1,
Ιωάννινα,
τηλ. 27435, 31939,
τηλ. & Fax 70668

Τέχνες

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ - ΘΕΑΤΡΟ - ΒΙΒΛΙΟ - ΜΟΥΣΙΚΗ - ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Κριτική και σινεφίλ

Το παρακάτω κείμενο είναι απόσπασμα από το εισαγωγικό σημείωμα στο τελευταίο τεύχος του περιοδικού Σινεμά γραμμένο από τον διευθυντή του **Χρήστο Μήτση**. Πιστεύουμε ότι θέτει έναν σύγχρονο προβληματισμό για το ρόλο του θεατή κινηματογραφικών ταινιών σήμερα και διατυπώνει διακριτικά το αίτημα της κριτικής σ' έναν κόσμο, όπως αυτός του θεάματος, που επίμονα την αρνείται.

Ο καθένας έχει, φυσικά, τη δική του άποψη περί ψυχαγωγίας, τα δικά μου ερωτήματα, όμως, αρχίζουν όταν τα προσωπικά συναισθήματα ανάγονται σε αξιολογικές κινηματογραφικές κρίσεις. Από το «πέρασα καλά» σε μια ταινία δηλαδή, ως το ότι αυτή η ταινία είναι καλή, υπάρχει απόσταση, άλλοτε μικρή, συχνά όμως, πολύ μεγάλη. Είναι προφανές ότι, τουλάχιστον οι περισσότεροι, διασκεδάζουμε πιο πολύ στον **Ιντιάνα Τζούντς** απ' ό,τι στον **Νονό** και προτιμάμε να δούμε για δέκατη φορά το **Ένας Προφήτης μα τι Προφήτης** παρά την **Περιπέτεια του Αντονιόνι** για τρίτη ή τέταρτη. Αλλά τι συμβαίνει όταν έρχεται η ώρα να κρίνουμε αυτές τις ταινίες -άρα, έστω και έμμεσα, να τις συγκρίνουμε;

Μία άποψη, η οποία έρχεται από το μακρινό, αμαρτωλό παρελθόν, θεωρεί την κριτική λειτουργία σοβαρότερο της ιατρικής, αυστηρότερο της απονομής δικαιοσύνης, και την απόλαυση έννοια ιερή (άρα απρόσιτη), τα όρια της οποίας εκτείνονται από τον **Αϊζενστάιν** ως τον **Ταρκόφσκι**, άντε ως τον **Σκορτσέζε** και τον **Τζάρμους** (μόνο, όμως, όταν μιλάμε για τον Νεκρό). Εδώ η διαφορά ανάμεσα στον **Austin Powers** και τον **Στάθη Ψάλτη** είναι δυσδιάκριτη, όπως κι εκείνη μεταξύ της καλύτερης και της πλέον αποτυχημένης ταινίας του **Ερίκ Ρομέρ**. Άποψη αφόρητα ακαδημαϊκή του, όσο κι αν δεν το φαντάζεται, δεν απέχει πολύ απ' αυτή μιας άλλης Ακαδημίας. Έχετε δει πολλές κωμωδίες να βραβεύονται με Όσκαρ;

Ετον αντίποδα, η μόδα των '90ς απαιτεί έναν «ραπτό λόγο γρήγορο, «ανώδυνο», κουτσομπολίστικο και υστερικά χιουμοριστικό. Εδώ ο,τιδήποτε δεν μιλάει αγγλικά, δεν είναι ούτε για σπύται-

μο, ο Σπίλμπεργκ λατρεύεται σαν Θεός και το box office σαν τις δέκα εντολές, ενώ το fun είναι η λέξη-φετίχ για οποιαδήποτε επιλογή. Το lifestyle ουκ έρχεται μόνον...

Ανάμεσα στον **Κιαροστάμι** και το **Τζουράσικ Παρκ** όμως, υπάρχει ολόκληρος ποταμός εικόπων που όσοι στέκονται στις όχθες του αρνούμενοι να κινηθούν προς την άλλη πλευρά, δεν θα νιώσουν ποτέ την περιπέτεια του να βουτάς σε βαθιά νερά, να παρασύρεσαι από το ρεύμα αλλά και, όταν χρειάζεται, να κολυμπάς κόντρα στα κύματα.

Για τους κατοίκους της «αριστερής» όχθης δεν χρειάζεται να πούμε πολλά. Είναι ένα είδος προς εξαφάνιση, το οποίο αυτοϊκανοποιείται διαβάζοντας και απαγγέλλοντας ξανά και ξανά το ίδιο μάθημα ιστορίας, ανίκανο να ξεπεράσει «την απώλεια των μεγάλων δημιουργών του παρελθόντος», λες και το σινεμά σταμάτησε τον **Μπουνιουέλ** ή τον **Κισλόφσκι**. Στην αντίπερα όχθη, όμως, όπου ο αριθμός των μεταναστών διαρκώς μεγαλώνει, αξίζει να σταθούμε λίγο περισσότερο - για να γυρίσουμε κι εκεί απ' όπου ξεκινήσαμε.

Αυτό που διαχωρίζει τον κριτικό από τον παθιασμένο σινεφίλ είναι ή, αν θέλετε θα έπρεπε να είναι, απλά και μόνο η επαγγελματική... ταμπέλα. Ο κριτικός δεν είναι ένας σοβαροφανής δικαστής -εκτιμητής ταινιών, όπως και ο κινηματογράφος φίλος, από την άλλη, δεν είναι και ένας άκριτος καταναλωτής εικόπων, χωρίς γούστα και αντιστάσεις, ο οποίος μπερδεύει τις έννοιες απόλαυση και διασκέδαση, το γέλιο και το χάχανο, ανίκανος να ξεχωρίζει την αυθεντική συγκίνηση από τη γαργαλιστική εκτόνωση. Έτσι, και για τους δύο η σχέση τους με το σινεμά είναι σχέση πάθους, ικανή να ανεχθεί, ανίκανη όμως να ικανοποιηθεί με ταινίες -προφυλακτικά. Ταινίες μιας χρήσης δηλαδή, ό,τι πρέπει για να «κάνεις τη δουλειά σου» και να τις «πετάξεις», ιδανικές να σκοτώσεις (όχι όμως να κερδίσεις) δύο ώρες στη σκοτεινή αίθουσα.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΙΔΡΥΣΗ

Ο ΕΙΡΗΝΟΠΟΙΟΣ

ΓΡΑΝΑΔΑ (α' προβ.)
(The Peacemaker), ΗΠΑ, 1997,
124', Περιπέτεια. Σκην. Μίμι
Λίντερ, με τους: Τζορτζ Κλού-
νεί, Νικόλ Κίντμαν, Γκάρι Γου-
έρτζ, Τζον Κόπλαν. Στο κυνή-
γι ενός Ρώσου που έκλεψε
πυρηνικές κεφαλές, ένας α-
μερικάνος στρατιωτικός και
μια όμορφη σύμβουλος του
Προέδρου.

Από Παρ. 2/1 έως Πέμπ. 8/1.
Προβολές 5.30, 7.45, 10.00

ΜΟΝΟΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ 3

ΟΡΦΕΑΣ (2η εβδ.)
(Home alone 3) ΗΠΑ 1997,
103' Κωμωδία. Σκην. Ράτζα
Γκόζνελ, με τον Άλεξ Ντ. Λι-
ντζ, Όλεκ Κρούπα, Λένι Βαν
Ντόλεν. Ο μικρός μας κατερ-
γάρης, στο πρόσωπο ενός νέ-
ου ηθοποιού πλέον, είναι κα-
θηλωμένος στο κρεβάτι με ι-
λαρά κάτι που δεν τον εμπο-
δίζει βέβαια να είναι περίερ-
γος.

Από Παρ. 2/1 έως Πέμπ. 8/1
Προβολές: 6.00, 8.00, 10.00

ΕΠΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΣΤΟ ΘΙΒΕΤ

ΠΟΛΥΘΕΑΜΑ (2η εβδ.)
(Seven years in Tibet), ΗΠΑ,
1997, 130', Κοινωνικό. Σκην.
Ζαν Ζακ Ανό, με τους: Μπρα-
ντ Πιτ, Ντέιβιντ Θιούλις, Τζαμ-
τάν Γουάνγκ Τσουκ. Η συνά-
ντηση, κατά τον Β' Παγκόσμιο
Πόλεμο, ενός Αυστριακού με
τον νεαρό τότε Δαλάι Λάμα
στο Θιβέτ αλλάζει τη ζωή του.
Από Παρ. 2/1 έως Πέμπ. 15/1 (2
εβδ.). Προβολές: 7.30, 10.00

ΟΛΕΣ ΟΙ ΝΕΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ

Σπαρακτικό και λυτρωτικό
ΤΟ ΓΛΥΚΟ ΠΕΠΡΩΜΕΝΟ

Πέρα από ένα οριακό σημείο είναι αδύνατο να διατηρη-
θεί συμπαγής η ενότητα των υλικών. Αυτός ο αλάνθαστος
φυσικός νόμος επαληθεύεται τραγικά στην περίπτωση
μιας επαρχιακής κωμόπολης που θα δει γρήγορα τα κομ-
μάτια της να διαλύονται στον χειμωνιάτικο αέρα όταν έ-
να σχολικό λεωφορείο βυθίζεται από ατύχημα σε μια πα-
γωμένη λίμνη και παρασέρνει στο θάνατο 14 παιδιά. Οι
άνθρωποι όμως, δεν είναι αντικείμενα που μπορούμε να
προβλέψουμε την αντοχή τους. Όταν ο πόνος για τα χα-
μένα παιδιά εισβάλλει στην φαινομενικά ήσυχη και σιω-
πηλή πόλη οι γονείς που έμειναν πίσω καταλαβαίνουν, ί-
σως για πρώτη φορά στη ζωή τους, ότι είναι μόνοι και έ-
ρημοι, έρμαια των ανέμων της απώλειας. Ο ερχομός του
μεγαλοδικηγόρου Μίτσελ Στίβενς και η προσπάθειά του
να τους πείσει να μηνύσουν την εταιρεία των λεωφορεί-
ων για αμέλεια, θα ζεστάνει για λίγο με οργή τις κρύες
ψυχές τους, δεν θα καλύψει όμως ποτέ το κενό των παι-
διών. Κι αυτό το ξέρουν καλά μέσα τους. Ο ίδιος άλλω-
στε ο Στίβενς (έξοχος ο **Ίαν Χολμ**) δεν είναι κι αυτός
παρά ένας ακόμα άγγελος της απώλειας αφού η κόρη του
καιρό τώρα είναι χαμένη στα ναρκωτικά και το AIDS.

Στο τέλος όσοι έμειναν πίσω κι έχουν ακόμα μπροστά
τους ένα "γλυκό πεπρωμένο", όπως λέει η Νικόλ (**Σάρα
Πόλλι**) θα αποφασίσουν να κλείσουν το ρήγμα που άνοι-
ξε με το ατύχημα στην παγωμένη επιφάνεια της κοινότη-
τάς τους. Θα κλείσουν βαθειά μέσα τους αμαρτίες και ε-

νοχές και θα προσπαθήσουν να προχωρήσουν. Πού μπορούν, όμως, να πάνε; Δεν έχουν καν τον έλεγχο της ζωής τους που σαν τον φιλικό χρόνο της ταινίας θα κινείται πλέον σ' ένα δραματικό φλας-μπακ ψηφιδών, φανερά λίγο για να στηρίξει το κλασικό, μικροαστικό όραμα ευτυχίας που έχουν οι γονείς για τα παιδιά και τους εαυτούς τους. Όχι κανένα ρήγμα δεν κλείνει όσο κι αν το θέλουμε, ιδιαίτερα όταν κανένα ερώτημα δεν έχει απαντηθεί. Και το κύριο ερώτημα για τις σύγχρονες κοινωνίες όπως λέει και ο **Ράσελ Μπανκς** -συγγραφές του ομώνυμου, με την ταινία, βιβλίου- είναι πια το "πού χάνονται τα παιδιά μας;". Ποιός μαγικός αυλός τα παρασέρνει μακριά κι αφήνει πίσω στις πόλεις μόνο πάγο και σιωπή; Δεν υπάρχει μόνο μία απάντηση κι αυτό είναι το μεγάλο επίτευγμα αυτής της πανέμορφης, σπαρακτικής ταινίας του Εγκογιάν. Ακόμα κι εκεί που ο ίδιος φαίνεται να προμοδοτεί την επιβίωση της κοινότητας σε αντιπαράθεση με την αποξένωση της μεγαλούπολης (που έχει ως εκπρόσωπό της τον Στίβενς) όπως γίνεται στο φινάλε είναι αδύνατο να επικαλύψει όλο αυτό το νωχελικά γοητευτικό μίγμα από εικόνες θλίψης και τοπία ερημιάς της ταινίας (χάρη βέβαια και στον φωτογράφο Πολ Σάροζι).

Ο Εγκογιάν ευτυχεί πετυχαίνοντας κάτι καιρικό για το σινεμά: *Η ταινία του γίνεται προσωπική υπόθεση των θεατών.* Μην τη χάσετε.

Φ.Κ.

Το μικρό είναι όμορφο

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΚΟΛΙΑ

Το 1988 για την Τσεχοσλοβακία ήταν μια ακόμα χρονιά παρακμής για το γραφειοκρατικό καθεστώς της αλλά και το προοίμιο της "βελούδινης" ανατροπής που θα ακολουθήσει λίγο μετά. Ο Λούκα στα πενήντα του και παρόλη τη δεξιοτεχνία του στο τσέλο, παίζει μουσική σε κηδείες αφού χαρακτηρίζεται αντιφρονούντας. Όταν η Ρωσίδα γυναίκα του (παντρεύτηκαν με "λευκό" γάμο για οικονομικούς λόγους) φεύγει στη Γερμανία του αφήνει αμανάτι τον μικρό Κόλια που δεν ξέρει μάλιστα και τσέχικα. Η ταινία περιγράφει με χιούμορ και τρυφερότητα αυτή την περιεργή συμβίωση των δύο ανδρών(!) που η τύχη τους έφερε μαζί, καταφέροντας να μας συγκινήσει και να μας μεταφέρει τα καλύτερα των αισθημάτων. Άξιο το Όσκαρ ενόγλωσσης ταινίας για το '97 (αν και αδικήθηκε ο Αιχμάλωτος του Καυκάσου" του Μποντρώφ) για έναν από τους καλύτερους και νεότερους σκηνοθέτες της Ευρώπης όπως ο Σβέρακ (αν σας τύχει ποτέ μη χάσετε και μία άλλη ταινία του το "Ταξίδι").

Ο ΓΚΑΦΑΤΖΗΣ ΤΗΣ ΖΟΥΓΚΛΑΣ

ΣΙΝΕ ΜΠΙΤΑ (α' προβ.)
(George of the jungle),
ΗΠΑ, 1997, 96', Κωμωδία.
Σκην. Σαμ Γουάισμαν, με
τους: Μπρένταν Φρέιζερ,
Μάικλ Γιορκ. Ο γκαφατζής
Ταρζάν Τζορτζ πέφτει συνε-
χώς πάνω σε δέντρα ώσπου
ερωτεύεται ένα κορίτσι της
πόλης και ταξιδεύει μαζί του.
Από Παρ. 2/1 έως Πέμπ. 8/1.
Προβολές: μόνο απόγευμα
6.00, 8.00

ΜΙΚΡΟΣ ΚΟΛΙΑ

ΣΙΝΕ ΜΠΙΤΑ (α' προβ.)
(Kolya), Τσεχία, 1996, 112',
Κοινωνικό. Σκην. Γιαν Σβέρακ,
με τους: Όλεγκ Μένσικοφ,
Ζντένεκ Σβέρακ, Αντρέι Σάλι-
μον. Η αστεία και τρυφερή
συμβίωση ένος πενήντάχρο-
νου μουσικού και του εξά-
χρονου Κόλια στην Τσεχία
του 1988.

Από Παρ. 2/1 έως Πέμπ. 8/1.
Προβολές: βραδυνές 10.00
Υπάρχει περίπτωση να γίνουν
αλλαγές στις ώρες και τις μέ-
ρες προβολής της αίθουσας

ΤΟ ΓΛΥΚΟ ΠΕΠΡΩΜΕΝΟ

ΓΡΑΝΑΔΑ (α' προβ.)
(The sweet hereafter), Κανα-
δάς, 1997, 112', Κοινωνικό
δράμα. Σκην. Ατομ Εγκογιάν,
με τους: Ίαν Χολμ, Σάρα Πό-
λι, Αρσινέ Χαντζιάν, Μπρους
Γκρίνγουντ. Μια κωμόπολη
βυθίζεται στο πένθος όταν το
σχολικό λεωφορείο πέφτει σε
μια λίμνη μαζί με 14 παιδιά

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

της κοινότητας. Από Παρ. 9/1
έως Πέμπ. 15/1.

Προβολές: 6.00, 8.00, 10.00
Η προβολή της ταινίας μπο-
ρεί να μετατεθεί λίγες μέρες
μετά αν ο Ειρηνοποιός κρα-
τήσει παραπάνω

ΛΟΣ ΑΝΤΖΕΛΕΣ: ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ

ΟΡΦΕΑΣ (α' προβ.)
(L. A.: Confidential) ΗΠΑ
1997, 136', Αστυνομικό Σκην.
Κέρτις Χάνσον, με τους: Κέβιν
Σπέισι, Ράσελ Κράου, Κιμ
Μπάσινγκερ, Ντάνι ντε Βίτο,
Τζέιμς Κρόμγουελ. Τρεις α-
στυνομικοί τους Λος Άντζελες
ερευνούν μια σκοτεινή υπόθε-
ση διαφθοράς στο Χόλλυγου-
ντ του '50, σ' ένα εξαιρετικό
φيلم νουάρ.

Από Παρ. 9/1 έως Πέμπ. 15/1.
Προβολές: 5.30, 7.45, 10.00

ΤΙ ΕΙΧΑΜΕ ΤΙ ΧΑΣΑΜΕ

ΣΙΝΕ ΜΠΙΤΑ (α' προβ.)
(Nothing to lose) ΗΡΑ 1997,
97', Κωμωδία. Σκην. Σ. Όντερ-
κέρκ, με τους: Τιμ Ρόμπινς,
Κέλι Πρέστον, Μάρτιν Λό-
ρενς. Ένας διαφημιστής σχε-
διάζει να κλέψει το αφεντικό
του σε μια πολύ καλή κωμω-
δία.

Από 9/1 έως 15/1. Προβολές:
6.00, 8.00, 10.00

Τηλέφωνα:

ΓΡΑΝΑΔΑ (25045),
ΟΡΦΕΑΣ (26511),
ΠΟΛΥΘΕΑΜΑ (48580),
ΣΙΝΕ ΜΠΙΤΑ (24495).

Επτά χρόνια φαγούρα

ΕΠΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΣΤΟ ΘΙΒΕΤ

Στο Θιβέτ του Β' Παγκοσμίου Πολέμου βρίσκεται φυγά-
δας ο Χάινριχ Χάρερ (Μπραντ Πιτ) και από τύχη γίνεται
φίλος με τον νεαρό τότε Δαλάι Λάμα. Αυτή η σχέση θα
του αλλάξει τη ζωή και θα καθορίσει τον χαρακτήρα του,
γεγονός που καταλαμβάνει δυστυχώς το μικρότερο τμήμα
της ταινίας του Ανό (Το όνομα του Ρόδου, η Αρκούδα) ε-
νώ το μεγαλύτερο ασχολείται με τον ιστορικό και πολιτικό
περίγυρο της εποχής. Συμπαθές αλλά άνισο.

Φονικές ξανθειές

ΛΟΣ ΑΝΤΖΕΛΕΣ: ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ

Ένα πολύ καλό φιλμ νουάρ στηριγμένο
στο βιβλίο του Τζέιμς Ελρόν που διαθέτει
τα δύο πιο τυπικά πλεονεκτήματα του εί-
δους: Καλοδουλεμένη και επαρκώς σκο-
τεινή πλοκή και γερούς χαρακτήρες. Εί-
ναι η έρευνα μιας υπόθεσης διαφθοράς
και εγκλημάτων στα παρασκήνια του Χό-
λυγουντ του '50 στηριγμένη στις πλάτες
μιας σειράς από τους καλύτερους ηθοποι-
ούς του σύγχρονου αμερικάνικου σινεμά (Κέβιν Σπέισι,
Ντε Βίτο, Κ. Μπάσιντζερ). Σε ευθεία σύνδεση με το Ό-
σκαρ.

Μπορεί να υπάρξουν αλλαγές
στις ημέρες και τις ώρες προβολής
των ταινιών με ευθύνη των αιθουσαρχών.

Γιάννενα, 1997: Η χρονιά που φεύγει Και το γεγονός που την σημάδεψε

Φωτογραφία Λουκία Τζάλλα

επιμέλεια Ν.Α.

Ποιο ήταν το σημαντικότερο γεγονός στην περιοχή των Ιωαννίνων την χρονιά που πέρασε; Όπως ίσως θυμούνται οι αναγνώστες μας, το ίδιο ερώτημα είχαμε θέσει πέρσι μέσω της Μηνιαίας Εφημερίδας για την Ήπειρο σε μια σειρά από προσωπικότητες της πόλης και στους συνεργάτες της εφημερίδας. Η ιδέα μας άρεσε γιατί εκτός από μια έμμεση ανασκόπηση της χρονιάς που πέρασε, οι απαντήσεις δείχνουν και τον διαφορετικό τρόπο με τον οποίο προσεγγίζουν τα γεγονότα όσοι ρωτήθηκαν. Επαναλάβαμε λοιπόν το ερώτημα και φέτος.

Πού θέσαμε το ερώτημα; Εκτός από τους τακτικούς συνεργάτες του Μικρόπολις, θέσαμε ακόμα το ερώτημα σε τρεις κατηγορίες πολιτών που παίζουν ρόλο στα πολιτικά και πολιτιστικά ζητήματα της περιοχής: Πρώτον, στους Βουλευτές και τους εκπροσώπους της Νομαρχιακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Δεύτερον, σε Προέδρους διοικητικών συμβουλίων συνδικαλιστικών οργανώσεων ή φορέων όπως είναι το Πνευματικό Κέντρο. Και τρίτον στους εκδότες των τοπικών εφημερίδων. Σημειώνουμε ότι φροντίσαμε να δώσουμε το ερώτημα σε όλα ανεξαιρέτως τα πρόσωπα κάθε κατηγορίας. Συνεπώς το γεγονός ότι οι απαντήσεις κάποιων δεν υπάρχουν, οφείλεται αποκλειστικά και μόνο στην παράλειψή τους να απαντήσουν.

Υπήρξαν περιορισμοί στην θεματολογία; Απολύτως κανένας. Μοναδικός περιορισμός ήταν οι απαντήσεις να μην υπερβαίνουν τις 100 λέξεις, διαφορετικά θα έπρεπε να τις συντομεύσουμε. Όλοι όσοι απάντησαν τήρησαν σχεδόν ευλαβικά τον περιορισμό και εμείς με την σειρά μας δεν συντομεύσαμε τις απαντήσεις που ξεπερνούσαν κατά λίγες μόνο λέξεις το όριο που είχαμε θέσει.

Τέλος, ιδού το ερώτημα που θέσαμε: **Ποιο γεγονός ή εξέλιξη (με θετικές ή αρνητικές συνέπειες) χαρακτηρίζετε εσείς σημαντικό-**

τερο κατά το 1997 για την πόλη ή την περιοχή και γιατί;

Ας δώσουμε τον λόγο σε εκείνους που απάντησαν. Πρώτα σε εκείνους που αντιπροσωπεύουν αρχές ή συλλόγους, έπειτα στους συνεργάτες του Μικρόπολις. Ραντεβού στην ανασκόπηση του 1998, με την ελπίδα και την ευχή ότι τότε εκείνοι που θα απαντήσουν θα έχουν να επισημάνουν κυρίως γεγονότα με θετικό αντίκτυπο στην περιοχή.

Βαγγέλης Αργύρης, Βουλευτής ΠΑΣΟΚ ν. Ιωαννίνων

Πιστεύω ότι το σημαντικότερο γεγονός του 1997 για την Ήπειρο αποτελεί η ψήφιση του προγράμματος "Ι. Καποδίστριας". Ένα από τα προσδοκώμενα αποτελέσματα αυτής της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας, αποτελεί η οργανωτική συνένωση των δεκάδων μικρών κοινοτήτων της Ηπείρου, ώστε να διαμορφωθούν ισχυροί δεσμοί που θα δώσουν νέα πνοή στην ανάπτυξή της.

Η Ηπειρωτική κοινωνία αλλά και ολόκληρη η κοινωνική δυναμική που έχει αναπτυχθεί, απαιτεί παράλληλα με το νόμο να υπάρξει μέσα στο 1998 ένα γενναίο ολοκληρωμένο πρόγραμμα οικονομικών κινήτρων για την εφαρμογή του.

Έτσι οι νέοι δήμοι της Ηπείρου θα καταστούν μικρά στρατηγεία με ολοκληρωμένες οικονομικές και επιστημονικές δομές που θα αναδείξουν τη δύναμη της Περιφέρειας, προσαρμόζοντάς την στα νέα ευρωπαϊκά δεδομένα

Αντώνιος Γρ. Φούσας, Βουλευτής ΝΔ ν. Ιωαννίνων

Τα συνταρακτικά τελευταία γεγονότα της Αλβανίας επηρέασαν πάρα πολύ τη ζωή και ιδίως την οικονομία της Ηπείρου και του νομού Ιωαννίνων. Μεγάλη εγκληματικότητα από λαθρομετανάστες (ναρκωτικά, φόννοι, λεηλασίες κλπ.) σε όλη την περιοχή, με αποτέλεσμα πολλοί κάτοικοι των παραμεθόριων περιοχών να φύγουν για την Αθήνα και άλλες πόλεις. Αλλά και η οικονομία της περιοχής υπέστη μεγάλο πλήγμα, διότι η Αλβανία είναι μια ενδιαφέρουσα αγορά για τους Ηπειρώτες και ιδιαίτερα για τους Γιαννιώτες. Πολλοί είχαν δραστηριοποιηθεί επιχειρηματικά, αλλά με τις εξεγέρσεις, τις λεηλασίες και την ανασφάλεια υπέστησαν ολοκληρωτική καταστροφή. Εκτός αυτού, πολλοί Αλβανοί, αλλά και Βορειοηπειρώτες έρχονται στην αγορά των Ιωαννίνων και άλλων πόλεων και μεγάλων χωριών της Ηπείρου. Από τις εξεγέρσεις και μετά κόπηκε αυτή η αγοραστική κίνηση και βε-

βαίως υπέστη πλήγμα και η αγορά των Ιωαννίνων. Να ευχηθούμε να αποκατασταθεί η ομαλότητα στη γειτονική χώρα για το καλό της ίδιας της χώρας και του λαού της, όπως και των αδελφών μας Βορειοηπειρωτών, αλλά και της Ηπείρου γενικότερα.

Νικόλαος Χρ. Ζαρμπαλάς, Νομάρχης Ιωαννίνων

Η χρονιά που πέρασε ήταν πλούσια σ' εξελίξεις και γεγονότα, μικρά και μεγάλα, θετικά κι αρνητικά.

Ξεχωρίζω απ' αυτά δύο, που κατά τη γνώμη μου, θ' αφήσουν τη σφραγίδα τους στον τόπο μας.

- Η δημοπράτηση της ανέγερσης των νέων κτηριακών εγκαταστάσεων του Ιδρύματος "Νεομάρτυς Γεώργιος" στο Σταυράκι, ένα έργο που θ' αλλάξει τη μοίρα πολλών ασθενών και των οικογενειών τους. Για να προχωρήσει το έργο, συναντήθηκαν η παράδοση της γιαννιώτικης ευποιίας και η ευαισθησία της πολιτείας.

- Η υπογραφή, μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού, του ΤΑΠΑ και της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, προγραμματικής σύμβασης, για την αποκατάσταση και την ανάδειξη του ιερού χώρου της αρχαίας Δωδώνης. Η υλοποίηση της, σε συνδυασμό με την εξαγγελθείσα νέα χάραξη της Εγνατίας Οδού, που προστατεύει το Δωδωναίο τοπίο, είναι εκπλήρωση χρέους απέναντι στο, παγκόσμιας αξίας, μνημείο του πολιτισμού μας.

Χρ. Παπαδόπουλος, επικεφαλής της Δωδωναίας Νομαρχίας

"Το έγκλημα της Εγνατίας". Η απόφαση Διοικητικών και ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ να γίνει η Εγνατία σε μήκος περίπου 120 χιλιομέτρων δηλαδή από ΓΙΑΝΝΕΝΑ μέχρι ΓΡΕΒΕΝΑ αντί του αρχικού σχεδιασμού για τετράιχνο δρόμο με κεντρική νησίδα σε δύιχνο. Δηλαδή από 2 λορίδες ανά κατεύθυνση με κεντρική νησίδα σε μία λορίδα ανά κατεύθυνση χωρίς νησίδα πράγμα που σημαίνει ήταν ολοκληρωθεί έτσι θα θρηνούμε καθημερινώς θύματα από τις αναπόφευκτες μετωπικές συγκρούσεις.

Στέφανος Σκοπούλης, εκπρόσωπος της Νομαρχιακής Αγων. Συσπείρωσης

Στην εποχή της παντοδυναμίας του κεφαλαίου οι συνέπειες από την εφαρμοζόμενη προς όφελός του πολιτική είναι ανυπολόγιστες. Το τίμημα αυτής ακριβώς της εγκληματικής πολιτικής εξακολουθούν να πληρώνουν

οι χιλιάδες κάθε ηλικίας ανυπεράσπιστοι κάτοικοι της περιοχής μας που εξακολουθούν να υδρεύονται από το μολυσμένο με καρκινογόνες ουσίες υδροφόρο ορίζοντα εξαιτίας της παράτασης που δόθηκε στη λειτουργία της βιομηχανίας ΕΛΒΙΕΞ. Συνεργός σ' αυτό το διαρκές έγκλημα που συντελείται σε βάρος του περιβάλλοντος της υγείας και της ζωής των κατοίκων είναι η κυβέρνηση που προκλητικά αρνείται ν' αποφασίσει την οριστική και αμετάκλητη απομάκρυνση της ΕΛΒΙΕΞ από το χώρο προστασίας του υδροφόρου ορίζοντα. Ο εμπαιγμός πρέπει να σταματήσει και τη λύση μπορεί να επιβάλει μόνο η αγωνιστική κινητοποίηση των κατοίκων και των φορέων της περιοχής. Την προστασία του περιβάλλοντος δεν πρέπει κανείς να την εμπιστεύεται στις εξαρτημένες από το κεφάλαιο κυβερνήσεις και στις διακατεχόμενες από διαχειριστική αντίληψη τοπικές αρχές.

**Τάσος Παπασταύρος,
επικεφαλής της αντιπολίτευσης
στο Δημοτικό Συμβούλιο**

Το αρνητικό γεγονός για την περιοχή μας ήταν ο αποκλεισμός της Παμβώτιδος από την τέλεση των αγωνισμάτων κωπηλασίας της Ολυμπιάδος του 2004. Η δημιουργία νέων σύγχρονων εγκαταστάσεων στο Μαραθώνα, θα περιθωριοποιήσει τις εγκαταστάσεις των Ιωαννίνων που δεν θα φιλοξενήσουν στο μέλλον διοργανώσεις μεγάλης εμβέλειας.

Θετικό γεγονός, θεωρώ την απόφαση του Ιδρύματος Σταύρου Νιάρχου, να περιλάβει τα Ιωάννινα στις περιοχές που θα υποστηρίξει οικονομικά για την προώθηση κοινοφελών σκοπών. Ήδη δρομολογήθηκαν οι διαδικασίες για τη γενναία επιχορήγηση της ΕΛΕΠΑΠ, του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου (δημιουργεία οίκου φιλοξενίας) και του Ασύλου Ανιάτων (νέες εγκαταστάσεις).

**Φίλιππος Φίλιος,
επικεφαλής της «μικρής»
αντιπολίτευσης στο Δημ. Συμβούλιο**

Σημαντικότερη εξέλιξη χαρακτηρίζω την άυξηση της ανεργίας και αμέσως μετά την νέα διοικητική διαίρεση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η πρώτη οξύνει παραπέρα το κοινωνικό και οικονομικό πρόβλημα χιλιάδων οικογενειών και δυστυχώς δεν φαίνεται λύση στον ορίζοντα. Η δεύτερη ανοίγει νέες προοπτικές για την πόλη και νέα καθήκοντα στις τοπικές αρχές. Νέες απαιτήσεις χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού και νέου επιπέδου παροχές υπηρεσιών, με ταυτόχρονο επανακαθορισμό της τιμολογικής πολιτικής του Δή-

μου, νέο Τεχνολογικό εξοπλισμό καθώς και στελέχωση και αποκέντρωση των Υπηρεσιών για μια σύγχρονη πόλη χωρίς "ημαρτημένα παρελθόντος".

**Χρήστος Β. Μασσαλάς,
Πρύτανης Πανεπιστημίου Ιωαννίνων**

Η προώθηση μηχανισμών διάχυσης των νέων τεχνολογιών και συγκεκριμένα: Το Τεχνολογικό Πάρκο Ηπείρου (Φορέας υλοποίησης το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων) και το Ινστιτούτο μεταφορών και επικοινωνιών στην Ηγουμενίτσα (στάδιο μελέτης). Ακόμα, προγράμματα, χρηματοδοτούμενα από την Ε. Ένωση, σε συνεργασία Γ.Γ. Περιφέρειας Ηπείρου και Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. π.χ. Temeten, Rice, Progress, Adapt- elektronik commerce...

Η αύξηση των θέσεων εργασίας θα προέλθει από τους κλάδους υψηλής τεχνολογίας ενώ παράλληλα η κουλτούρα υψηλής τεχνολογίας δεν αντιστρατεύεται την πολιτισμική μας συνέχεια και την αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής της Ηπείρου.

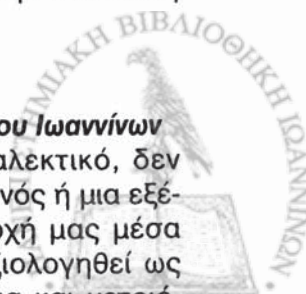
**Γιώργος Παπαδιώτης,
Πρόεδρος Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος.
Τμήμα Ηπείρου**

Το σημαντικότερο γεγονός του 1997, το οποίο κατά την προσωπική μου άποψη, επισκιάζει τα πάντα, είναι η γέννηση του γιού μου. Γιατί ένας νέος άνθρωπος σηματοδοτεί την ελπίδα, την αισιοδοξία, την υπευθυνότητα, τη συνέπεια, την ευαισθησία, τη δημιουργία, τη χαρά, την ίδια τη ζωή, μας οπλίζει με δύναμη και μας επιφορτίζει με την ευθύνη να δημιουργήσουμε ένα καλύτερο παιδικό Αύριο.

Σε κοινωνικοπολιτικό επίπεδο ο νέος θεσμικός χάρτης της χώρας (συνενώσεις κοινοτήτων), δημιουργεί την ελπίδα ανάσχεσης της φθίνουσας πορείας της υπαίθρου. Για τους Μηχανικούς και τον τεχνικό γενικά κόσμο, η όλο και μεγαλύτερη κοινωνική συνειδητοποίηση της θεμελιώδους σημασίας των Τεχνικών υποδομών, του ρόλου και της ευθύνης τους, για ένα καλύτερο κόσμο, για την κοινωνική προκοπή.

**Ηλίας Πολύμερος,
Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Ιωαννίνων**

Όσο και να φαίνεται αντιδιαλεκτικό, δεν μπόρεσα να ξεχωρίσω ένα γεγονός ή μια εξέλιξη για την πόλη ή την περιοχή μας μέσα στο 1997 που να μπορεί ν' αξιολογηθεί ως "σημαντικότερη"... Η ίδια μιζέρια και μετριότητα που χρόνια χαρακτηρίζει την περιοχή μας συνεχίζεται. Ακόμη και το γεγονός ότι

λάβουμε επίσημα την τελευταία θέση μεταξύ των φτωχότερων περιοχών της Ε.Ε. αποτελεί επανεπιβεβαίωση παλιότερης διαπίστωσης και όχι κάτι καινούριο! Η "τρύπα" της Κατάρρας δέκα χρόνια τώρα χάσκει μόνη της μέχρι να φλομώνει από τα μεγάλα λόγια περί των "μεγάλων έργων"... Στην πόλη μας οι μόνες... επενδύσεις και θέσεις εργασίας δημιουργούνται στον "πολιτισμό" δηλ. στα ... μπαρ και νυχτερινά κέντρα! Ένα νέο ρεύμα μετανάστευσης έχει ξεκινήσει. Το παρήγορο είναι που κάμποσοι Αλβανοί ξεμένουν, έτσι για να συγκρατούν κάπως το δημογραφικό μας πρόβλημα.

Κι εμείς, εμείς "δειλοί, μοιραίοι και άβουλοι/όλο προσμένουμε ίσως κάποιο θάμα" που θά 'λεγε κι ο Βάρναλης. Ή στην καλύτερή μας βαυκαλιζόμαστε αναμασώντας το "Γιάννενα πρώτα στ' άρματα, τα γρόσια και γράμματα"!

ΥΓ. Μην ξεχνάμε και τα πεζοδρόμια που έκαναν το συνεργάτη σας, φίλο Γ.Π., να ψάχνει μέχρι τη Δεξαμενή για να παρκάρει...

Λουκία Τζάλλα,
εκδότης του Ηπειρωτικού Αγώνα

«Μέσα στους δέκα πρώτους νομούς της χώρας σε ύψος καταθέσεων σε κρατικές και ιδιωτικές τράπεζες βρίσκεται ο νομός Ιωαννίνων. Οι καταθέσεις των Γιαννιωτών υπολογίζονται κοντά στα 340 δισ. δραχμές! Το ποσό θεωρείται εκπληκτικό, αν μάλιστα συνυπολογίσουμε ότι πρόκειται για μια ακριτική, φτωχή και με μικρή ανάπτυξη περιοχή. Το δυστύχημα είναι ότι μόνο το 15% από τα χρήματα αυτά μένουν στην περιοχή, ενώ τα υπόλοιπα δις γεμίζουν τα ταμεία των κεντρικών τραπεζών.» Εφημερίδα Εξουσία, αρχές Δεκεμβρίου 1997.

Αν το μείζον αίτημα αυτής της περιοχής είναι η άρση της απομόνωσης, το σημαντικότερο γεγονός είναι η κατάδειξη των αιτιών της απομόνωσης αυτής. Επιταχτικό, είναι να κατανοήσουμε ότι αυτή είναι δική μας δουλειά και καθήκον, με την συνδρομή του κράτους. Όχι έργο του κράτους με την δική μας συνδρομή.

Το «κοινό μας μυστικό» - η καθημερινή μας έκφραση «τα λεφτά κάθονται στις τράπεζες»- αποκαλύπτεται κάθε χρόνο και καταδεικνύει ότι αν και όταν υπάρξει τοπική ανάπτυξη, εύρωστη και ανεξάρτητη τοπική οικονομία, τότε και η Ηπειρος θα εισπράξει τα δέοντα από το κράτος. Όσο τα λεφτά «κάθονται» στις τράπεζες και μάλιστα στις κεντρικές και εμείς με σταυρωμένα τα χέρια, τόσο

η «άρση» θα αργεί.

Βασίλης Κουτσολιόντος,
εκδότης Πρωινού Λόγου

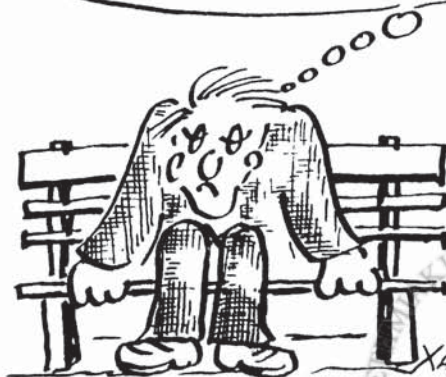
Ο λαϊκός ξεσηκωμός που έγινε στην Αλβανία το 1997 και οι αιματηρές ταραχές που οδήγησαν στην για πολλούς μήνες πλήρη διάλυση του αλβανικού κράτους είχε σαν αποτέλεσμα την κατακόρυφη αύξηση της εγκληματικότητας και της διακίνησης ναρκωτικών στην Ήπειρο. Οι ένοπλες ληστείες, οι κλοπές αυτοκινήτων, οι διαρρήξεις κλπ. αποτελούν πλέον σχεδόν καθημερινά φαινόμενα, καθώς και οι συλλήψεις για τη μεταφορά ή χρήση χασίς, ηρωίνης και κοκαΐνης, ακόμη και από νεαρά άτομα. Πρόκειται για την πιο σοβαρή ανησυχητική εξέλιξη που είχαμε εφέτος στην περιοχή μας και δυστυχώς ακόμη δεν έχουν ληφθεί στα σύνορα όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της λαθρομετανάστευσης και της εισαγωγής όπλων και ναρκωτικών από την Αλβανία.

Και οι συνεργάτες του Μικρόπολις

Δημήτρης Χαντζόπουλος,
σκιτσογράφος

Ο κ. Χαντζόπουλος μας έστειλε -φυσικά- την απάντησή του σε σκίτσο.

ΤΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΟ ΓΕΓΟΝΟΣ ΤΟΥ 1997 ΕΙΝΑΙ ΟΤΙ ΕΠΙ ΤΕΛΟΣ ΑΦΙΝΕΙ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΤΟ 1998 ΓΙΑΜΟ ΤΗ ΙΚΑΝΤΕΜΙΑ ΜΑΣ!!

Γιώργος Αράγης

Στο βαθμό που παρακολουθώ τις εξελίξεις, στην πόλη μας και στην γύρω περιοχή, μόνο

αρνητικά μπορώ να απαντήσω: Το σημαντικότερο γεγονός ή η σημαντικότερη διαπίστωση, για την εφετεινή χρονιά, είναι ότι δεν συνέβηκε τίποτα σημαντικό στον τόπο μας.

Γιώργος Ξοκκώνης - Μαρία Ζουμπούλη

Το σημαντικότερο γεγονός του 1997, η άφιξη στην ζωή του Δημήτρη, πολίτη αυτής της πόλης κι αυτού του κόσμου, κοινότοπα μαναιδικού, μικρού και ασήμαντου μεσία.

Βασίλης Ντισιάκος

Είναι γεγονός ότι δυσκολεύτηκα να βρω ένα γεγονός τέτοιο που χωρίς δεύτερη σκέψη θα χαρακτηρίζα γεγονός της χρονιάς. Ίσως αυτό να έχει να κάνει με τη δυσκολία που γενικά έχω να μένω στα μεγάλα γεγονότα. Αντίθετα είναι κάποια μικρά και ασήμαντα που με επηρεάζουν περισσότερο. Έτσι για τη χρονιά που φεύγει έρχονται στη σκέψη μου σε πρώτο πλάνο μορφές ξεχασμένες, μορφές γερασμένων γυναικών με τσεμπέρια να μου μιλάνε για "ξεχασμένα χρόνια και τραγούδια". Να μου λένε πως όλα τα τραγούδια τους γίναν μοιρολόγια. Να μου δείχνουν με το βλέμμα τους την άλλη πλευρά των πραγμάτων. Και τη σιωπή...

Γιάννης Παπαδημητρίου

Τα φαινόμενα εμπορευματοποίησης της πόλης εντάθηκαν στη διάρκεια του 1997, είτε με τον εμπλουτισμό της καταναλωτικής βιτρίνας της (επέκταση του συστήματος franchising και άνοιγμα νέων αντιπροσωπειών μεγάλων εμπορικών ονομάτων, ραγδαίος πολλαπλασιασμός των χώρων διασκέδασης) είτε με τη συρρίκνωση των μη αποτιμητών σε χρήμα δημόσιων συλλογικών αγαθών (περιορισμός ακάλυπτων χώρων, οικοπεδοποίηση πρώην διατηρητέων, κυκλοφοριακή ασφυξία όσων δεν έχουν την πολυτέλεια του ιδιωτικού πάρκιγκ κλπ). Έτσι κι αλλιώς στις μέρες μας ως υποκείμενο δικαιωμάτων έχει αρχίσει να μην αναγνωρίζεται κάποιος με την ιδιότητα του πολίτη αλλά μ' εκείνες του ιδιοκτήτη, του επιχειρηματία ή του καταναλωτή.

Παναγιώτης Νούτσος:

Υπάρχουν γεγονότα που δεν επιτρέπουν την ανάδυση άλλων γεγονότων. Ένα από αυτά είναι ο θάνατος του Κορνήλιου Καστοριάδη, που δεν θα επιτρέψει πια την αναγόρευση του σε επίτιμο διδάκτορα φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου μας. Επρόκειτο για ένα σχεδιασμό που θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί κατά το έτος που έρχεται. Γιατί τάχα μια

τέτοια τιμή; Με τρεις φράσεις εξηγούσε ο ίδιος την τεκμηρίωση των ιδεών του: α) στην «κρίση της κοινωνίας και στην πάλη των ανθρώπων» β) στην «διευκρίνιση που κάνω αυτής της κρίσης και αυτής της πάλης» και γ) στο «γεγονός ότι τις υποστηρίζω αυτές τις ιδέες». Στον σοφιστή λοιπόν της οδού Alboni δεν πρόκειται να φτάσει η πρόσκληση για μια ακόμα «διαύγαση» των αντιλήψεών του στην μεγάλη αίθουσα της Πανεπιστημιούπολης.

Δ. Βρούνης

Ο κ. Βρούνης, που γράφει συνήθως τις εκδρομές αυτού του περιοδικού, μας ενημέρωσε τηλεφωνικώς από την Ηγουμενίτσα ότι θεωρεί σημαντικότερο γεγονός για την περιοχή την χρονιά που πέρασε τον ερχομό του τραίνου στα Γιάννενα και ότι μας στέλνει την απάντησή του με το πρώτο δρομολόγιο. Γιατί δεν την λάβαμε;

Φιλήμων Καραμήτσος, αρχισυντάκτης

Φέτος τολμήσαμε να απλώσουμε μια γέφυρα στο χρόνο και τα καταφέραμε. Επαναφέραμε τη σιωπή πάνω από την κοιλάδα της Δωδώνης αλλάζοντας τη χάραξη της Εγνατίας και προσγειώσαμε για πρώτη φορά ένα μηχανικό απεσταλμένο μας στον μυθικό κόκκινο Άρη. Και στα δύο αυτά σημεία της μεγάλης σκοτεινιάς του σύμπαντος υπάρχει πια ένα κομμάτι του ανθρώπινου πολιτισμού, ένα κομμάτι δικό μας, ένα κομμάτι της πόλης μας. Γιατί ακόμα κι εμείς οι κάτοικοι της Μικρόπολης είμαστε φτιαγμένοι από το υλικό που φτιάχνονται τα όνειρα, που θα 'λεγε κι ο ποιητής.

Ναι, είμαστε όλοι πολίτες του μικρού γαλάζιου πλανήτη που ακόμα αντέχει την τριβή του χρόνου.

Νίκος Αλμπανόπουλος, εκδότης του παρόντος εντύπου

Με τον τρόπο της, η επίσκεψη Σημίτη στα Γιάννενα ήταν το σημαντικότερο γεγονός της χρονιάς για την περιοχή: Συνοδεία Υπουργών, συσκέψεις με τις τοπικές Αρχές, εξαγγελίες, ανοιχτή ομιλία με μπαλονάκια και σημαία, αυτοκινητοπομπές και ...ελικοπτεροπομπές για τους δημοσιογράφους, όλα όσα θυμόμαστε από τα παιδικά μας χρόνια για την πρότυπη εικόνα ενός πρωθυπουργού, απάλλαχτα. Μα ο Σημίτης δεν είναι ο πρωθυπουργός του «εκσυγχρονισμού»; Ακριβώς για αυτό προστέθηκαν και ελικόπτερα στις πομπές. Και του χρόνου!

Αντώνιος στο Πολυθέαμα

αρχαιοελληνικού λεξιλογίου που ψαρεύει στα αγαπημένα του αναγνώσματα και επαναποδίδει εικαστικά.

Το παιχνίδι "πολλά-σημαίνοντα-για-το-ίδιο-σημείο" προτείνεται ως προσωπικό βίωμα της διαχρονικότητας: ο Α. αρνείται την απόσταση από το παρελθόν. Η μορφολογική ανάλυση φανερώνει ότι την αρνείται και ανάμεσα στις διαφορετικές διαστάσεις της "πραγματικότητας". Η αισθητική προσέγγιση δεν είναι πάντα πρωτότυπη, μάλιστα έντονη είναι η αίσθηση του *deja-vu* όχι μόνο στα μεγάλα πρότυπα, αλλά και στην ελάχιστο παραγωγή των δεκαετιών του '60 και '70.

Σημαντική λεπτομέρεια: τα έργα δεν εκτίθενται προς πώληση, αλλά προς όψιν και τέρψιν...

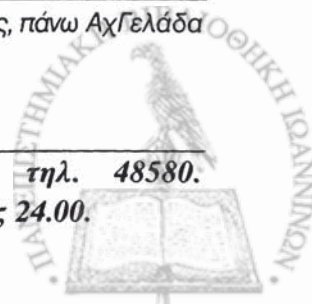
Αν σας ενδιαφέρει η περιθωριακή τέχνη, επισκεφθείτε το Πολυθέαμα, όπου θα έχετε την ευκαιρία να δείτε από τις 19/12/97 ως τις 4/1/98 την ζωγραφική του Αντωνίου να παλαισιώνει ένα μνημειακών διαστάσεων κολλάζ του ίδιου τιτλοφορούμενο "Ακροβάτης".

Ο Αντώνιος που γεννήθηκε το 1947 στην Αθήνα ζει στα Γιάννενα από το 1990. Στην εκτιθέμενη ενότητα, όπου τον τόνο δίνει η "Αρχελάδα" παισιωμένη από 16 "πορτρέτα"-προσωποποιήσεις με χαρακτηριστικούς τίτλους (Εύδωρη, Φαναίος, Οία, Οιόφρων ...), ο Α. εφορμάται από λέξεις του

Έργα του καλλιτέχνη. Πάνω αριστερά Φαναίος, πάνω Αρχελάδα

Πολυθέαμα, Σικελιανού 3, τηλ. 48580.
Καθημερινά από τις 19.00 ως τις 24.00.

Έκθεση αγιογραφίας στο Αρχοντικό Πυρσινέλλα

Στο Αρχοντικό Πυρσινέλλα του ΠΚΔΙ έλαβε χώρα από τις 16 ως τις 23 Δεκεμβρίου έκθεση αγιογραφίας του **Γρηγόρη Μάγκου**.

Ηπειρώτικης καταγωγής, ο Γ.Μ. ζει και εργάζεται σαν δάσκαλος στην Αθήνα, φαίνεται δε ότι η ενασχόλησή του με την αγιογραφία είναι πάρεργο. Ως τέτοιο, οι 55 εικόνες που εκθέτει, αντίγραφα βυζαντινών και μεταβυζαντινών πρωτοτύπων είναι η αξιόλογη παραγωγή ενός ερασιτέχνη. Δεν πρέπει δηλαδή να αναζητήσει κανείς εκεί αυθεντικότητα, ούτε προσωπική άποψη για την αγιογραφία. Στην άσκηση της απαιτητικής και δύσκολης αυτής τέχνης ο Γ.Μ. φαίνεται ότι μαθητεύει ακόμα...

Ο Πέτρος Μπάρετ στην αίθουσα τέχνης "Πάτση"

Στην αίθουσα τέχνης "Πάτση" εκθέτει ως τις 10 Ιανουαρίου ο **Πέτρος Μπάρετ**.

Γεννημένος το 1935 στο Λονδίνο, ο Π.Μ. μετά από σπουδές στον τομέα των γραφικών τεχνών και της ιστορίας της τέχνης καταγίνηκε αρχικά με την αφηρημένη τέχνη για να στραφεί από το 1970 σε ένα φωτογραφικό στυλ αναπαραστατικό, όπου η παρατήρηση της φύσης είναι η αφορμή (αλλά και ο σκοπός) της τέχνης του.

Στην Α.Τ.Π. εκτίθενται 23 ακουαρέλες με θέμα τα Ζαγόρια όπου η αναπαραστατική προσέγγιση αγγίζει την φωτογραφική λεπτομέρεια, που μάλιστα φιλοδοξεί να αποδώσει όχι απλά σχήματα και χρώματα, αλλά και αυτήν την υφή των πραγμάτων. Εντυπωσιακή η δεξιοότητα, κάπως αμήχανα όμως στεκόμαστε απέναντι στον εντοπισμό της προβληματικής των έργων, ειδικά όταν πρόκειται για ζωγράφο που (σύμφωνα με

το βιογραφικό) έχει υπηρετήσει το αίτημα της αφαίρεσης και το έχει (συνειδητά προφανώς) απορρίψει.

Ο Π.Μ. δηλώνει ότι ενδιαφέρεται να αποδώσει "την πραγματική υπόσταση της φύσης", η οποία ωστόσο εμπλέκεται εδώ σε μια διαδικασία εξιδανίκευσης, που την αναγάγει σε αντικείμενο λατρείας... Οικολογικός προβληματισμός ή εγκλωβισμός σε ιδεολογήματα; Εσείς θα το κρίνετε...

Αίθουσα Τέχνης "Πάτση", Πουτέτση 19, τηλ. 27017 - 32691. Ανοιχτή τις καθημερινές από τις 11.00 ως τις 13.00 και από τις 18.00 ως τις 22.00.

Όταν η τέχνη πάει στα βουνά...

Στον Λίθο του Διλόφου, η γκαλερί *Αμυμώνη* εκθέτει έργα των κατά καιρούς συνεργατών της. **Γράββαλος, Καρακατσάνης, Κάσση, Λιάκος, Μελά, Μήτσης, Παπασπύρου, Ράτσικας, Σαρελάκου - Ρόκου, Στεφάνου**, το προσκλητήριο είναι μακρύ και ανομοιογενές, οι περιστάσεις ωστόσο προσφέρονται για γενεστική δοκιμή ποικιλιών...

Το ανομοιογενές των εκθεμάτων δεν επιτρέπει λεπτομερέστερη παρουσίαση. Οι προσωπικές μας προτιμήσεις πήγαν πάντως στα τοπία της Σαρελάκου - Ρόκου, στις σπουδές στον Πανταζή του Στεφάνου και την "μαύρη" Λίμνη της Κάσση.

Όταν η τέχνη πάει στα βουνά μπαίνει κανείς στον πειρασμό να κοινωνιολογήσει, αλλά αυτό βέβαια είναι ένα άλλο άρθρο...

Λίθος, Δίλοφο Ζαγορίου, τηλ. 0653-61362.

Ταξίδι στο Παρελθόν

Η Ελλάδα, Φωτογραφικό και λογοτεχνικό ταξίδι στον 19ο αιώνα, του Χάρη Γιακουμή, εκδόσεις Μπάστα-Πλέσσα 1997, σελίδες 219, τιμή 10,000 δρχ.

Φωτο: D. Constantin 1858, από το Λεύκωμα

Τον περασμένο αιώνα, κάθε μορφωμένος και εύπορος Ευρωπαίος συμπληρώνει απαραίτητα την μόρφωσή του με ένα ταξίδι στην Ελλάδα και την Ιταλία. Πολλοί από αυτούς τους περιηγητές -ανάμεσά τους ήταν ποιητές, συγγραφείς, ζωγράφοι, διπλωμάτες αλλά και τυχοδιώκτες, απατεώνες και αρχαιοκάπηλοι- επιστρέφοντας δημοσιεύουν τις σημειώσεις που κράτησαν στην διάρκεια του ταξιδιού τους.

Την ίδια περίοδο ο Νίσεφορ Νιέψ

(Nicephore Niepce) τραβά την πρώτη πραγματική φωτογραφία που είναι μια άποψη από το παράθυρο του σπιτιού του (1822 κατά τον συγγραφέα ή 1826 σύμφωνα με τον Α. Ξανθάκη

στην *Ιστορία της Φωτογραφικής Αισθητικής*). Παράλληλα ο επίσης Γάλλος Λουί Νταγκέρ (Louis J. Daguerre) που αρχικά συνεργάζεται με τον Νιέψ τελειοποιεί την μέθοδο της *Δαγεροτυπίας*, με την οποία θα κατορθώσει να τραβήξει φωτογραφίες εξαιρετικής ευκρίνειας.

Η νέα τέχνη, της φωτογραφίας, αρχικά δεν αναγνωρίζεται καν σαν τέχνη. Οι κριτές της δεν θεωρούν ότι μια τόσο πιστή αναπαραγωγή της πραγματικότητας αποτελεί «τέχνη». Φυσικά αδυνατούν να δουν πέρα από την εποχή τους και αυτό είναι δικαιολογημένο. Θα χρειαστούν περισσότερα από 50 χρόνια για να πάρει η τέχνη της φωτογραφίας την θέση που της αξίζει.

Το βιβλίο του Χάρη Γιακουμή συνδυάζει τις δύο ματιές των ξένων περιηγητών στην Ελλάδα του 19ου αιώνα. Τα κείμενα των δια-

νοούμενων επισκεπτών με τις φωτογραφίες που τραβήχτηκαν την ίδια χρονική περίοδο. Κείμενα και φωτογραφίες απλώνονται από τα μέσα περίπου του περασμένου αιώνα και φτάνουν ως τις αρχές του τρέχοντος,

καλύπτοντας έτσι γύρω στα εξήντα χρόνια για τα οποία πολύ λίγες οπτικές παραστάσεις έχουμε.

Είναι ενδιαφέρον να διαπιστώσει ότι αυτό που κυρίως ενδιαφέρει τους περιηγητές που τραβούν φωτογραφίες είναι τα αρχαία ελληνικά μνημεία. Για τους περιηγητές, η Ελλάδα του 1870 είναι κυρίως το παρελθόν της. Μόνο σταδιακά, γύρω στο 1885 οι φωτογράφοι δείχνουν ενδιαφέρον για τους νεο-Έλληνες στις καθημερινές τους δραστηριότητες. Ας σημειωθεί ότι στην αισθητική και θεματολογία της παγκόσμιας φωτογραφίας, το ανθρώπινο μοντέλο έχει προσελκύσει τους φωτογράφους αρκετά νωρίτερα.

Ο επιμελητής του βιβλίου Χάρης Γιακουμής, επισκέφτηκε τον Νοέμβριο τα Γιάννενα και παρουσίασε το βιβλίο στην Δημόσια Βιβλιοθήκη σε συνεργασία με το **Γαλλικό Ινστιτούτο Ιωαννίνων** δίνοντας και μια σύντομη διάλεξη για την ιστορία της Φωτογραφίας. Αν δεν κάναμε λάθος, οι περισσότερες από τις φωτογραφίες του βιβλίου έχουν ανεβρεθεί στην Γαλλία. Σημαντικό μέρος της δουλειάς του επιμελητή του τόμου ήταν ο προσδιορισμός της χρονολογίας κάθε φωτογραφίας, προσδιορισμός που γίνεται με πολλές μεθόδους, από την θεματολογία ως την αφή.

Σημειώνουμε επίσης ότι το βιβλίο είναι δίγλωσσο, ελληνικό και γαλλικό. Τα ξένα ονόματα όμως και αρκετές επεξηγηματικές αράδες υπάρχουν μόνο στα Γαλλικά ενώ αντίθετα οι λεξάντες των φωτογραφιών μεταφράζονται και στα Ελληνικά. Η παράλειψη είναι ανεξήγητη και η μόνη που μπορούσαμε να εντοπίσουμε. Είναι πάντως σημαντική. Με αυτή την εξαίρεση η έκδοση είναι άψογη, η εκτύπωση άρτια, το εξώφυλλο ξεχωριστό. Το βιβλίο είναι από τα καλύτερα δώρα για τις γιορτές, ενώ κοστίζει σαφώς λιγότερο από αντίστοιχα βιβλία της αγοράς με θέμα την φωτογραφία. Το προτείνουμε ανεπιφύλακτα.

Τέλος, για όσους αναρωτιούνται, στον τόμο δεν περιλαμβάνονται φωτογραφίες από την περιοχή της Ηπείρου, καθώς ο επιμελητής δεν έχει καμιά στο αρχείο του από την χρονική περίοδο που τον απασχολεί.

N. A.

Η καρδιά του κότσουφα, του Πέτρου Κυρίμη, Εκδόσεις Καστανιώτης 1997, σελίδες 71

Ο μίτος της Αριάδνης άρχιζε στη Ρόδο. Ο Λαβύρινθος ξεκινούσε από τον σταθμό Λαρίσης, περνούσε τα Τέμπη πριν την Σαλονίκη, τα σύνορα μετά τη Σαλονίκη, τα άλλα σύνορα και τα άλλα σύνορα και, τελειώνει μέσα σε μια απέραντη υπόγεια πολιτεία. Η αγάπη του χαμένη κάπου στον Πειραιά. Δεν τον περίμενε (...) Γερμανία του εβδομήντα. Γερμανία της μοναξιάς και της απόγνωσης, της προσωρινής και της μάταιης ελπίδας...

Η «Καρδιά του κότσουφα» του Πέτρου Κυρίμη είναι μια νουβέλα τόσο έντονα αυτοβιογραφική που θα τολμούσαμε να υποθέσουμε -κινούμενοι σε ένα πρώτο επίπεδο- ότι ο εν λόγω κότσουφας είναι ο ίδιος ο Π. Κυρίμης...!

Δεν είναι δύσκολο να διαπιστώσει κανείς πως ο συγγραφέας προβάλλει άμεσα και σχεδόν ακατέργαστα στο χαρτί μια εσωτερική πραγματικότητα: ένα είδος εσωτερικής σκηνης όπου παίζονται τα σενάρια της προσωπικής του ιστορίας συχνά σε μια γλώσσα ακατάληπτη για τον αναγνώστη. Πρόσωπα, τόποι και γεγονότα παραλαύνουν χωρίς λογική ή χρονική σύνδεση υπακούοντας προφανώς σε ένα ενδιαφέρον παιχνίδι συνειρμών. Από αυτό το παράξενο συνονθύλευμα αναμνήσεων αναδύονται κάπου-κάπου πρόσωπα, καταστάσεις και σκηνές που αποτυπώνονται με δύναμη στο χαρτί. Το περίεργο είναι ότι εκεί που η αφήγηση γυρνά απότομα στο πρώτο πρόσωπο, ο λόγος γίνεται λιτός, η ιστορία αποκτά αναπάντεχα υπόσταση και ένταση και ο αφηγητής βγαίνει από το κλειστό κύκλωμα των σκόρπιων αναμνήσεων και της άκρατης υποκειμενικότητας για να απευθυνθεί επιτέλους στον αναγνώστη. Αν και σπάνιες, οι στιγμές αυτές αποτελούν τον σκελετό (ή μίτο της Αριάδνης για να υιοθετήσουμε την Κυρίμεια ορολογία) που συγκρατεί το κείμενο.

Ούτως ή άλλως αυτή την έκρηξη αναμνήσεων περιχαράκωνεται σε ένα κείμενο περιορισμένο σε έκταση και ο υποψήφιος αναγνώστης μπορεί να το προσεγγίσει άφοβα.

Μ. Παπαδοπούλου

Παράδοση και αυθαιρεσίες

Συναυλία Χορωδίας Π. Κ. Δήμου Κόνιτσας από το Κέντρο Μελέτης Ηπειρώτικης και Βαλκανικής Μουσικής Παράδοσης

Τελικά σ' αυτό τον τόπο ξεχνάμε τόσο εύκολα που κάθε γνωστική εμπειρία μοιάζει φάντασμα... Πώς αλλιώς να εξηγήσει κανείς την ασυνέπεια των υπευθύνων του Δήμου Κόνιτσας που, από την μια διοργανώνουν εδώ και χρόνια

συνέδρια και ημερίδες με επιστημονικό κύρος και μετρούν δύο πολύ σημαντικές εκδόσεις (*Χορός και Κοινωνία*, 1994 και *Η επαρχία Κόνιτσας στο χώρο και το χρόνο*, 1996), και από την άλλη παρουσιάζουν την μουσική τους παράδοση με τρόπο πρόχειρο, που προσβάλλει τις "υπό υπεράσπισιν" αξίες και λειτουργίες της μπροστά σ' ένα κοινό που, αλίμονο, τις γνωρίζει από πρώτο χέρι! Και ο Δήμαρχος Κόνιτσας να πλειοδοτεί: "*δημιουργούμε την Παράδοση!*" Μα την παράδοση δεν μπορεί κανείς να την δημιουργήσει, κινείται (ευτυχώς) και εξελίσσεται ερήμην μας ενσωματώνοντας κάθε στοιχείο της κοινωνίας που αντιπροσωπεύει!

Μαργαριτάρια όμως εξέφυγαν από του έρχους των οδόντων και του Δημάρχου Ιωαννίνων, που είναι και πρόεδρος του Δ.Σ. του Κέντρου Μελέτης Ηπειρώτικης και Βαλκανικής Παράδοσης. Αυτός ξέχασε την εκδήλωση του Ιουνίου (στην οποία ήδη είχε παρουσιάσει το

Κέντρο και τις μελλοντικές του εκδηλώσεις!), και ξαναμίλησε για πρώτη εκδήλωση του Κέντρου, ανακοινώνοντας για άλλη μια φορά την ίδρυση και λειτουργία του, με ασαφείς προαναγγελίες εκδηλώσεων με "μοιρολόγια", "γκάϊντες" και "συνέδρια". Τα οποία συνέδρια θα πρέπει να γίνουν χωρίς την συνδρομή των πανεπιστημιακών, αφού συνεπεία των χειρισμών του Δημάρχου στο θέμα του Κέντρου (βλ. το άρθρο του Φ. Καραμήτσου στο τρίτο τεύχος της Μικρόπολης), αποχώρησαν από το Δ.Σ. τα πανεπιστημιακά του μέλη που είχαν στηρίξει αρχικά με το κύρος τους την συγκρότησή του.

Όσον αφορά τώρα το μουσικό μέρος της εκδήλωσης τα πάντα κινήθηκαν άκρως αυτοσχεδιαστικά και αυθαίρετα. Κριτική στον επιμελητή της εκδήλωσης (Ν. Μπατσή) δεν θα κάνουμε αφού για τις απόψεις του περί παράδοσης και της προβολής της μιλήσαμε ήδη πέρυσι με αφορμή το αφιέρωμα στους ηπειρώτες μουσικούς που είχε επιμεληθεί ξανά ο ίδιος και οργανώσει ο Δήμος. Θα τονίσουμε όμως επιγραμματικά τα εξής:

α) το να φτιάξει κανείς μια χορωδία πρωτίστως σημαίνει πως θα μάθει την τέχνη του άδειν εν χορώ στα μέλη της, δουλεύοντας βέβαια σ' ένα υλικό γραμμένο για τον σκοπό αυτό. Το να μαζευτεί ένα σύνολο ομοιόμορφα ντυμένων ανθρώπων που τραγουδούν κρατώντας ανοικτά ντοσιέ τραγούδια που έτσι κι αλλιώς θα μπορούσαν να τραγουδήσουν απ' έξω σ' έναν κονιτσιώτικο γάμο, νομίζουμε είναι τουλάχιστον φολκλορικό κιτς,

β) η παρουσία οργανοπαικτών μεταφυτευμένων σε ένα τέτοιο πλαίσιο είναι πηγή εμποδίων (μήπως γι αυτό ο Πανουσόκος σταμάταγε το ντέφι όταν τραγουδούσε η χορωδία;) αφού πρόκειται για αντι-παραδοσιακές "καινοτομίες" που μόνο αμηχανία μπορούν να προκαλέσουν σε μουσικούς και κοινό,

γ) το να διευθύνει κανείς με ακορντεόν, μόνο ως happening μπορεί να εννοηθεί! Η "*αναγκαιότητα του ίσου*" την οποία επικαλέστηκε ο

πολυπράγμων "μαέστρος" στην περίπτωση της "Μικρής Βουργάρας" π.χ. ανατράπηκε πανηγυρικά: ο χορός ανέβαζε σταδιακά το τονικό του ύψος (λογικό όταν πρόκειται για ερασιτέχνες), φалτσάροντας με το "ίσον" του μαέστρου!, και δ) το να παρουσιάζονται περιφερειακά στην ίδια εκδήλωση οι βασικοί εκπρόσωποι της οργανικής κονιτσιώτικης μουσικής είναι σαν να σερβίρεται χαβιάρι με φασολάδα και μάλιστα νερόβραστη, την στιγμή μάλιστα που ο βασικός κλαριντζής της βραδιάς ήταν ένας λαουτιέρης και μάλιστα όχι από τους καλύτερους!

Πώς προήγαγε η εκδήλωση τον ρόλο και τη θέση του Κέντρου, που υποτίθεται ότι μελετά την παράδοση και την διαδίδει; Χάσμα αγεφύρωτο (τουλάχιστον μεθολογικά) χώριζε την εκδήλωση της Τετάρτης 17/12 στην αίθουσα "Πυρσινέλλα" κι αυτήν που είχε γίνει κάτω από την ίδια αιγίδα στον ίδιο χώρο τον περασμένο Ιούνιο. Νέα αντίληψη επικρατεί στον Δήμο για την προσέγγιση του λαϊκού πολιτισμού; Εξήγηση δεν δόθηκε από κανέναν, ενώ ο προσφάτως προσληφθείς νέος διευθυντής του Κέντρου προτίμησε τον εξώστη. Τα συμπεράσματα δικά σας.

Αναγεννησιακή μουσική στην Ε.Η.Μ.

Οι υπεύθυνοι του νεοσύστατου ωδείου **Μουσική Αναγέννηση** (ιδρύθηκε φέτος) οργάνωσαν πρόσφατα την πρώτη τους συναυλία φιλοδοξώντας όπως οι ίδιοι τόνισαν να συμμετάσχουν στα πολιτιστικά δρώμενα της πόλης μας. Δυναμική στ' αλήθεια η παρουσία αυτού του νέου ωδείου που δεν διαθέτει τα μέσα και τον χρόνο προετοιμασίας άλλων αντίστοιχων γιαννιώτικων θεσμών. Πολλά τα θετικά σημεία στην εκδήλωση της 14/12 στην Ε.Η.Μ. με καλεσμένους την χορωδία του Παν/μίου Θεσ/νίκης και τα οργανικά σύνολα του ίδιου φορέα. Τόσο το καλαισθητό πρόγραμμα και η αρτιότητα της οργάνωσης όσο και το (επιτέλους ομοιογενές!) ρεπερτόριο της Αναγέννησης που τόσο σπάνια ακούμε, μαρτυρούσαν γνώση και μεράκι.

Η ιστορική Χορωδία του Παν/μίου Θεσ/νίκης καθοδηγούμενη από τον Π. Μπεκιαρίδη στάθηκε σ' ένα καλό επίπεδο αποδίδοντας ένα πολυ-

φωνικό ρεπερτόριο ιδιαίτερα απαιτητικό. Δεν φαίνεται να απασχόλησε τον κ. Μπεκιαρίδη η σύγχρονη απαίτηση για ερμηνευτική προσέγγιση που δίνει προτεραιότητα σε ζητήματα ήχου και χροιάς μάλλον παρά στην συμβατική πολυφωνία. Αναγνωρίζουμε πάντως πως πολλές αδυναμίες οφείλονται κυρίως στο διαρκώς μεταβαλλόμενο δυναμικό της χορωδίας, η οποία εξ' άλλου στον πανεπιστημιακό χώρο μόνο σαν πρότυπο μπορεί να χαρακτηριστεί.

Το εξοντωτικό πρόγραμμα (μετρούσε τρία μέρη!) τέλειωσε με μια χριστουγεννιάτικη νότα: κάλαντα που ανθολογούσαν μια ποικιλία ελληνικών παραδόσεων. Εδώ ακούσαμε και δυο εναρμονίσεις δημοτικών τραγουδιών (*Μήλο μου κόκκινο* και *Μωρή κοντούλα λείμονιά*) που, στηριγμένες στην τεχνική του μοτέτου, εκτόπισαν κάθε αυθεντικό και λαϊκό στοιχείο μιας μουσικής που δύσκολα ανέχεται τις εύκολες χορωδιακές μεταγραφές.

Συναυλία Μουσικής Δωματίου

Στην αίθουσα "Πυρσινέλλα" στις 20/12 το **Κατσάρειο Ίδρυμα** οργάνωσε για άλλη μια φορά μια συναυλία επιπέδου με έργα της λόγιας (διάβ. "κλασικής") δυτικής μουσικής. Συγκεκριμένα το πρόγραμμα περιελάμβανε έργα Μουσικής Δωματίου, δηλαδή έργα για μικρό οργανικό σύνολο το οποίο εδώ απαρτιζόταν από τους συχνά προσκαλούμενους από το "Κατσάρειο", **Α. Γαρουφαλή** (πίανο) και **Τ. Αποστολίδη** (βιολί), και τους λιγότερο γνωστούς στο γιαννιώτικο κοινό **Μ. Smirnov** (βιόλα) και **Β. Nina** (βιολοντσέλο). Θα ήταν πλατειασμός να αναφερθούμε γι' άλλη μια φορά στο πολύ καλό επίπεδο της εκτέλεσης και ερμηνείας των δύο γηραιότερων του κουαρτέτου, των οποίων η εκτέλεση βρήκε την συνηθισμένη δυναμική της στον Brahms του δεύτερου μέρους. Αντιθέτως τόσο το τρίο του Schostakowitsch, όσο και το κουαρτέτο του Mozart που συμπλήρωναν το πρώτο μέρος, εκτελέστηκαν μάλλον δίχως πάθος από τα έγχορδα, που "κρύα" έψαχναν το ιδανικό

μουσική

κούρδισμα αφήνοντάς μας μια αμυδρή αμυχανία.

Υ.Γ. στο παρελθόν έχουμε αναφερθεί στις κουραστικές "ιντερμέδιες" ομιλίες των μελών του "Κατσαρείου". Ιδιαίτερα το σχόλιο του κ. Βλάχου περί "κακόφημων πανδοχείων" στα οποία "αναγκάστηκε να δουλέψει ο Brahms" ταιριάζει ασφαλώς σε ρομαντικούς ηθικολόγους της μουσικής ιστοριογραφίας ξεπερασμένους τόσο από την εποχή μας, όσο κι από την ίδια την μουσική τέχνη...

Ο Νίκος Πορτοκάλογλου στο Μαντζάτο

Δεν υπήρχε χώρος ούτε για ορθίους την Κυριακή 14/12 το βράδυ στο **Μαντζάτο** όπου ο γνωστός τραγουδοποιός **Ν. Πορτοκάλογλου** εμφανιζόταν πλαισιωμένος από τους: **Ρ. Αλευρά** (φωνητικά), **Ο. Τσάκαλο** (κρουστά, φωνητικά), **Χρ. Μουράτογλου** (πλήκτρα) και **Α. Αράπη** (μπάσο). Ο πρώην αρχηγός των **Φατμέ** παρουσίασε μια ανθολογία της μέχρι τώρα συνθετικής του διαδρομής από τον θρυλικό "**Άσωτο υιό**" μέχρι τα τραγούδια του "**Βαλκανιζατέρ**". Ισορροπώντας ανάμεσα στο ροκ και το λαϊκό τραγούδι, ο Ν. Πορτοκάλογλου τραγούδησε όλα τα ρεφραίν του μαζί με το κοινό του Μαντζάτου που απαρτιζόταν τόσο από νέους

όσο κι από παλιούς φίλους μιας μουσικής που για βάση της έχει τελικά την διάθεση μιας μοναχικής περιπλάνησης μάλλον παρά ροκάδικες ανατροπές. Τα όποια στοιχεία κοινωνικού προβληματισμού των πρώιμων Φατμέ εξελίχθηκαν άλλωστε σε αυθόρμητες προσωπικές "εξιμολογήσεις" βασισμένες σ' ένα στίχο καθαρά ερωτικό (και γι' αυτό λαϊκό) και ενίοτε εύκολο

(και συνεπώς σουξεδιάρικο).

Ζώντας πάντως από κοντά αυτό το ξεφάντωμα μικρών και μεγάλων, εύκολα κανείς συνειδητοποιεί πόσο κοντά φέρνει τα πάντα στην Ελλάδα το λαϊκό τραγούδι (και πόσο λαϊκός είναι τελικά ο Πορτοκάλογλου). Εκείνη την Κυριακή στο Μαντζάτο μόνο το μπουζούκι έλειπε απ' την σκηνή! Και το θερμότατο κοινό να μαρτυράει την πλατειά απήχηση των συνθέσεων ενός πρώην καλλιτέχνη της ελληνικής ροκ σκηνής που ωριμάζοντας φαίνεται να εγκαταλείπει τελικά τα αμερικάνικα πρότυπά της.

Τα μουσικά σύνολα του Δημοτικού Ωδείου στην "Πυρσινέλλα"

Τον κύκλο των χριστουγεννιάτικων πολιτιστικών εκδηλώσεων στην πόλη μας έκλεισαν τα μουσικά σύνολα του Δημοτικού Ωδείου την Δευτέρα 22/12 στην αίθουσα "Πυρσινέλλα" του Πνευματικού Κέντρου. Το Δημοτικό Ωδείο παρουσίασε μια μουσική εκδήλωση με την συμμετοχή καθηγητών και μαθητών. Ο **Ν. Καραβίδας** που προτείνει φέτος στο ωδείο μαθήματα βυζαντινής μουσικής δάνεισε τους ιεροψάλτες του (των οποίων πολλά μέλη είναι μαθητές του ωδείου) για την απαραίτητη εκκλησιαστική ατμόσφαιρα των ημερών. Ένα δυναμικό σχήμα, που εντυπωσίασε με την πειθαρχική του εκτέλεση, προαναγγέλλοντας μια ενδιαφέρουσα παρουσία στον χώρο της βυζαντινής μουσικής για το μέλλον. Στην συνέχεια διάφορα μουσικά σύνολα από μαθητές και καθηγητές παρουσίασαν έργα δυτικού κλασικού ρεπερτορίου, ενώ της χορωδίας του ωδείου που έκλεισε την βραδιά προηγήθηκε ένα πιο μοντέρνο σχήμα που απέδωσε συνθέσεις της τζαζ.

Η πολυποίκιλη αυτή μουσική ανθολόγηση ανάδειξε την ετοιμότητα του αξιόλογου μουσικού δυναμικού του Δ. Ωδείου, που κινείται ταυτοχρόνως σε πολλά είδη μουσικής, και που επιτρέπει όμως στους πιο απαιτητικούς ακροατές την εξής επισήμανση: οι μουσικές εκδηλώσεις ενός ωδείου θα πρέπει από κάποια στιγμή και μετά να μην δίνουν εικόνα μουσικών επιδείξεων, αλλά να συγκροτούν συναυλίες με διακεκριμένη θεματολογία και συγκεκριμένο προσανατολισμό. Τα μουσικά σύνολα του Δ. Ωδείου το μπορούν.

Διαφημιστείτε στο

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

Η διαφήμιση πιάνει τόπο γιατί το περιοδικό

- έχει πραγματική κυκλοφορία πάνω από 1,000 τεύχη
    - έχει 390 συνδρομητές
  - διατίθεται σε 75 σημεία πώλησης σε όλο τον νομό
- έχει πλούσια ύλη, διαβάζεται και μένει στα χέρια των αναγνωστών του όλο το δεκαπενθήμερο
- έχει μικρό αριθμό διαφημίσεων

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΣ

Αν θέλετε να συζητήσετε τους όρους της διαφήμισής σας
επικοινωνήστε με το τηλέφωνο 093 - 712406.

30

ΧΡΟΝΙΑ ΔΩΔΩΝΗ

30 χρόνια ΔΩΔΩΝΗ στην κορυφή της ποιότητας και της προτίμησης όλων μας. Με σεβασμό στην ντόπια παράδοση που πηγάζει από τα πλουσιότερα βοσκοτόπια της Ηπείρου αλλά εξάγεται και στις 5 ηπείρους, η ΔΩΔΩΝΗ για από τις μεγαλύτερες υπερσύγχρονες γαλακτοομικές μονάδες της χώρας μας- συγκεντρώνει, αρασκευάζει και συσκευάζει τις πιο πλούσιες και υθεντικές "συνταγές" της φύσης, μετουσιώνοντάς τις, σε φημισμένα, αξεπέραστα και βραβευμένα προϊόντα ποιότητας με τη σφραγίδα γνησιότητας ΔΩΔΩΝΗ.

Ό φρέσκο γάλα, η λαχταριστή κεφαλογραβιέρα, το πιπεράτο πεκορίνο, η πικάντικη γραβιέρα, το υθεντικό κατσικίσιο, το γευστικό κεφαλοτύρι, το απαλό ανθότυρο και η βραβευμένη παραδοσιακή ρόβεια φέτα με το ανάγλυφο σήμα γνησιότητας ΔΩΔΩΝΗ, είναι ό,τι πιο λαχταριστό έχει να μας προσφέρει η Ελληνική Φύση σε συνεργασία με τη ΔΩΔΩΝΗ

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΗΠΕΙΡΟΥ Α.Ε.
ΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗ ΚΩΣΤΑΚΗ 1 - ΕΛΕΟΥΣΑ - ΙΩΑΝΝΙΝΑ, ΤΗΛ: (0651) 39290 FAX: (0651) 39291

ΚΟΡΥΦΑΙΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

Η Κίνηση του 15νθήμερου

Νεκρός Γενάρης;

Απίστευτο όσο και αν φαίνεται, μέχρι την ημέρα που σελιδοποιούμε αυτό το τεύχος δεν έχουμε λάβει αναγγελία για καμιά (!) εκδήλωση που θα γίνει το πρώτο δεκαπενθήμερο του Ιανουαρίου.

Σίγουρα λοιπόν ο Ιανουάριος θα είναι πιο «φτωχός» από τον Δεκέμβριο, αλλά αυτό δεν σημαίνει απαραίτητα ότι δεν θα γίνει απολύτως καμιά εκδήλωση.

Δυστυχώς όμως, εξακολουθούμε να λαμβάνουμε τις αναγγελίες εκδηλώσεων από τον Δήμο ελάχιστο χρόνο πριν πραγματοποιηθούν ενώ από το **Πνευματικό Κέντρο του Δήμου** δεν έχουμε λάβει ακόμα το έντυπο που αφορούσε τις εκδηλώσεις του Δεκέμβρη. Με τέτοια ταχύτητα, δυσκολευόμαστε και εμείς να ενημερώσουμε τους αναγνώστες μας.

Πώς να σελιδοποιήσουμε λοιπόν την σελίδα των εκδηλώσεων χωρίς εκδηλώσεις; Την αφήνουμε λευκή. Συμβολισμός που δεν σημαίνει ότι «στα Γιάννενα χιονίζει»...

Η Φυσαρμόνικα

Δεν μπορούσα ούτε καν να φανταστώ την εικόνα του. Πιτσιρικάς, στα τέλη του '70, άκουγα μαγεμένος την είδηση που αναστάτωση ολόκληρη την παρέα. Έφεραν, λέει, διπλά λεωφορεία. Καθώς μέχρι τότε τα μόνα λεωφορεία που ήξερα ήταν τα μικρά μπλέ που έβλεπα να διασχίζουν τους στενούς δρόμους της γειτονιάς μου, την Άνω Πόλη της Θεσσαλονίκης, η ύπαρξη διπλών λεωφορείων φαινόταν το μεγαλύτερο τεχνολογικό επίτευγμα της εποχής. Ανώτερο και από την έγχρωμη τηλεόραση που διέθετε ο πλουσιότερος συμμαθητής μου έστω και αν τα δύο κανάλια που διαθέταμε ως χώρα εξέπεμπαν ασπρόμαυρα. Αλλά, και χωρίς να δώ ποτέ έγχρωμη εκπομπή, μπορούσα να φανταστώ πως ήταν, γνώριζα ήδη τις έγχρωμες φωτογραφίες. Όμως αυτό μου φάνταζε ακόμη μαγικότερο: δύο λεωφορεία ενωμένα, το ένα πίσω από το άλλο, ενωμένα, καθώς έλεγαν κάποιοι που τα είδαν να πηγαινοέρχονται στην Εγνατία, με μια φυσαρμόνικα. Αυτό το τελευταίο και αν δεν ξεπερνούσε κάθε λογική. Μια φυσαρμόνικα να συγκρατεί τόσο βάρος. Όταν μετά από βδομάδες, ίσως και μήνες, κάποια παραμονή Χριστουγέννων η μάνα μου μ' έντυσε τα καλά μου για να πάμε επίσκεψη σε μια μάλλον βαρετή θεία μου στη Σταυρούπολη έκανα σαν τρελός απ' τη χαρά μου. Η Σταυρούπολη ήταν απ' τις προνομιούχες περιοχές που συνδεόταν με το κέντρο μ' αυτά τα

λεωφορεία. Και να εγώ, η μάνα μου, και ένα κουτί γλυκά να περιμένουμε στη στάση. Μ' αυτό να έρχεται, επιβλητικό, υπέροχο, πορτοκαλί, με τον αριθμό 27 γραμμένο πάνω του, να σταματάει και να μας παίρνει μέσα του, και 'γώ να τρέχω να δω πώς είναι η ένωση των δύο λεωφορείων, πώς είναι επιτέλους αυτή η φυσαρμόνικα. Το γεγονός ότι η ένωση περισσότερο μοιάζει μ' ένα ακορντεόν που ανοιγοκλείνει απλά με μια λεπτή κι ευαίσθητη φυσαρμόνικα, δεν μου πέρασε ποτέ απ' το μυαλό παρά μόνο φέτος όταν ανέφερα

αυτή την ονομασία σε έναν Ισπανό φοιτητή ο οποίος και επεσήμανε την αντίφαση. Υποπτεύομαι ότι και ελάχιστοι Θεσσαλονικείς θα 'χουν προσέξει αυτή την αντίφαση. Φυσαρμόνικα, πορτοκαλί, λοιπόν, τα διπλά λεωφορεία της Θεσσαλονίκης, που με τα χρόνια ταυτίστηκαν με την πόλη, όπως τα διώροφα κόκκινα με το Λονδίνο. Και όλα αυτά μου ήρθαν στο μυαλό τώρα, παραμονές Χριστουγέννων, όταν ένα πρωινό, βγαίνοντας μετά από ώρες σε μια αιθουσα της Δουρούτης, κουρασμένος και ζαλισμένος, είδα σταδιακά να ξεπροβάλλει απ' την ομίχλη ένα πορτοκαλί διπλό λεωφορείο, ίδιο με αυτό των παιδικών μου χρόνων, που μάλιστα τι ευτυχία, έφερε περήφανο στην κορυφή του τον αριθμό 27: Σταυρούπολη.

Το γεγονός ότι στα Γιάννενα τα λεωφορεία είναι μπλέ, και ότι οι γραμμές σταματούν την αρίθμησή τους στο νούμερο 17 δεν ξέρω από πόσων Γιαννιωτών το μυαλό πέρασε. Αυτή η αντίφαση όμως εμένα μου έκανε ένα πανέμορφο Χριστουγεννιάτικο δώρο, ένα ταξίδι στις παιδικές μου αναμνήσεις. Και επειδή, μέρες που είναι, δεν έτυχε ακόμη να πάω στην Αγγλία, ζητάω από τα ΚΤΕΛ, αν είναι δυνατόν του χρόνου στις γιορτές, να φέρουν και ένα διώροφο, και να το αφήσουν κι αυτό στο χρώμα του, κόκκινο όπως τα λονδρέζικα.

Χρήστος Δανιήλ

ΟΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ — ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

«ΔΩΔΩΝΗ»

ΜΙΧ. ΑΓΓΕΛΟΥ 27, ΓΙΑΝΝΙΝΑ & ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ 3, ΑΘΗΝΑ

**ΣΑΣ
ΕΥΧΟΝΤΑΙ ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ
ΚΑΙ
ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΑΓΑΠΗ ΠΟΥ ΤΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΕΤΕ
ΤΑ ΔΩΡΑ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΙΟΡΤΕΣ**

στα βιβλιοπωλεία «ΔΩΔΩΝΗ»

■ ΒΙΒΛΙΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ, ΠΟΛΙΤΙΚΑ,
ΙΣΤΟΡΙΚΑ, ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ, ΘΕΑΤΡΙΚΑ ■
■ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΕΧΝΗΣ ■ ΛΕΥΚΩΜΑΤΑ ■
■ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ: ΒΙΒΛΙΑ, ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ
■ ΑΦΙΣΕΣ ■ ΚΑΡΤΕΣ ■

ΕΚΔΟΣΕΙΣ - ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

«ΔΩΔΩΝΗ»

ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ 3 ΑΘΗΝΑ & ΜΙΧ. ΑΓΓΕΛΟΥ 27 ΓΙΑΝΝΙΝΑ

ΤΑ ΔΙΚΑ ΣΑΣ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

Ο Θανάσης Πολυκανδριώτης μιλάει για το μέλλον του μπουζουκιού στις τάξεις των ωδείων

Μικρόπολις: Με την ευκαιρία του σεμιναρίου μπουζουκιού που οργανώσατε στο παράρτημα των Ιωαννίνων του ωδείου "Φ. Νάκας" (9/12), και γνωρίζοντας πως είστε ο μόνος εκ των επωνύμων λαϊκών καλλιτεχνών που ασχολείται εκτενώς με το ζήτημα αυτό, θα θέλαμε να μας αναπτύξετε τις απόψεις σας σχετικά με το θέμα της ένταξης της λαϊκής μουσικής και ιδιαίτερα του μπουζουκιού στα ωδεία

Θανάσης Πολυκανδριώτης

Θ. Πολυκανδριώτης: Όπως είπα και στο σεμινάριο στους νέους σπουδαστές του μπουζουκιού, προσπαθούμε να κάνουμε πράξη την ένταξη αυτή και ότι αισιοδοξώ πως τα επόμενα χρόνια θα υπάρχει για το μπουζούκι ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο μάθησης.

Ο τρόπος με τον οποίο η δική μου γενιά έμαθε μπουζούκι, δηλαδή μέσω της επαγγελματικής μας θέσης, χωρίς γνώση της ιστορίας του οργάνου και της λαϊκής μουσικής, δεν υφίσταται πια. Οι συνθήκες σήμερα επιβάλλουν άλλες απαιτήσεις για τον οργανοπαίχτη.

Πώς θα πραγματοποιηθεί κατά τη γνώμη σας η ένταξη αυτή;

Βέβαια υπάρχουν κάποιες προϋποθέσεις. Για να ενταχθεί το μπουζούκι σ' ένα πρόγραμμα σπουδών του ωδείου θα πρέπει να υπάρχει ένα προς μελέτη υλικό όπως κοντσέρτα, σουίτες, σπουδές,

πέρα από το μεγάλο ρεπερτόριο των λαϊκών τραγουδιών. Το κοντσέρτο που έγραψα πρόσφατα για μπουζούκι είναι το πρώτο έργο αυτού του μεγέθους για το όργανο αυτό. Έκανα το πρώτο βήμα αλλά το ζήτημα αφορά προπαντός τους συνθέτες λόγιας μουσικής. Ξέρω πως ο Μαμαγκάκης ετοιμάζει ένα κοντσέρτο για μπουζούκι, τζουρά, μπαγλαμά, ο Πλέσσας μου έχει ήδη δώσει μια σπουδή, ενώ ο Χατζηνάσιος γράφει αυτόν τον καιρό μια σουίτα. Μάλιστα σε μια εκδήλωση του Ινστιτούτου Γκαίτε τον Νοέμβριο πήρα τον λόγο και ζήτησα από τους συνθέτες να γράψουν για το μπουζούκι που να μη το δεσμεύει η γνωστή φόρμα των τραγουδιών. Έτσι θα δώσουν υλικό για μελέτη στους μαθητές μπουζουκιού και θα δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για κάποια εξέλιξη.

Μπορεί άραγε ν' αρχίσει ένας μαθητής με έργα τέτοιου μεγέθους, και μάλιστα από την παρτιτούρα;

Σαφώς και όχι. Είμαι αντίθετος με το να ξεκινούν τα παιδιά από την παρτιτούρα γιατί πιστεύω πως δεν μπορεί να περάσει μέσα από το χαρτί το ταμπεραμέντο των παλιών. Αυτή η "μαγκιά" που είχαν στο να "ρίξουν" την πενιά την σκληρή, την μαλακιά ή την γλυκιά, δύσκολα μεταγράφεται. Προτείνω λοιπόν μια πρακτική προσέγγιση στα πατήματα των μεγάλων, του Χιώτη, του Τσιτσάνη, του πατέρα μου (Θόδωρου), του Ζαμπέτα και τόσων άλλων, και στην συνέχεια η εξέλιξη θα έρθει μόνη της, διαθέτοντας τα έργα που θα μελετήσουν οι κάπως προχωρημένοι μαθητές. Το ζητούμενο τελικά είναι η απόκτηση ενός προσωπικού μουσικού ύφους, μέσα από την γνώση των διαφορετικών λαϊκών σχολών.

Πέρα από τα κοντσέρτα και τις σπουδές, που θα προωθήσουν το δεξιοτεχνικό παίξιμο, δεν χρειάζονται έργα μικρότερων τεχνικών απαιτήσεων για οργανικά σύνολα;

Το ζήτημα αυτό με απασχολεί και ετοιμάζουμε ήδη κάποιες παρτιτούρες στις εκδόσεις "Φ. Νάκας". Το θέμα των συνόλων είναι θεμελιώδες. Στο ωδείο "Φ. Νάκας" στην Αθήνα έχω δημιουργήσει ένα σύνολο με οκτώ μουζούκια, μεταξύ των οποίων κάποιοι παίζουν και μπαγλαμά, και δουλεύουμε σαν ομάδα ένα ρεπερτόριο. Η εμπειρία αυτή επέτρεψε σε τρεις απ' αυτούς να δουλέψουν φέτος στο "Χάραμα", ενώ οι υπόλοιποι εμφανίζονται τακτικά σε συναυλίες και άλλες μουσικές εκδηλώσεις. Η δημιουργία μουσικών συνόλων είναι σημαντική γιατί επιτρέπει την καλλιέργεια ενός μουσικού ανταγωνισμού, φέρνει τους μαθητές αντιμέτωπους με το πρόβλημα της ομάδας και της ορχηστρικής εκτέλεσης, και τους παρέχει μια εμπειρία που είναι αδύνατον να αποκτηθεί από τα ατομικά μαθήματα.

Στο επίπεδο της τεχνικής εξάσκησης, επαρκεί η υπάρχουσα βιβλιογραφία;

Καθόλου. Κυκλοφορούν βιβλία με πολλά λάθη στην τεχνική του μουζουκιού και στους λαϊκούς δρόμους, ενώ είναι πολύ περιορισμένο το προτεινόμενο ρεπερτόριο. Ετοιμάζω μια μέθοδο που θα κυκλοφορήσει πολύ σύντομα και που θα περιλαμβάνει δύο σκέλη, ένα πρακτικό και το άλλο θεωρητικό. Το πρακτικό μέρος έχει σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να χρησιμεύει σαν μπουσουλας για τον κάθε αρχάριο χωρίς να προσπατεί την μουσική ανάγνωση αφού θα βασίζεται σε σχεδιαγράμματα. Πρέπει να πω στο σημείο αυτό πως ό,τι έχει κυκλοφορήσει μέχρι σήμερα δεν είναι τίποτα άλλο παρά μεταγραφές λαϊκών κομματιών, η δυσκολία των οποίων αποθαρρύνει τους αρχάριους μαθητές.

Είναι οργανωμένα τα τμήματα μουζουκιού στα ελληνικά ωδεία;

Η κατάσταση θα έλεγα πως είναι τραγική. Καταρχήν το μάθημα μουζουκιού είναι σχεδόν παντού υποβαθμισμένο, και επιπλέον συνήθως διδάσκεται από ανθρώπους που δεν γνωρίζουν το όργανο αλλά κουτσοπαίζουν όλα τα όργανα που σχετίζονται με την λαϊκή μουσική, κιθάρα, ακορντεόν κλπ. Το επίπεδο σπουδών που προσφέρεται, είτε πρόκειται για ωδείο είτε για άλλη σχολή, είναι πολύ χαμηλό. Εγώ προσπαθώ στο ωδείο "Φ. Νάκας" να δημιουργήσω τις σωστές βάσεις για μια σχολή λαϊκής μουσικής, ενώ με τα σεμινάρια στην επαρχία προσπαθώ να βάλω στην ίδια τροχιά και τα παραρτήματα.

Πως μπορούν να αναβαθμιστούν τα τμήματα μουζουκιού και να αναγνωριστούν σαν ισότιμα με τα υπόλοιπα τμήματα ενός ωδείου;

Μόλις έχουμε ένα υλικό προς μελέτη (σπουδές, σουίτες κλπ.) τότε μπορούμε να μιλάμε για ίση μεταχείριση. Η κιθάρα άλλωστε κάπως έτσι δεν ξεκίνησε; Στην αρχή σαν όργανο της παρέας, ενώ στην συνέχεια παίζοντας κάποια σπουδαία έργα σαν το κοντσέρτο του Αράνχουεζ κατόρθωσε να καθιερωθεί σε βασικό όργανο μουσικών σπουδών.

Θα μπορούσε δηλαδή να υπάρξει ένας κύκλος σπουδών;

Βέβαια. Ένας υποτυπώδης κύκλος σπουδών υπάρχει και τώρα. Οι μαθητές κατατάσσονται σε τρία επίπεδα: αρχαρίων, μέσο και ανώτερο. Μένουν βέβαια πολλά προβλήματα δομής που πρέπει να αντιμετωπιστούν τα επόμενα χρόνια, μεταξύ άλλων μια βεβαίωση σπουδών, κάτι σαν πτυχίο για το τέλος. Το νέο νομοσχέδιο που ετοιμάζεται να κατατεθεί προβλέπει την ενσωμάτωση των σπουδών μουζουκιού στον βασικό κορμό σπουδών κάθε ωδείου, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τις "Μουσικές Ακαδημίες".

Τελικά τι ήταν αυτό που σας οδήγησε από το λαϊκό πάλλο στα θρανία του ωδείου;

Νομίζω η μεγάλη μου αγάπη για το μουζούκι. Εδώ και δέκα χρόνια άρχισα να προβληματίζομαι με το θέμα και στην αρχή κάπου γύρω στο 1989 άρχισα μόνος κάποια ανοικτά σεμινάρια μουζουκιού. Το 1992 η ιδέα αυτή οργανώθηκε κάπως καλύτερα και τα σεμινάρια εντάχθηκαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα του ωδείου "Ν. Σκαλκώτας". Μετά το 1996 οργανώθηκε στο ωδείο "Φ. Νάκας" η σχολή λαϊκής μουσικής όπου απασχολούμαι συστηματικά, ενώ κατά καιρούς οργανώνω σεμινάρια ανοικτά σ' όλους, τόσο στην Αθήνα όσο και στην επαρχία. Όλα αυτά τα δέκα χρόνια βέβαια η δραστηριότητα αυτή μου κόστισε πολύ χρόνο, χρήματα και ενέργεια. Αυτό όμως δεν μ' ενοχλεί, μπορεί κάποτε να μου κάνουν μια προτομή για το εκπαιδευτικό μου έργο (γέλια ...). Είναι χρέος πάντως να βοηθήσουμε ώστε το μουζούκι, αυτό το κυνηγημένο όργανο, να βρει επιτέλους την θέση που του αξίζει.

Η συνέντευξη δόθηκε στο Γιώργο Κοκκώνη

Εκδρομή στο Θεογέφυρο

Το Θεογέφυρο είναι ένα μοναδικό μνημείο φυσικής ομορφιάς και αισθητικής απόλαυσης όλες τις εποχές του χρόνου. Βρίσκεται για τα σημερινά δεδομένα σε μικρή σχετικά απόσταση από το κέντρο των Γιαννίνων και σε πολύ μικρότερη απόσταση από τη Ζίτσα. Η επίσκεψη στο Θεογέφυρο μπορεί να γίνει από δύο κατευθύνσεις. Η πρώτη και η παλαιότερη είναι μέσα από τη Ζίτσα - Σακελλαρικό - Δαφνόφυτο - Λίθινο. Πριν από το Λίθινο γυρίζουμε αριστερά προς τον Καλαμά και βρισκόμαστε ξαφνικά και αναπάντεχα στο Θεογέφυρο. Η δεύτερη διαδρομή γίνεται από τον δρόμο της Ηγουμενίτσας πηγαίνοντας δεξιά στη γέφυρα του Δεσποτικού και ακολουθώντας τις πινακίδες αλλά και το βοητό του ποταμού περνάμε την μεταλλική γέφυρα του Καλαμά και βρισκό-

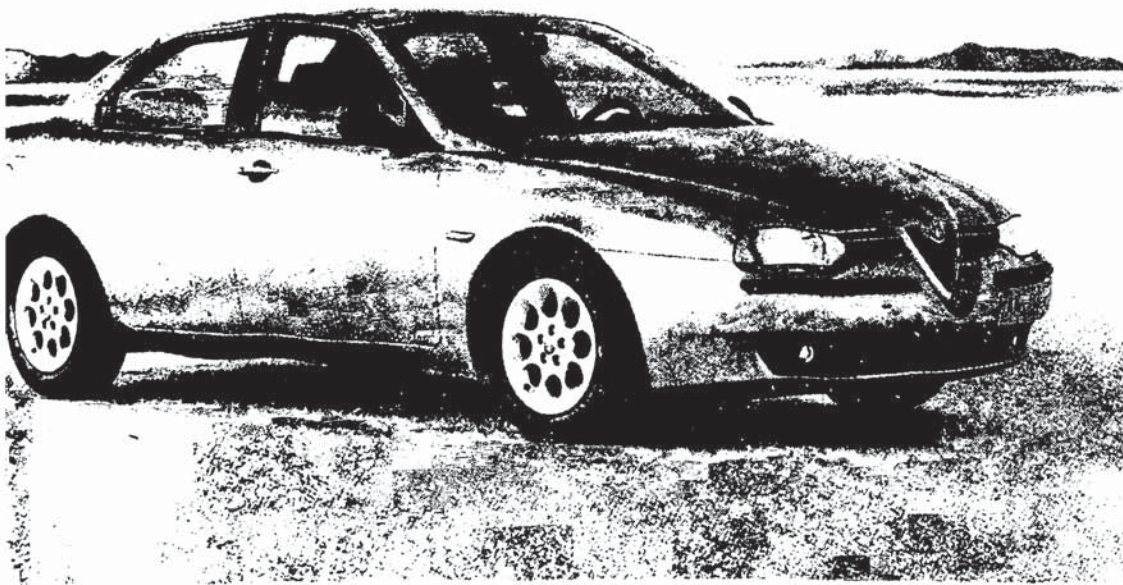
μαστε σ' ένα αλλιώτικο φυσικό τοπίο από την αριστερή όχθη του ποταμού. Από το σημείο αυτό μόνο είναι δυνατή η προσπέλαση στα αφρισμένα νερά, που θορυβούν ανυπόμονα και ορμητικά σαν να βιάζονται να φτάσουν στο Ιόνιο πέλαγος απέναντι από την όμορφη Κέρκυρα.

Το όνομά του είναι ενδεικτικό της ιδιαιτερότητάς του: δεν το έφτιαξε ανθρώπινο χέρι, αλλά ο ίδιος ο Θεός, για να εξυπηρετήσει τα συγκοινωνιακά προβλήματα των κατοίκων της περιοχής πέρα και δώθε από την βαθιά και απότομη, θα έλεγε κανείς απροσπέλαστη, χαράδρα του Καλαμά. Εδώ τα ορμητικά νερά βουίζουν, ουρλιάζουν, αφρίζουν, χτυπιούνται αλύπητα στα άγρια βράχια δεξιά και αριστερά του ποταμού και τελικά οδηγούνται, υποταγμένα στη φυσική τους μοίρα, κάτω απ' τη στενή διάβαση του Θεογέφυρου.

Είναι φανερό πως οι τοπικοί παράγοντες άργησαν (ευτυχώς;) να σκεφθούν την τουριστική ή άλλη "αξιοποίησή" του κι έτσι το Θεογέφυρο, αφού για χιλιάδες χρόνια εξυπηρετούσε λογής λογιών διαβάτες, ντόπιους και επιδρομείς, στέκεται ακόμα στη θέση του, εκεί που η Φύση το έταξε, σώο και αβλαβές σαν ένα από τα μοναδικά σημάδια της παντοδυναμίας της. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν μπορούν να γίνουν επεμβάσεις βελτίωσης σήμερα, αλλά με την προϋπόθεση της προηγούμενης μελέτης που δίνει απόλυτη προτεραιότητα στο φυσικό τοπίο.

Φυσιολάτρες σπεύσατε. Αξίζει τον κόπο μια επίσκεψη εκεί. Σας εγγυόμαστε ότι θα αποζημιωθείτε απλόχερα και θα ωφεληθείτε αφάνταστα. Θα ηρεμήσετε, θα ημερώσετε και θα ζήσετε την αισθητική απόλαυση σε όλο της το φυσικό μεγαλείο.

Ελάχιστα μέτρα παραδίπλα βρίσκεται η εγκαταλελειμμένη **Μονή Πατέρων**, άλλο υπέροχο και τόσο ξεχασμένο θρησκευτικό και πολιτιστικό μνημείο, με το οποίο ίσως ασχοληθούμε μια άλλη φορά.

ALFA 156.

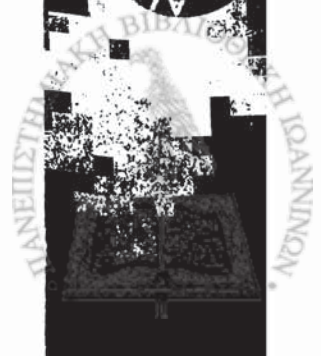
Η ΔΥΝΑΜΗ ΣΕ ΑΠΟΛΥΤΟ ΕΛΕΓΧΟ.

- 1.6 T.S. 16V-120 HP - 200 km/h • 1.8 t.s. 16V-144HP-210 km/h
- 2.0 T.S. 16V-155 HP - 216 km/h • 2.5 V6 24V-190 HP - 230 km/h

Σ.ΓΚΟΛΑΣ Α.Ε.

4ο χλμ. Εθνικής Οδού Ιωαννίνων - Αθηνών, Ιωάννινα
Τηλ.& Fax : 0651 - 47500

Alfa Romeo

ΒΟΛΤΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

με την Λουκία Τζάλλα

Η διαδρομή είναι συγκεκριμένη, σχεδόν πάντα. Οι ίδιοι δρόμοι, τα ίδια σοκάκια που απόμειναν και τελικός αποδέκτης της νοσταλγίας μου η λίμνη.

Περνώ μέσα από κήπους με μολόχες, γιασεμιά και Αη-Δημητριάδες, ανάμεσα από καφεενδάκια, μικρά ξενοδοχεία, το θερινό το σινεμά, κι ανθρώπους που έφυγαν.

Στέκομαι στη μέση ενός δρόμου ή μπροστά στο παράθυρο ενός χαμηλού σπιτιού με το νταντελένιο το κουρτινάκι στην άκρη τραβηγμένο.

Με σταματούν οι «Συνηθισμένοι άνθρωποι» της Θεατρικής Ομάδας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων με την αφίσα τους την ασπρόμαυρη, επιμελώς τοποθετημένη στις προθήκες του μοντέρνου καταστήματος.

Δίπλα από τον κάδο απορριμμάτων του Δήμου, που προς τιμήν του, σήμερα Κυριακή 7 Δεκέμβρη του έτους 1997 είναι άδειος, ένα κατασκεύασμα συρμάτινο «υποστηρίζει» πως δέχεται μόνον χαρτόνια διπλωμένα.

Λιγостоί οι διαβάτες, ακόμη λιγότεροι οι περιπατητές κι οι έρημοι δρόμοι σε προδιαθέτουν για μια όμορφη περιπλάνηση στην πόλη που, επί τέλους, ησυχάζει. Στο «Άλσος» το έρημο όπως πάντα, καθώς φέρνει το στίγμα της εγκατάλειψης, που του προσέδωσε εδώ και χρόνια το έγκλημα, τα δέντρα σιάζουν μοναξιά.

Ξεπετάγονται από τα κάγκελα και μέσα από τον παγερό Δεκέμβρη του 60, μαθητές που κρύβουν όμως τα πηλίκια με το σήμα της κουκουβάγιας... Πετούν σφιχτές χιονόμπαλες στις δήθεν ανυποψίαστες μαθήτριες με τις μαύρες ποδιές και το άσπρο γιακαδάκι. Κι εκείνες τις δέχονται σαν χάδι απαλό.

Κάποιος ζωόφιλος περιποιείται στην άκρη του δρόμου το βαριά πληγωμένο πόδι ενός γατιού και ζητά απεγνωσμένα το τηλέφωνο Φιλοζωϊκής Εταιρίας.

Απ' το «Γυαλί Καφενέ» δεν φαίνεται το Γυμνάσιο Θηλέων. Χάθηκε στη μέση του δρό-

μου και του χρόνου. Όμως απέναντί του το «Ραφείο» που δέχεται τους μαθητές της Ζωσιμαίας και του Αρρένων εν ώρα σκασιαρχείου, στέκεται θλιμμένο κι εγκαταλελειμμένο, περιμένοντας την τελική πτώση.

Στη Δαγκλή μου κάνουν νεύμα μέσα από τη τζαμαρία του «Η.Α.» και του καλλιτεχνικού Τυπογραφείου «ΕΡΜΗΣ».

Διαβαίνω το στενό δρόμο της Αραβαντινού. Στην κρύα αυλή του ανακαινισμένου Αρχοντικού Πυρσινέλλα, το ΔΗΠΕΘΙ ακόμη διαφημίζει «Πως φυσάει στα σταυροδρόμια του κόσμου», ενώ στον επιβλητικό πέτρινο τοίχο κάποιιοι έγραψαν με μαύρη μπογιά: «Το κράτος σκοτώνει κι ο Τύπος το βουλώνει».

Στο πλακόστρωτο της Λόρδου Βύρωνος ο αέρας φέρνει φύλλα και χαρτιά που βρίσκουν διέξοδο προς την Ανεξαρτησίας.

Ακολουθώντας τη φορά τους, κατηφορίζω προς τη λίμνη. Είναι αυτή την ώρα σαν ονειροπόλημα και μεσ' στην αγριάδα της, πάντα όμορφη η Παμβώτιδα.

Ο αέρας φυσά δαιμονισμένα εδώ κάτω. Τα κύματα σηκώνονται θεριά ανήμερα. Τα ψαροπούλια τρομάζουν. Ερημιά παντού και στο βάθος ο Θεός απόμεινε μοναχός, σήμερα 7 Δεκέμβρη του 97.

Το Κάστρο κλεισμένο στη σιωπή του. Το σπίτι του Τσεκούρα μου «απαγορεύει» να γυρίσω να το κοιτάξω.

Κάποιοι γυρίζουν ταινία με φόντο το νησί και το τζαμί. Μαζεύτηκαν οι περίεργοι να δουν από κοντά τη Βουγιουκλάκη. Στα κλεφτά και μερικά κορίτσια... 1962.

Παρακάτω στην Κατσάρη ανάμεσα από το καθαριστήριο του Μπίλη και τα FABRICS του Μπάζα, ένα παλιό γιαννιώτικο σπίτι με τα φροξ-λάνθια στην αυλή του, αντιστέκεται.

Να, τι απόμεινε από την ομορφιά και τη συγκεκριμένη γιαννιώτικη αρχιτεκτονική με τις καμάρες.

Με περιορίζουν οι τριακόσιες λέξεις του εκδότη και σταματώ τη στιγμή που διαβάζω στον κάτασπρο τοίχο της ΔΕΗ «Οι μπάτσοι πουλάνε την ηρωίνη», ενώ ο ήχος της καμπάνας της Αγίας Μαρίνας της δικής μου εκκλησίας, σημαίνει εσπερινό.

Σιγομουρμουρίζω τους στίχους του ποιητή:

«Να μικρύνω την πόλη

στόνα χέρι μου μόνον

και τους έρημους δρόμους

μεσ' τη φούχτα να κλείσω.

Κι όλο λέω να φύγω κι όλο μένω στην πόλη»

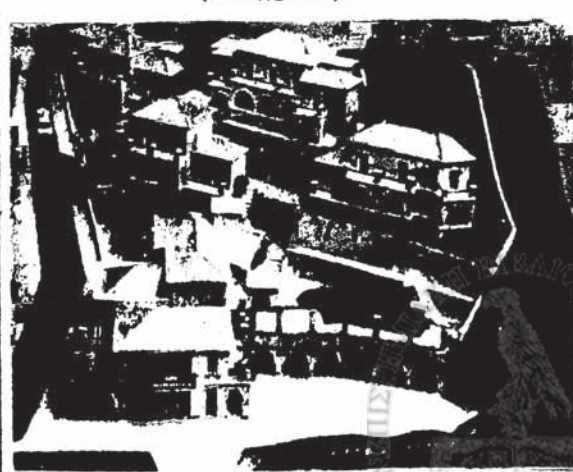
Odyssey®
ORIGINAL LEATHER

Δερμάτινα Ενδύματα
Άριστη Ποιότητα, Προσιές Τιμές

ΕΥΡΩΔΕΡΜ ΑΕ

Πρατήριο Εργοστασίου:
Ακαδημίας 8
(πίσω από την Ακαδημία)
τηλ. (0651) 67.262

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΖΟΝΤΑΙ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΠΡΟΠΛΑΣΜΑΤΑ
(ΜΑΚΕΤΕΣ).

«ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ» ΜΙΧ ΑΓΓΕΛΟΥ 39 ΓΙΑΝΝΙΝΑ
τηλ 37836 Δ.Χαντζουπουλος

γράφει

ΚΑΦΕΣ - ΦΑΓΗΤΟ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ - ΤΑ ΚΑΦΕ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Η παράδοση που τρώγεται Βόλτα στα Μπουγατσοπωλεία των Ιωαννίνων

γράφει ο Δ. Βρούνης

Ανάμεσα στις ιδιαιτερότητες της πόλης μας είναι και η μπουγάτσα της. Η γιαννιώτικη μπουγάτσα ξεχωρίζει οπτικά και γευστικά από τα ομώνυμα προϊόντα της υπόλοιπης Ελλάδας: επιβλητική και ωραία στο μεγάλο στρογγυλό ταψί της, προσφέρεται να τη μοιραστούν, σε αντίθεση με τις θλιβερές και συχνά άνοστες κιόλας ατομικές ξερομπουγατσομεριδούλες της Πρωτεύουσας και λοιπής Παλαιάς Ελλάδας. Είναι επίσης πιο σπιτικιά, αλλά και πιο βαριά, κάπως λιγότερο εύκολη

και τυποποιημένη από τη μακεδονική, η οποία τείνει κι αυτή να πωλείται από αλυσιδωτά πρατήρια σε προκαθορισμένες και προ-ζαχαρωμένες, ομοιόμορφες μερίδες. Ακόμα διακρίνεται η δικιά μας από τη ξινή μυρωδιά του βουτύρου, με το φύλλο που είναι πιο παχύ, πιο ενωμένο με τη γέμιση, που δε σπάει σε χιλιά άνοστα ξερά θρύμματα όταν... (αχ, συγκινήθηκα). Να ψάξουμε για ρίζες από την Κωνσταντινούπολη; Το νόστιμο **borek** (βλ. λέξη μπουρέκι) δε σερβίρεται γλυκό, αλλά με τυρί ή με κιμά, και το φύλλο του δεν ψήνεται τόσο (θυμίζει λίγο λαζάνια). Όσο για το **rogac** (πογάτς), είναι ένα ψωμάκι ...σαν μπουγατσο-

κούλουρο.

Τρία μπουγατσοπωλεία λειτουργούν τα τελευταία χρόνια στο κέντρο της πόλης μας, αν και θα ήταν άδικο να μην αναφέρουμε τα μικρά μαγαζιά, δύο στην Ανεξαρτησίας και ένα στην Πλατεία, που σεργιάνισαν το προϊόν στα όρθια, με λιγότερη άνεση ίσως, αλλά πιθανόν με πολλή επιτυχία κι αυτά. Επειδή όμως θέλουμε να γευτούμε τη μπουγάτσα ως παράδοση και όχι μόνο ως φαγητό, θα πάμε, σήμερα που βρέχει, στους τρεις χώρους όπου μπορεί κανείς, στα Γιάννενα, να ζήσει πλήρως, δηλαδή καθιστός, τη τελετή της μπουγάτσας.

Το κόψιμο στο ταψί πρώτα, ακόμα και στα ορθάδικα όπου γίνεται υποχρεωτικά στα τέσσερα, αφήνει περιθώριο στον έμπειρο μπουγατσοπώλη, υπό το βλέμμα του πελάτη ή απλώς βάσει της έμπνευσης και της συνειδήσής του, να διαλέξει λίγο πιο μέσα ή λίγο πιο έξω, να αφαιρέσει ή να προσθέσει μια χάρη. Υπογραμμίζεται έτσι η ατομική ευθύνη στην Ιστορία. Ύστερα, με το ίδιο εργαλείο, η μερίδα μεταφέρεται και "χαράζεται" στο πιάτο, φαινομενικά ατσούμπαλα αλλά σοφά, για να μην καίει πολύ. Το χάραγμα αυτό επίσης διευκολύνει το πελάτη να κόψει κομματάκια με το μαχαίρι και το πιρούνι, χωρίς να του στερήσει τη χαρά της προσωπικής τελικής κατάκτησης.

Αν διάλεξε τη γλυκιά, προστίθενται - εγώ δε βάζω - ζάχαρη και κανέλα. Η αλμυρή με τυρί έχει λιγότερη ζήτηση, αλλά αρκετοί πελάτες παραγγέλνουν την "ανάμεικτη", μισή μισή. Γούστα είναι αυτά. Το λεγόμενο μπουγατσοκούλουρο (ψωμάκι), τονώνει την τιμή και καταπολεμά τη λιγωμάρα από τη Γλύκα, την Αλμύρα ή το Λίπος. Η μπουγάτσα δεν είναι ακριβώς διαιτητικό προϊόν. Δεν την κυνηγάει ωστόσο ακόμα η Ε.Ε. (καημένο κοκορέτσι !) και, ίσα ίσα, γιατί να μην επιχειρήσουμε σαν Γιαννιώτες την εξαγωγή της στις πρωτεύουσες του κόσμου, όπως έγινε με τη φέτα και το γύρο που, ακόμα και ως *doner-kebab*, διαφημίζει στη Δύση ένα ενιαίο ελληνο-τουρκικό *know-how* ;

Το *Σελέκτ* , στην Πλατεία απέναντι στο Ρολόι ακριβώς, υπόσχεται πολλά για παράδοση με τα ανστηρά μαρμάρινα τραπέζια και φαίνεται να το προτιμούν πολλοί. Η γέμιση μου φαίνεται καμιά φορά λίγο ουδέτερη, όλες

οι μπουκιές με την ίδια αίσθηση. Μπορεί να είναι αυτό καλό σημάδι αυθεντικότητας.

Ο *Αντώνης*, στην αρχή της 28ης Οκτωβρίου πριν από την Αστυνομία, κάνει μια μπουγάτσα ευχάριστα τραγανή, αλλά γλυκιά για το γούστο μου, στυλωτική πάντως. Ο χώρος του είναι ζεστός και διακοσμημένος όμορφα, σαν σαλό-νι.

Άλλα ίσως επειδή έμενα για χρόνια στην κάτω πόλη και ήταν το πρώτο που έβρισκα όταν ανέβαινα προς την πλατεία, έχω αδυναμία στον *Ν.Παλαιοπάνο* (πρώην *Σακελλαρίου*), στην αρχή της Αβέρωφ απέναντι στην Τράπεζα της Ελλάδος. Σαν χώρος, είναι ενδιαμέσος, ούτε παραδοσιακό ζαχαροπλαστείο ούτε εξεζητημένη καφετέρια, αλλά η μπουγάτσα του έχει λεπτότητα και δύναμη μαζί, ποικιλία αντίστασης στο δόντι και γεύσης στον ουρανίσκο, κάθε φορά γράφει μια μικρή ιστορία.

Πού είναι λοιπόν η παράδοση σ' όλα αυτά ; Μην είναι το σχήμα, μην είναι η συνταγή και το γνήσιο βούτυρο, μην είναι οι καρέκλες, μην είναι η ίδια η τελετή; Μην είναι οι ίδιοι οι άνθρωποι που τόσα χρόνια φτιάχνουν και σεργιάνισαν οι μεν, έρχονται και τρώνε οι άλλοι ; Σίγουρα είναι και η αίσθηση ότι από μια κλωστή κρέμεται η μπουγάτσα μας, και αν κουραστούν εκείνοι οι τρεις, αν αλλάξουν πολύ τα πρότυπα μαγειρικής και διατροφής, αν ζεσταθούν πολύ της Γης οι χειμώνες, αν, αν, θα χαθεί το οικείο έδεσμα από το δημόσιο, εμπορικό χώρο. Για την ώρα, με τιμή γύρω στις 500 δρχ., προχωράει αισίως προς το 2000.

Η μπουγάτσα δείχνει τον καλύτερο της εαυτό το πρωί, καθώς δεν μένει για πολύ στο ταψί. Το απόγευμα, με λιγότερη κατανάλωση, προλαβαίνει και μαλακώνει η κρούστα, το βούτυρο ποτίζει και κρυώνει, ή, αν προσπαθήσουν να τη κρατήσουν πολύ ζεστή, καίγεται και ξεραίνεται ή κάτω επιφάνεια. Το πιο πατριωτικό συμπέρασμα βέβαια θα ήταν να πηγαίνουμε για μπουγάτσα και το απόγευμα, για να έχει και τότε κατανάλωση. Εκτός εάν τα τρία μαγαζιά συνεννοηθούν και ορίσουν κάθε απόγευμα το διήμερεύον μπουγατσοπωλείον. *Φίλοι της μπουγάτσας και της παράδοσης, σας εύχομαι ένα γλυκό 1998. Αντε, έστω και ανάμεικτο...*

Για καφέ

ΠΟΥ ΘΑ ΠΙΕΙΤΕ ΚΑΦΕ ΚΑ

Δωδώνης

Κεντρικόν, Δωδώνης 17, 72450, από τις 8 το πρωί. Εσπρέσσο Mrs. Rose, 450 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Ακαδημία, Δωδώνης 13, 76780, από τις 8:00 το πρωί, με έργα του Χρήστου Χαρίση. Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Κίκο, Δωδώνης 13, 39888, από τις 8:30 το πρωί, σερβίρει και ζεστά πιάτα, Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ..

Άρτιον, Δωδώνης 11, 26225, από τις 8:30 το πρωί, σερβίρει και ζεστά πιάτα, Εσπρέσσο Danesi 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Παπαγαλίνο, Δωδώνης 21, 73326, από τις 8:00 το πρωί, λειτουργεί και ως ζαχαροπλαστείο. Εσπρέσσο Illy 550 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ. .

Σκαρβαίος, Δωδώνης 25, 30303, από τις 8:30 έκανε ανακαίνιση. Εσπρέσσο Kimbo - Portioli 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ. .

Νίτρο, Δωδώνης 4, 33326, από τις 7:30 το πρωί. Εσπρέσσο Quarta, 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ. .

Τράπεζα, Δωδώνης 4, από τις 7:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Daily News, Δωδώνης 6, 29777 από 7:30 το πρωί, Εσπρέσσο Kimbo 500 δρχ., Νες καφέ 500

Εφετείον, Πλατεία Κατσαδήμα 7, 34473 από 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Hausbrandt 450 δρχ., Νες καφέ 550 δρχ.

Κάστρο

Φίλοιτρον, Ανδ. Παλαιολόγου 20, 72429, από τις 13:00 τις καθημερινές, από τις 9 το πρωί τα Σαββατοκύριακα, γλυκά κονταλιού, σαλέπι. Εσπρέσσο Danesi 400 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Μώλος

Αίγλη, Πλατεία Μαβίλη 4, 36311, από τις 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Mrs. Rose 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Υπερωκεάνειο, Πλατεία Μαβίλη 10, 33781 από τις 8:30 το πρωί, Εσπρέσσο Danesi 650 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Καφέ Παρκ, Πλατεία Μαβίλη 16, από τις 7:30 το πρωί, Εσπρέσσο Illy - Portioli 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Αδιέξοδο, Πλατεία Μαβίλη 14, 75912, από τις 10:00 το πρωί. Το καφέ είναι καινούργιο. Εσπρέσσο Portioli 600 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Ναυτάκια, Γαριβάλδη 1, 34455, από τις 9:00 το πρωί. Εσπρέσσο Kimbo 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Αβέρωφ

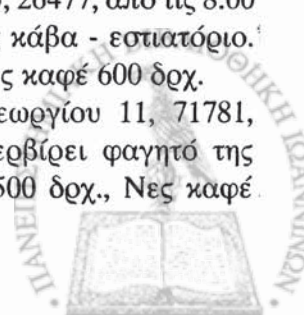
Φαγιούμ - Καφενείο Γυναικών, Αλεξ. Διακου 10, 74678, από τις 7:00 το πρωί, σερβίρει πρωινό. Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Μητρόπολις, Αβέρωφ 57, 20325, από τις 9:00 το πρωί ως τις 9:00 το βράδυ. Εσπρέσσο Illy - Kimbo 550 δρχ., Νες καφέ 550 δρχ.

Επίλεκτον, Μητροπόλεως και Αβέρωφ, 33907, από τις 7:00 το πρωί, σάντουιτς, χοτ ντογκ. Εσπρέσσο Illy - Μαρκο 400 δρχ., Νες καφέ 300 δρχ.

Οινορχειό, Αβέρωφ 45, 26477, από τις 8:00 το πρωί, λειτουργεί και ως κάβα - εστιατόριο. Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Σονέτο, Πλατεία Ν. Γεωργίου 11, 71781, από τις 11:00 το πρωί, σερβίρει φαγητό της ώρας. Εσπρέσσο Portioli 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

ΓΤΗΝ ΠΌΛΗ

ΣΟ ΘΑ ΤΟΝ ΠΛΗΡΩΣΕΤΕ

Κεντρικά

Τρουά, Γρηγορίου Σακκά 10, 75544, από τις 10:00 το πρωί. Εσπρέσσο Illy- Portioli 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Κόττον Κλαμπ, Γρηγορίου Σακκά και Ζυγομάλλη, 25974, από τις 11:00 το πρωί. Εσπρέσσο Kimbo 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Μαντζάτο, Πυρσινέλλα 8, 22447, από τις 10:00 το πρωί. Εσπρέσσο Danesi 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Βέρντι, Πυρσινέλλα 5, 32447, από τις 8:00 το πρωί. Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Μικελάντζελο, Μιχ. Αγγέλου 29, 79343, από τις 8:00 το πρωί, μεγάλη αυλή στην περιοχή της αγοράς. Εσπρέσσο Danesi 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Πλάνετ, Μιχ. Αγγέλου και Χαριλάου Τρικούπη, 28733, από τις 10:00 το πρωί, σε όροφο. Εσπρέσσο Illy 600 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Παρασκήνιο, Στοά Σάρκα, 73172 από 11:00 το πρωί, Εσπρέσσο Kimbo 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Διάυλος, Ν.Ζέρβα 1 (Πλ. Κατσαδήμα), 75241, από 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Mrs. Rose 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Old Post, Ν.Ζέρβα 1, 37555 από 8:00 το πρωί, Εσπρέσσο Illy 500 δρχ., Νες καφέ 650 δρχ.

Alfa Club, Ν.Ζέρβα 10, 77728 από 8:00 το πρωί, γλυκά σάντουιτς, Εσπρέσσο Jolly cafe 600 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Casbah, Ν.Ζέρβα 4-6 (Στοά Πεπόνη), 25776 από 10:00 το πρωί, Εσπρέσσο Sacafredo 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Le cafe, Ναπ. Ζέρβα 2, 78877 από τις 5:30 το πρωί. Εσπρέσσο Mrs. Rose 500, Νες Καφέ 500

Απόκεντρα

Αρτ καφέ, Σταδίου 1, 78540, από τις 8:30 το πρωί. Εσπρέσσο 500 δρχ., Νες καφέ 600 δρχ.

Veto, Πλατεία Ηρώων Πολυτεχνείου, Τέρμα Δωδώνης, 66820, από τις 8:30 το πρωί. ως τις 12-1 το βράδυ, Εσπρέσσο Coffea 500 δρχ., Νες καφέ 500 δρχ.

Πλατεία Πάργης

Κάρμα, 23687 από 12:00 το πρωί, Εσπρέσσο Miss Rose 500 δρχ. Νες καφέ 500 δρχ.

Εσπεράντζα, 29087 από 10:00 το πρωί, Εσπρέσσο Pellini 650 δρχ. Νες καφέ 650 δρχ.

Pavillion, 31367 από 9:00 το πρωί, Εσπρέσσο Lavazza 500 δρχ. Νες καφέ 600 δρχ. Έχει και ωραία γλυκά.

Συχνότητες, από 9:30 το πρωί, Εσπρέσσο Portioli 500 δρχ. Νες καφέ 500 δρχ.

Στριτ Καφέ

Άρωμα, Χαριλάου Τρικούπη 39, 73633 από τις 8 το πρωί. Εσπρέσσο Σεκαφρέντο 300, Νες καφέ 250.

Στριτ καφέ, απέναντι από τον ΟΤΕ, Εσπρέσσο Ντιανέζι 250, Νες καφέ 250

Βερούκοκο, Γρ. Σακκά 13, 23877, από τις 7:00 το πρωί ως τις 10:00 το βράδυ. Εσπρέσσο Illy 300 δρχ. Νες καφέ 250 δρχ.

(σημείωση: Τις μέρες των γιορτών πολλά καφέ προσθέτουν στις τιμές που αναφέρουμε το δώρο Χριστουγέννων για τους σερβιτόρους)

ΜΟΥΣΕΙΑ

* Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων

25ης Μαρτίου 6, τηλ. 25490-31908

Ώρες λειτουργίας: 8.30π.μ. - 3μ.μ.

Εισιτήριο: 500 δραχ.

Ευρήματα από την προϊστορική έως και τη ρωμαϊκή εποχή από το χώρο της Ηπείρου αλλά και μέρος της Δημοτικής, πλέον, Πινακοθήκης.

* Βυζαντινό Μουσείο Ιωαννίνων

Κάστρο Ιωαννίνων, τηλ. 39692

Ώρες λειτουργίας: 8.30π.μ. - 3μ.μ.

Εισιτήριο: 500 δραχ.

Ευρύματα από την παλαιοχριστιανική έως τη μεταβυζαντινή περίοδο, κειμήλια και εικόνες από τον 16ο έως και τον 19ο αιώνα, συλλογές.

* Δημοτικό Εθνογραφικό Μουσείο Ιωαννίνων

Αλεξάνδρου Νούτσου

Τζαμί Ασλάν Πασά, Κάστρο, τηλ. 26272

Ώρες λειτουργίας: 8π.μ. 3μ.μ., καθημερινές.

Σάββατο-Κυριακή 9π.μ.-3μ.μ.

Εισιτήριο: 700δραχ., φοιτ.: 300 δραχ.

Εκθέματα της ελληνικής, τουρκικής και εβραϊκής κοινότητας.

* Λαογραφικό Μουσείο "Κώστας Φρόντζος"

Μιχαήλ Αγγέλου 42, τηλ. 20515, 23566, 25233

Εκθέματα του λαϊκού πολιτισμού της Ηπείρου.

* Μουσείο Εθνικής Αντίστασης

μετρεσές Βελή Πασά, κοντά στο Πνευματικό Κέντρο, τηλ. 37644

Ώρες λειτουργίας: 9.30π.μ. - 12.30π.μ. εκτός

Σαββάτου - Κυριακής

Ελεύθερη είσοδος

φωτογραφίες, βιβλία, εφημερίδες, χάρτες της περιόδου 41-44.

* Πινακοθήκη Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών

Παρασκευοπούλου 4, τηλ. 25233-25497

Ώρες λειτουργίας: 9π.μ.-10π.μ., 5.30μ.μ. - 8.30μ.μ.

εκτός Σαββάτου - Κυριακής

Ελεύθερη είσοδος

Γραβούρες, αγιογραφίες, έργα σύγχρονων ελλήνων καλλιτεχνών.

* Μουσείο Ελληνικής Ιστορίας Παύλου Βρέλλη.

Μπιζάνι, τηλ. 92128

Ώρες λειτουργίας: 10.00π.μ. - 4μ.μ.

Εισιτήριο: 1000δραχ.

Κέρινες μορφές από την ελληνική ιστορία αλλά και συμβολικά έργα του ίδιου του καλλιτέχνη.

* Μουσείο Κέρινων Ομοιομάτων Αθανασίου Βρέλλη.

Καραμανλή 15, στο Μώλο, τηλ. 22414

Ώρες λειτουργίας: 9π.μ. - 4μ.μ.

* Πινακοθήκη Ευάγγελου Αβέρωφ

Μέτσοβο, τηλ. 41210

Ώρες λειτουργίας: 10π.μ. - 4.30μ.μ.

Εισιτήριο: 500 δραχ.

Δημιουργικές Συναντήσεις 97: έκθεση έργων ζωγράφων που δημιουργούνται σε συνεργασία με παιδιά καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς. Μόνιμες συλλογές.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

* ΕΗΜ (Βιβλιοθήκη Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών)

Παρασκευοπούλου 4

μη δανειστική, με φωτοτυπικό

Ώρες λειτουργίας: Δευτέρα - Παρασκευή 5.30-8.30,

Τρίτη, Πέμπτη, Παρασκευή 10-12 π.μ.

τηλ. 24190, 25233

* Ζωσιμαία Δημόσια Βιβλιοθήκη

Μάρκου Μπότσαρη και Ελευθερίου Βενιζέλου τηλ. 25591

δανειστική, με φωτοτυπικό

Ώρες λειτουργίας Δευτέρα, Τετάρτη 12.30 - 7.30

Τρίτη Πέμπτη, Παρασκευή 8-2.30

Σάββατο 9-1

* ΧΕΝ (Παιδική Βιβλιοθήκη)

Σεισμόπληκτα, τηλ. 24453

δανειστική

Ώρες Λειτουργίας: Σάββατο, Κυριακή 10-12.30

* Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

* Όλες οι Βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου είναι ανοιχτές για το κοινό δεν είναι όμως δανειστικές για όσους δεν ανήκουν στην πανεπιστημιακή κοινότητα.

Βιβλιοθήκη Ιατρικής Σχολής, τηλ. 98673

Βιβλιοθήκη Τμήματος Μαθηματικών, τηλ. 98304

Βιβλιοθήκη Φυσικού, τηλ. 98510

Βιβλιοθήκη Χημικού, τηλ. 98359

Βιβλιοθήκη Τμημάτων

Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής Ψυχολογίας,

Παιδαγωγικού Δημοτικής Εκπαίδευσης,

Παιδαγωγικού Νηπιαγωγών, τηλ. 98714

Βιβλιοθήκη Τομέα Ιστορίας Νεωτέρων Χρόνων, τηλ. 98163

Βιβλιοθήκη Τομέα Λαογραφίας, τηλ. 98161

Βιβλιοθήκη Τομέα Βυζαντινής Φιλολογίας και Βυζαντινής Ιστορίας, τηλ. 98134

Βιβλιοθήκη Τομέα Αρχαιολογίας, τηλ. 98135

Βιβλιοθήκη Τομέα Κλασικής Φιλολογίας, τηλ. 98228

Βιβλιοθήκη Τομέα Νέας Ελληνικής Φιλολογίας, τηλ. 98214

Βιβλιοθήκη Τομέα Γλωσσολογίας, τηλ. 98216

Φαγητό με ένα τηλεφώνημα

Πίτσα - Μακαρονάδα

La Fontanina. Μελανίδα 2, τηλ. 33351. Και πιάτα της ώρας. Ανοιχτά από το μεσημέρι

Il Camino, 28ης Οκτωβρίου 63, τηλ. 29000

Vero. Ναπ. Ζέρβα 19, τηλ. 77711, 27711

Casa Di Pizza. Πίτσες και Καλτσόνε ψημένα σε παραδοσιακό φούρνο με ξύλα. Ανοιχτά από 18.30 έως 01.00. Κυριακή μεσημέρι από 13.00 Στοά Σάρκα. Τηλ. (0651) 75.781 - 24.097

Ciao. Αγίου Κοσμά 69, τηλ. 40100 Ανοιχτά απ' το μεσημέρι. Καλές προσφορές και νόστιμα καλτσόνε.

Di Cesare. Μιχ. Αγγέλου 47, τηλ. 33700-79701. Διανομές από τις 12:00 το πρωί έως τις 12:30 το βράδυ. Κοντά σας με πλούσια πιάτα της ώρας, σαλάτες, σάντουιτς και χάμπουργκερ.

Primavera. Πίνδου 14 στους Αμπελόκηπους, τηλ. 72720-37331. Και πιάτα της ώρας, γύρος. Ανοιχτά από τις 5.30 για πίτσα.

Gustosa. Κοραή 3, τηλ. 30333. Έχει και παγωτά. Ανοιχτά από το πρωί.

El Grinco. Βηλαρά 52, τηλ. 77108. Τρείς κουζίνες, ιταλική, ελληνική και λατινοαμερικάνικη

Menu catering. Πλ. Παργης 20, τηλ. 21000. Και κρέπες. Από τις 12 το μεσημέρι.

Mama Mia. Σεισμόπληκτα, τηλ. 44111. Ανοιχτά από τις 12 το μεσημέρι.

Canadian pizza, N. Ζέρβα 15, τηλ. 33000. Στις δύο πίτσες, η μία δώρο.

Μεξικάνικο

Τάκο. Αρσάκη 48 (στη Σκάλα), τηλ. 20849. Ώρες: 14.00 έως αργά το βράδυ. Κάθε Τρίτη κλειστά. Το εστιατόριο με την αίσθηση του αυθεντικού.

Ψησταριές

Φίλιππας. 28ης Οκτωβρίου 9 (Στοά Ορφέα), τηλ. 30701-30352.

Διπλογεύσεις. Πλ. Πάργης 14, τηλ. 23311. Ανοιχτά από το πρωί. Νέοι και ευγενικοί.

Το Καλντερίμι. Ναπ. Ζέρβα 67, τηλ. 73521. Και θαλασσινά.

Βάχχος. Δωδώνης 69, τηλ. 44101. Από το μεσημέρι ως τις 1130 το βράδυ.

Πικάντικο. Δωδώνης 30, από τις 2 το μεσημέρι ως τα μεσάνυχτα.

Κοτόπουλο

Chicken House. Τα πάντα από κοτόπουλο στις καλύτερες γεύσεις τηλ. 79967, Δωδώνης 23

Το Κοτοπουλάδιο. Τα πάντα στα κάρβουνα τηλ. 33373

... και λουλούδια με ένα τηλεφώνημα

Ανθοπωλείο Νάτση, Κεντρικής Πλατείας 1 τηλ. 27435, 31939, φαξ 70668. Τηλεφωνήστε για να δώσετε την παραγγελία σας για τα Γιάννενα, την Ελλάδα ή το εξωτερικό

Φάτε μάτια ευχές!

Τις ημέρες των γιορτών, οι ημερήσιες επαρχιακές εφημερίδες βρίθουν ευχετήριων καταχωρήσεων από παράγοντες της πόλης... Δήμαρχοι, Δημοτικά Συμβούλια, Διοικητικά Συμβούλια Δημοτικών Επιχειρήσεων, Βουλευτές, Πολιτευτές, Υποψήφιοι και λοιποί «επιτηδευματίες» σπεύδουν κατά παράδοση να ευχηθούν στους συμπολίτες τους Χρόνια Πολλά.

Είναι ενδιαφέρον να εξετάσει κανείς τη σημειολογία του φαινομένου. Πρώτον, η ευχή με αυτή την μαζικότητα γίνεται απρόσωπη και χάνει το νόημά της. Δέκτης της ευχής γίνεται ο κάθε αναγνώστης που ξεφυλλίζει έστω και τυχαία το ημερήσιο φύλλο. Αντιλαμβάνεται βέβαια ότι ο ευχόμενος όταν του «στέλνει» τις ευχές του δεν τον έχει ...προσωπικά υπόψη. Ο ευχόμενος απευθύνεται στον αναγνώστη - μάζα με μια ευχή που είναι κυρίως προσωπική, αυτο-αναιρώντας την.

Δεύτερον, το πραγματικό νόημα - κάτι που επίσης αντιλαμβάνεται ο αναγνώστης- είναι ότι ο ευχόμενος με την καταχώρηση απλά υπενθυμίζει την παρουσία του. «Είμαι εδώ», λέει. «Και αν δεν έχω να σας πω τίποτα πιο ενδιαφέρον (στον αιώνα της πληροφορίας!) τουλάχιστον ...σας εύχομαι Χρόνια Πολλά!» Φυσικά αυτό που συνδέει τους ευχόμενους, είναι ότι ο καθένας τους έχει υπάρξει (ή σχεδιάζει να υπάρξει) υποψήφιος σε εκλογικές διαδικασίες.

Όλα τα παραπάνω θα ήταν γραφικά, αν η ευχετήρια καταχώρηση δεν είχε μια άλλη σημαντικότερη, οικονομική διάσταση: Ότι αποτελεί για τους ευχόμενους μια έμμεση μέθοδο «οικονομικής συνδρομής» προς το έντυπο που την δημοσιεύει. Ακόμα και ο τρόπος πληρωμής έχει το ιδιαίτερο νόημά του. Οι εκδότες που σέβονται το έντυπό τους (δηλαδή οι περισσότεροι) δέχονται τις καταχωρήσεις και τις πληρώνονται με το εκατοστό, σαν να ήταν απλή διαφήμιση. Υπάρχουν άλλοι που χρεώνουν την καταχώρηση με ένα εφάπαξ ποσό, ανάλογα και με τον τρόπο που θα φτάσει στα χέρια τους.

Και έτσι φτάνουμε στο κυριότερο: Τι χρειάζεται να ευχηθεί στους Δημότες του ο Δήμαρχος Ιωαννιτών μέσα από πληρωμένες καταχωρήσεις στον τοπικό Τύπο; Μπορεί -αν θέλει να

ευχηθεί μαζικά- να τοποθετήσει μια σεμνή επιγραφή σε ένα σημείο της πόλης, πλάι στα λοιπά στολίδια. Και ο Δήμαρχος Μετσόβου, όπως και οι άλλοι γειτονικών πόλεων; Πόσο μεγαλόκαρδοι πρέπει να είναι για να εύχονται χρόνια πολλά όχι μόνο στους συμπολίτες τους, μα και στους αναγνώστες των εφημερίδων σε όλο τον νομό! Η ΔΕΥΑΙ πάλι; Αν θέλει τόσο πολύ να ευχηθεί Χρόνια Πολλά γιατί δεν στέλνει μια καλόγουστη κάρτα στους συνδρομητές της ή - ακόμα καλύτερα- δεν τυπώνει ένα ευχετήριο μήνυμα στους λογαριασμούς του Δεκέμβρη και του Γενάρη; Τι θέλει τις ολοσέλιδες καταχωρήσεις; Και ακόμα το Πνευματικό Κέντρο-κυρίως αυτό: Δεν έκανε εορταστική εκδήλωση για τους συμπολίτες μας; Έπρεπε να πληρώσει και καταχώρηση;

Κοντολογίς: Το να πληρώσει από την τσέπη του ο δείνα βουλευτής για να μας ευχηθεί με μαζική καταχώρηση στις εφημερίδες είναι κακόγουστο μεν, εξηγήσιμο δε. Και πάνω από όλα εκφράζει την επικοινωνιακή τακτική και το στυλ του. Κανένα πρόβλημα. Αλλά γιατί πρέπει Δήμοι και Δημοτικές Επιχειρήσεις να εύχονται στους πολίτες Χρόνια Πολλά πληρώνοντας τις ευχές με τα χρήματα των ίδιων των αποδεκτών τους; Η μόνη άλλη περίπτωση που ξέρω να πληρώνουμε για να μας ευχηθούν είναι όταν μας λένε ...τα κάλαντα! Αλλά εκεί το κάνουμε ευχαρίστως! Και τουλάχιστον, τα παιδάκια μας ρωτάνε πρώτα, «να τα πούμε;» Οι Δήμαρχοι και οι Πρόεδροι μας ρώτησαν;

Οι πληρωμένες ευχές στον τοπικό Τύπο είναι επαρχιακό φρούτο. Ασφαλώς δεν έχετε δει τον πρόεδρο του ...ΟΤΕ να μας εύχεται χρόνια πολλά με καταχώρηση στην Καθημερινή ή την Ελευθεροτυπία. Και είναι βέβαια από τα φρούτα που καλό θα είναι να εκλείψουν.

Συνεισφέροντας σε αυτό, αναδημοσιεύουμε ...δωρεάν στο εξώφυλλό του παρόντος τεύχους μερικές ευχές που αλιεύσαμε στον ημερήσιο Τύπο. Το ίδιο σκοπεύουμε να κάνουμε και το Πάσχα. Εκτός των άλλων έτσι, ρίχνουμε και τις τιμές! Γιατί αγαπητοί Δήμαρχοι, Πολιτευτές, Πρόεδροι και λοιποί αξιωματούχοι, να πληρώσετε όταν μπορείτε να το έχετε δωρεάν; Αλλά μέχρι το Πάσχα,

Χρόνια Πολλά από τον εκδότη!

με εγγυημένη
ασφάλεια στην χρήση,
οι εφαρμογές
υγραερίου προτείνονται
για λύσεις οικονομικές,
με σεβασμό προς το
περιβάλλον

ΕΠΙΣΤΗΜΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ

ΕΤΕΡΩΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΑΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΣΥΜΦΕΡΟΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΤΡΟΤΕΧΝΗ Κ. ΦΑΡΜΑΚΗΣ Α.Ε. ΝΑΠ. ΖΕΡΒΑ 2, ΤΗΛ. 57624, 57625 ΒΙ.Π.Ε. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, ΤΗΛ. 47092

**MONT
BLANC**

THE ART OF WRITING

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Χ
ΡΟΓΚΟΤΗΣ

Χ Α Ρ Τ Ι Κ Α
ΕΙΔΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

Μ Ε Λ Α Ν Ι Δ Η 4
Ι Ω Α Ν Ν Ι Ν Α
ΤΗΛ. 0651/25003

Γ. ΛΑΓΔΑΣ
DESIGNER
67474